

ཁྲི་ཆེན་གྲུལ་མཆོན་སེངྒེ་གི་འདིགས་བྱེད་
དཔལ་འགུལ་གི་བསྐྱེད་ལྗོན་མཁའ་

མཐོན་པོ། ཁྲི་ཆེན་གྲུལ་མཆོན་སེངྒེ།
མེད་ཕྱེས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་ལྷན་གྲུབ་།

༡༡། །ཡི་དམ་རྫོ་རྗེ་འཛིན་སྐྱེད་དཔལ་ལོ་གཅིག་པའི་རིམ་ལ་
 དང་ལོ་འཛིན་སྐྱེད་པའི་ཆེན་མཆོད་ལམ་དང་།
 དཔལ་ལོ་རྫོ་རྗེ་འཛིན་སྐྱེད་དཔལ་ལོ་གཅིག་པའི་རྫོ་གསུམ་རིམ་གྱི་
 རྩ་མཆོད་པའི་ཆེན་མཆོད་དཔལ་ལོ་གཅིག་པའི་མཆོད་ཆེན་
 བཅས་བཞུགས་ལོ། །

མཆོད་པའི་ཆེན་མཆོད་ལམ་དང་།
 མཆོད་པའི་ཆེན་མཆོད་ལམ་དང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0402

ད་ས་ཤེས་ཁིག་པར་ཁང་གི་འབྲུལ་བར་ལ་གཞི་བཙུག་བཞུགས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྤྱོད་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤྱོད་བྱས།

༡༠༡༡ ལོའི་རྒྱ་བཅུ་པར་གསར་དུ་ཆོས་སྤྱོད་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཔེ་སྤྱོད་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཆོས་སྤྱོད་པ།

གཤེབ་བསྐྱར་དང་ཞུ་དག་པ། བདེ་དོན་གྱི་མཆོ།

བར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

རོ་སྟོན་མདོར་བསྟུན།	iv
ཞུ་སྟོན་གཤམ་གསལ་བཤད།	ix
ཡི་དམ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དབང་གཅིག་རིམ་བ་དང་པོའི་ལེགས་བཤད་གསར་ཆེན་ཟབ་ལམ། ...	༡
རྒྱད་ཀྱི་ཁྱད་ས་བཤད་བ།	༡
ཉམས་སྤྱ་ལེན་ཚུལ་དངོས་བཤད་བ།	༤
སྐབས་འགྲོ་མེམས་བསྐྱེད་དང་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་བྲ་བ།	༦
ནང་མཆོད་དང་སྟོན་འགྲོ་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ།	༧
སྟོན་འགྲོ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་བ།	༡༥
བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ།	༡༩
ཆོགས་ཞིང་སྐྱན་འབྲེན་ཅིང་དེ་ལ་ཆོགས་གསོག་བ།	༢༠
བྱང་སྟོན་བརྒྱུད་བ།	༢༥
སྤགས་སྟོན་བརྒྱུད་བ།	༢༥
ཆད་མེད་བཞི་བསྟོན་བ།	༢༧
འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འཁྱེར་བཤད་བ།	༣༡
སྐྱང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོན་བ།	༣༠
འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱང་འཁོར་བསྟོན་བ།	༣༣

གང་དུ་འཆར་བྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཙས་བསྐྱེད་པ།	༡༥
བར་དོ་ལོགས་སྐྱའི་ལམ་འཁྱེད་བསྐྱོམ་པ།	༡༧
སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱའི་ལམ་འཁྱེད་བསྐྱོམ་ཚུལ།	༡༨
སྐྱེ་མཆེད་ཁྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ།	༢༥
ཡེ་ཤེས་པ་འགྲུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བྱས་གདབ་བྱ་བ།	༢༠
ཁྱིན་གྱི་མཆོད་པ་དང་བསྐྱོད་པ་བྱ་བ།	༢༩
བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ།	༤༣
དག་པ་ཐན་པ།	༤༦
བསྐྱེས་པ་བྱ་བ།	༥༠
གཏོར་འབྱམ་གཏང་རག་སྒོན་ཤིས་ལོགས་བྱ་བ།	༥༥
དབལ་རྩོམ་འཛིགས་ཀྱི་དབང་ལོ་གཅིག་པའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དབལ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྐྱོན།	༧༣༥
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོན་འགྲོལ་བསྐྱབ་པ།	༧༣༦
གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ།	༧༣༧
ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།	༧༣༩
ལུས་དབེན་བཤད་པ།	༧༣༩
རག་དབེན་གྱི་རོ་མོ་སྐགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	༧༤༡
དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	༧༤༦
དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	༧༤༧

ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བཤད་པ།.....	༡༩༩
འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།	༡༥༡
པར་བྱང་སློན་ཆོག་	༡༥༩

དེ་སྟོན་མདོར་བསྟུན།

དགལ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་དག་གསུམ་པ་རྒྱ་དཔོན་རྒྱལ་མཆན་སེལ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་རྟ་ ༡༩༥༩ ལོར་མདོ་ཁམས་སྤྲད་ཀྱི་ཆ་ཡུལ་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པར་ཟམ་ཆ་ཞང་ཀ་དེ་ལུ་མགོ་འཁོར་དུ་ཡབ་ཆེ་རིང་བཀ་ཤེས་དང་། ཡུམ་སྟོང་མོ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས། རྒྱུ་དུ་ནས་བྱིས་པའི་སྟོན་པ་ལས་འདས་ཤིང་ཤངས་གཟེངས་མཐོ་བ་དབུ་གདུགས་ལྟར་རྒྱས་པ་སོགས་དམ་པའི་འབྲུང་དུ་ཐོན། དེས་བྱིས་འདན་ཆོས་འཁོར་མཁན་པོ་ཡོངས་འཛིན་སྤྱི་དབུ་སྤྱོད་ཐེངས་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་དུང་ནས་དགེ་བསྟེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས། ཀུམ་ནས་བཟུང་ཆོས་སྟོན་ཞལ་འདོན་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་སོགས་ལྷགས་ལ་བྱང་བར་བཟུང་། དེ་ནས་རྒྱ་དཔོན་པའི་སྤྱི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་སེལ་ལས་དགེ་ཚུལ་བཞེས་ཏེ་མཆན་རྒྱལ་མཆན་སེལ་ཞེས་གསོལ།

དགུང་ལོ་ཉི་དགུ་པ་མེ་པོ་ཁྲིའི་ལོ་ལ་དབུས་བྱོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་བཤ་ཆེན་སྤྱི་ཕྱིང་ལྷ་པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་བསྟེན་རྫོགས་བཞེས། འབྲས་སྤྱངས་སྟོ་མང་གྲུ་ཆང་གི་ཆོས་གྲུང་ཞུགས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོ་རྒྱུ་དབང་བཙུན་འབྲས་དང་། ཁྲི་དཔལ་ལྷན་གསུམ་པ་སོགས་ཡོངས་འཛིན་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོ་འབྱེད་བསྟུས་གྲུ་ནས་བཟུང་། ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་པར་ཆད་དབུ་མ་མཛོད་འདུལ་ཏེ་བཀའ་བོད་ལྷ་ལ་གསན་བཞེས་གནང་སྟེ། དགུང་ལོ་སོ་དགུ་པར་སྟོན་ལམ་གྲུ་སྟོར་མཛད། ཆོས་གྲུ་ཕེབས་སྐབས་ཤིག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས་རྩེ་འདི་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་འབྲལ་མེད་དུ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་གིན་འདུག་ཅེས་བྲག་ཕྱིར་འཁོད་པའི་གྲུ་པ་

ནམས་ལ་དངོས་སུ་གསུངས། དེ་ནས་བྲ་སྒྲོང་མཛད་དེ་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཕེབས།

སྐབས་ཤིག་ཁོང་དང་ཁྱི་དཔལ་ལྡན་གྲགས་བ་གཉིས་ལ་བསམ་ངན་ཁག་ཅིག་གིས་སྒྲུལ་སྒྲོང་ངན་པས་ཟས་བྲངས་པས་དུག་ནད་ཀྱིས་ཐེབས། དག་འཕེལ་དུ་ཀྱན་མཁུན་འཇམ་བཞད་པའི་བྱུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཞུས་པར་བུམ་ཚུ་གནད་སྟེ་སྒྲུགས་འདྲན་མཛད་པས་ཟས་ངན་ནམས་སྒྲུགས། བཅོས་མཛད་པས་བྲངས་སངས་སུ་སོང་། ཀྱན་མཁུན་མཆོག་ནས་ཕྱང་མིན་ན་ངའི་གསེར་ཁྱི་ནམ་གཉིས་བཀོངས་འདུག་གསུངས།

རིམ་གྱིས་རྒྱུད་པའི་སྒྲུལ་དབུ་མཛད་གནད། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རྒྱུད་སྟོད་མཁན་པོ་དང་ཤར་ཅེ་ཆོས་མེ་བྱང་འབྲེལ་ལོ་གསུམ་མཛད། ལྷགས་ཀྱི་ ༡༧༣༠ ལོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མཆོ་ཕྱོན་ནས་དབུས་སུ་ཆིབས་བསྐྱར་སྐབས་ཕེབས་བསུ་ལ་བཅད། དགྲུང་ལོང་ལྷ་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚུ་བྱི་པའི་ ༡༧༣༣ ལོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་མི་འཇིགས་གདོང་ལྷས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྱི་འཕང་མཐོན་པོར་ཞབས་བྱུང་ཉེ་བར་བཀོད་དེ་རྒྱལ་ཆབ་དུ་མངའ་གསོལ། ཁྱིར་བཞུགས་ལོ་བརྒྱད་མཛད།

ཤིང་ལོས་ ༡༧༣༥ ལོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ཁམས་ལི་ཐང་དང་མགར་ཐར་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱལ་དོན་རྒྱ་ཆེར་སྒེལ་ནས་སྤར་དབུས་སུ་བྱིར་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་ཁྱི་ཆེན་འདི་ཉིད་དང་། བོད་ཀྱི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ནམ་གསུམ། ཤར་བྱང་གི་ཆོས་མེ་ནམ་གཉིས། གདན་སའི་སྒོ་བ་དཔོན་སྒོ་བ་དཔོན་ལས་བྱུང་། མི་དབང་པོ་ལྷ་བ་སོགས་དབུས་ཀྱི་བསྐྱལ་འབྲོའི་ཆེ་མགོ་ཆོས་སྟེ་ཁྱི་དེ་ཕེབས་བསུར་བཅར་ནས་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་མཇལ་འབྲོང་ལྷག་པོར་གནད། དགའ་ལྡན་ཆོགས་ཆེན་གྱི་མགོན་ཁང་ཇམ་ནག་དུ་ཆོས་རྒྱལ་རང་བྱོན་གྱི་གནམ་ལོལ་གསར་བཞེ་གནད་སྐབས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དུ་བར་དུ་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཞེས་པ་ན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་དབུ་གཡུག་གཡུག་བྱས་པས་སྤང་མགོ་ཅན་ཁྱི་འདུག་མི་བྱུང་བམ་ཞེས་བཀའ་ཀྱོན་པའི་ཚུལ་མཛད།

མེ་རིན་པོ་ཆའི་ལུང་བསྐྱལ་དབུས་སུ་བབས་པ་ལྷར་ཆོས་རྒྱལ་རང་བྱོན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཞིག་གསོ་གནད་ནས། སྐབས་ཆེན་གཤིན་མེ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །ཨ་ཏི་ཤ་དང་སྒོ་བཟང་

གཤམ་པ་ཡི། །བསྟན་ལ་གཞོད་པའི་དབྱ་བཞེགས་ཆར་གཅོད་ལ། །བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་བྱ་
བཞིན་སྐྱོང་བར་མཛོད། །ཞེས་པའི་སྒྲིག་གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་གསར་ཚུལ་མཛད་དེ་འཕྲིན་ལས་
བཅོལ། །འདི་ཉིད་ལྷའི་བར་དུ་གདན་ས་གསུམ་དང་རྒྱུད་བྲུ་རྣམས་གཉིས་གཅོས་དགེ་ལྷན་པའི་
ཆོས་སྡེ་ཆེ་མེད་ལོངས་ཀྱིས་རྒྱུན་འདོན་བྱེད་པའི་སློབ་དཔ། ཆབ་མདོ་འབགས་པ་ལྟ་དང་ཁམས་
བག་གཡལ་སྒྲུལ་སྒྲུ་སོགས་སེ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲ་བྲུ་ཁག་མང་པོ་དང་དད་ལྷན་གྱི་སློབ་ཆོགས་པོན་ཆེ་བ་
ལ་དབལ་གསར་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་དང་། བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་གྱི་འཆད་ཉན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོད།

དགྲུང་ལོ་རེ་གཉིས་པ་ས་ལུག་ ༡༧༣༤ ལོར་ཁྲི་ལས་རྩུར་བ་དང་གོང་པོ་འབྲུག་པའི་མཁན་
ཁྲིར་བསྐྱོས་པས་དེར་ལོ་གཅིག་བཞུགས། དེ་ནས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་ལོད་ཀྱི་གདན་
ས་བྱ་ཡུལ་མང་རའི་མཁན་པོར་ལོ་བརྒྱད་བཞུགས། དགོན་སྡེ་འདིའི་ཁྲི་བ་རིམ་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་
འགོང་གི་གཞོན་པ་ལྟ་བུས་ཡུན་རིང་མི་བཞུགས་པས་ཀྱི་ཆེན་འདི་ཉིད་ལོ་བཞིའི་རིང་སྐུ་མཆོམས་
དམ་པོར་མཛད་ནས་ཁྲི་སྡེ་མནན། ལོ་བཞིའི་རིང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཁྲི་ལེགས་པར་
བསྐྱངས། དེ་ཀྱི་བཀའ་འཁྱུར་རིན་པོ་ཆའི་དཀར་ཆག་གསར་ཚོམ་མཛད།

གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཁྲིད་ཡིག །གསར་འདུས་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྷ་པ་ཡན་
ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ། འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བརྩ་གསུམ་པའི་བསྐྱེད་རྩོགས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཁྱུངས་རབས་
གསོལ་འདེབས་སོགས་ཀྱང་ལྷགས་ཚོམ་མཛད། དགྲུང་ལོ་དོན་གཅིག་པ་ས་འབྲུག་ ༡༧༣༥
ལོར་གྲོ་མིའ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་རིང་གིར་རྒྱལ་པོ་ཆེའང་མང་གིས་ ༧ གོང་ས་
མཆོད་ཡོན་རྣམས་གཉིས་ལ་རྗེ་འདི་ཉིད་ཁོ་པོའི་མཆོད་གནས་སུ་ཕེབས་ཆོག་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་
མཁྱེན་ཞེས་ཞུ་བ་ལྟམ་པ་ལ། ༧ གོང་ས་མཆོག་ནས་དགའ་ལྷན་ཁྲི་བ་ས་མཐར་ཕེབས་པའི་སློབ་
ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཁྲིད་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོན་བདག་གཞན་དང་མི་འབྲག་ཤིས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་
ལ་ཞུས་ཏེ་བཞེད་ན་དེ་ལུགས་བྲས་ཆོག་ཅིས་བཀའ་ཕེབས། མང་རར་མང་གི་མེར་ཆེ་བཏང་ནས་
ཞུ་བ་ལྟམ་བས་རྗེ་ཉིད་ནས་མདོ་སྤྲད་ཚུགས་སུ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འབྲུག་པ་དུས་ལ་བབས་པར་

གཟིགས་ནས་དབྱེས་བཞེན་དུ་འབྱོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། གནས་བསྐྱོས་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྷན་པ་
ནས་སྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱིས་གཙོས་པེབས་རྫོངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་དེ་ཀའི་ལོར་སྟོན་
མཐུག་ཆེད་ཡང་གི་ཨེར་གཤིས་རྟེན་དུ་པེབས།

ཆེད་མང་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གཙོས་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེར་སྒྱ་དང་ལྷན་གྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
དཔལ་གསུང་བ་འདུས་པའི་དབང་ཆེན་སོགས་གནང་བས་མདོ་སྨྲ་དེ་ཕྱོགས་སུ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་
ཐོག་མར་བྱེ་སྟེ་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་སུ་མཛད།

ངེས་གྱིས་སྒྲ་བྲང་བཟ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་པེབས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་
ཡང་སྤྱིད་མཆོག་སྐུལ་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་སོགས་བཟ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་ཆོགས་པ་ཡོངས་ལ་
གསུང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དབང་དང་ལམ་ངེས་སོགས་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོད། དེ་ནས་
ཙོ་ལེ་རྒྱལ་པོས་གདན་ཞུས་ལྟར་དེ་ཕྱོགས་སུ་ཆེབས་བསྐྱུར་གནང་ནས་འདོད་ཆོས་ཀྱིས་རེ་བ་
བསྐྱུངས། རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་ནས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་འགྲུང་རོ་ཅོག་གི་པར་གསུང་སྒྲན་ལེགས་བྲལ་
ཀྱི་པར་ཕུད་ལ་བཞེདས་པའི་བཀའ་འགྲུང་ཆར་གཅིག་དང་། གཞན་ཡང་དུང་རྡོ་རྒྱ་སྤྱིར་སོགས་
མཆོད་ཆས་སྟོར། དགོན་སྡེ་ཁག་དང་མི་སེར་འགའ་བཅས་ཕྱལ་ཏེ་ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་
ཞིག་གསུང་འཇུགས་གནང་ན་སྦྱིན་བདག་ཞུ་བར་ཁས་སྐྱེདས།

ཐེ་ཉིད་ནས་ཀྱང་དུང་བསྐྱེད་འགྲུང་པར་དུ་འཁོད་ཐུབ་པར་གྱིས་ཞེས་ཏེ་ཆེན་ཉི་ཤུ་
སོགས་ཀྱི་གནང་སྦྱིན་དང་བཅས་བཀའ་པེབས། དགྲུང་ལོ་དོན་ལྡན་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་
པའི་ཆུ་སྟེལ་ ༡༧༥༩ ལོར་རྒྱུང་ཆའི་ཆུ་ཆོན་དུ་པེབས་ནས་ལྷ་པོའི་གནས་མདུན་དུ་བཞུགས་སྐར་
བཏབ། དེའི་ཆེ་གནས་ས་བཟགས་པས་འབྲང་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་དགོན་སར་གཟིགས་ནས་སྒྲ་བྲང་གི་
གཞི་བཟུང་། མཛོད་དགེ་ཕྱོགས་ཁ་བཞིའི་སྒྲ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་གི་མཐེལ་མཛད་
དེ་ས་གཞི་བྱིན་རྒྱལ་པས་དང་ཨར་ལས་སོགས་འདུལ་བ་ནས་འབྲུང་བ་རྟུང་བཀྱིས་ཏེ་སྟོན་ཁར་འདུ་
ཁང་ལེགས་བྲལ་བྱུང་། དེ་གཤི་ལོ་ཉོར་སྒྲ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅུ་བདུན་ལ་ཐེ་ཉིད་ནས་འཆད་ཉན་གྱི་
དབུ་ཆུགས། དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་ཐུགས་སྤྲས་བསེ་དག་དབང་བཟ་ཤིས་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་

ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྩ་བ་ཆོས་སྦྱོང་རྒྱ་མཚོ་འཆད་ཉན་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་དུ་
བསྐྱོས། ཆོག་པ་བ་སྤུས་བརྒྱུ་ཉེ་བར་བསྤྲས། བྱིས་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་འཕེལ། དགོན་པའི་མཚན་ལ་
དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་བདེ་མ་དཀར་པོ་བློལ་བའི་སྦྱིང་ཞེས་གསོལ།

ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་བཅའ་ཡིག་སྒྲུང་དོར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལྷགས་ཚུམ་མཛད། དེ་
ལྟར་རྗེ་འདིའི་བཀའ་བྱིན་གྱི་གདུགས་དཀར་པོའི་གྲིབ་བསིལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་མ་ལག་རྩ་སྤེ་
མི་སྤེ་དང་བཅས་པའི་འདི་བྱའི་ལེགས་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཀྱན་ནས་བརྟེན་བར་བྱས།
དགྲུང་ལོ་དོན་དགྲུ་བཞེས་པ་མེ་གྱི་ ༡༧༥༦ ཉོར་ཆེན་དགྲུ་པའི་ནང་བྱང་དུ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་
ཤེས་རབ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གདན་ས་གཏད་དེ་གང་ཅིའི་ཞལ་ཏ་ཞིབ་བར་གནང་ནས་ཆོས་བཙུ་ལའི་ཉི་
ཤར་ཙམ་ལ་ཞབས་གཉིས་དོ་རྗེ་སྦྱིལ་གྲུང་བྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་མཛད་དེ་སྦྱོང་བ་གསུམ་རིམ་
གྱིས་ཐེམ་པའི་མཐར་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱལ་བ་འཇམ་
དཔལ་སྦྱིང་པོའི་བྱང་དུ་གཤེགས་སོ། །

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྡོན་ཤོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྩུང་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་སྦྲར་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
སྒྲུབ་སྤྲོད་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་
མིའི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་དུ་བྱེན་ཟེན་བ་དང་། ལྷག་
འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་དུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
མཆོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱུག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུ་
སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྲད་སྟོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚུ་སྤྲིག་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱེན་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་དུ་ཚུ་སྤྲིག་བྱས་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་བརྟེན་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྟ་བུར་
སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱེད་དང་ཞུ་སྤྲིག་གྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་ལྷན་དང་བཅོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚུ་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བརྩུང་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚུ་སྤྲིག་གྱེད་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འབྲ་
བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤྲར་བཞིན་ཡོད།

མ་བྱིར་ཡིག་ནོར་མཛོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་བྲིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་

ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་
མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚུམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེ་བ་སྟོན་སྐབས་ངས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་
སྟོང་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དྲུས་སྒྲིག་ཏུ་[]འདིའི་ནང་དུ་བརྟག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་
མཆན་དང་དྲུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དྲུས་སྒྲིག་ཏུ་ “ འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྦྱར་བྱ་
དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲིན་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་
ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་བཤད་ཅིག་
བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྟུན་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་
ཐད་སྟོར་སྦྱངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་
པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་ཏུགས་ ” འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་
མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྟོན་སྐབས་དེ་བ་དེ་དཔེ་བསྟུར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་
ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ལིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། སྐྱ་
འབུམ། རྒྱ་བྱང་བར་མ་རྣམས། སྟེ། བཟ། ཞོལ། སྐྱ། རྒྱ། སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་ཏུགས་ཅན་ *བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཞོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་ཏུགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བ་བཤད་ཀྱི་
ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་ཏུགས་ཅན་ -བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་
དང་། +བསྐྱབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༤༡ན་༤༡། བསྐྱབ *བསྐྱབས སྟེ། ༡༠ན་༡༦།
རྒྱ། ༡༡བ་ན། བསྐྱབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་དུག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་འོག་གྲངས་
༤༡མདུན་ངོས། ཡིག་གྲངས་༤༡ན། བསྐྱབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། *བསྐྱབས ནི་མ་ཕྱིའི་
ཡིག་ཞོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་

གཞུང་དེའི་ཐད་གྱི་སྤྱི་འབྲུམ་པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཐེང་༤བ་ན། ཟླ་བར་
པར་མའི་ཐྲེབ་གངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིག་ཐེང་༣བ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཞོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ལྷ་སྤྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
རྒྱལ་ཙམ་ནས་འདི་གའི་ཙོམ་སྤྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་
རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲུས་
ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་༠༧་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །ཡི་དམ་དོ་རྩེ་འཛིན་གས་བྱེད་དབ་འ་མོ་གཅིག་པའི་རིམ་

པ་དང་མོའི་ཡིགས་བཞད་གསང་ཆེན་ཟབ་ལམ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆོ་ལྷོ་ལ། རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་རང་གཟུགས་སྤྱི་ཞིའི་རོ་མཆར་སྤྱིར་
མོར་རབ་བཞད་འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་ལྷག་པའི་ལྷ། །དབང་སྟོན་ལྷན་པོ་ལྷར་བརྩེད་བྲག་ལྷལ་
ཁོ་མོའི་གར་གྱིས་རྣམ་རེལ་རབ་འབྱམས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མགོན། །མཆན་
ཅམ་ཡིད་ལ་བླན་པས་ནག་ཕྱོགས་བདུད་དཔུང་སྟེར་བཅས་ཕྱེ་མར་འཐག་བྱེད་
འཛིགས་མཛད་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཁྱབ་བདག་དུས་དགའི་དབང་པོས་མཆོག་ཐུན་
དངོས་བྱུབ་འདོད་དགྱའི་དཔལ་ཡོན་དག་ལེགས་ཤིས་པ་བརྒྱ་ལྷག་སྟོལ། །འཛམ་གླིང་
གནས་ཕྱོགས་ཉེར་བཞེ་ལ་གནས་པའི། །སྤྱིན་གྲོལ་ཟབ་ལམ་དོ་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་
ལ། །དབང་བསྐྱར་དཔལ་འ་མོ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ཡིས། །བཞེན་སྦྱོངས་ལ་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་མཛོད་ཅིག །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་པའི་ལུགས་བཟང་སྤྱི་མཐའི་བར། །རྒྱལ་
བཞེན་སྦྱོང་བར་ཞལ་བཞེས་སྤང་མའི་ཆོགས། །ཁུད་པར་ལས་གཤིན་ཕྱི་ནང་གསང་
གསུམ་གྱིས། །རྒྱལ་འདི་གོགས་མེད་འབྱུབ་པའི་ཤིས་པ་སྟོལ། །

འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་མོའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འ་མོ་རྩེ་འཛིན་གས་བྱེད་དབ་འ་མོ་
གཅིག་པའི་རིམ་པ་དང་མོའི་ཁྱིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དགོད་པ་ལ། རྒྱུད་གང་ནས་བཞད་

པའི་ཁུངས་དགོང་པ་དང་། ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས།

༼ རྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་བཤད་པ། ༽

དང་པོ་ནི། དཔལ་གཤམ་རྩེ་གཤམ་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་གདོང་བྱ་ག་
དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་འདི་དག་གྲང་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་
རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཤིང་། ཐབས་རྒྱུད་ལའང་རིགས་
གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་ཐབས་རྒྱུད་དེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ག་དང་
གཤམ་དམར་གྱི་རྒྱུད་ད་ལྟ་འཕགས་པོད་ཀྱན་ན་བཞུགས་པ་འདི་ནམས་རང་རང་གི་
ཙ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་བདུན་གྱི་བསྐྱུས་རྒྱུད་མ་ཡིན་ནོ། །

རྟོག་བདུན་ནི། འཛིགས་ཐེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་སྒྲོ་ཀ་འདུམ་པར་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
ནམས་བཞེད་ལ། འདི་ལ་ཡང་རྟོག་པ་སུམ་བརྒྱ་ཡོད་པར་བྱུང་བའི་ཉ་ས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་རྟོག་པ་བདུན་ཟུར་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་པས། ཙ་རྒྱུད་རྒྱས་
པའི་དུམ་བུ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་གསུམ་པ་ནི་རྟོག་བདུན་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་
གཙོ་བོར་འཆད་ཅིང་། བདུན་ཙི་བསྐྱུབ་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་
ལ། དུ་སྒྲོ་གཉིས་ཀས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དག་འདི་ཆད་མར་བྱས་ནས་འཆད་པར་
གསུངས། རྒྱུད་འདི་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ནས་ལེན་པ་པོ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་བཅེས་
པའི་བྱུང་ཆེན་ལྟ་ལྟ་བུ་ཉ་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་ལ་སྤྱད་པ་པོ་དང་འབྲུག་པའི་ཆད་
མའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། དེས་མཛད་པའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་གཉིས་
ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན། ཨ་མོ་ལྷ་བརྒྱ་ཆེ་ཆུང་། འྲི་ཟླ་བ། རྩྭ་རྒྱ་
ཀ་ར། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་དཔལ་པོ་

གཅིག་པ་སོགས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ནམ་བཞག། དཀྱིལ་ཆོག་སྤྱིན་སྟེག་སོགས་མང་དུ་
མཛད་ཅིང་། བོད་དུའང་གཙོ་བོར་གྲགས་ཆེ་བ་རྩ་སྤྱོད་ཁང་གསུམ་མལ་དང་གཉིས་ཀྱི་
ལུགས་ནམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་རྩ་ལུགས་མཆོག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

རང་ཅག་གི་རྗེ་སྐུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལུང་དང་རིགས་པས་ནམ་དག་ཏུ་
སྐྱབ་པའི་ལྷ་བཙུག་སུམ་མ་དང་བྱད་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
ཙུང་རྒྱུད་རྒྱས་པ་རྟོག་པ་སུམ་བརྒྱ་བ་སྒྲོ་ཀ་འབྲུམ་ཡོད་པ་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་དུ་
བཞུགས་པའི་ནང་ནས་བྱུང་བའི་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡི་ཏྲ་བརྩེ་གྱིས་དངོས་བྱུང་
འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་ཟུར་དུ་སྦྱང་བ་ད་ལྟ་རྟོག་བདུན་དུ་གྲགས་པ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་
བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདི་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡི་དམ་དཔལ་
བོ་གཅིག་པ་འདི་ཉིད་རྗེ་སྐུ་མའི་ཐུགས་དམ་གྱི་ཉིང་ཁྲ་སྤྱིང་གི་ཐིག་ལེ་ལྷ་བྱུ་ཡིན་པར་
སྐུ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།

ལྷང་སྐྱུང་ག་དབང་སྒོ་བཟང་ཆོས་ལྷན་དཔལ་བཟང་པོས་ཀྱང་། དོན་རྗེ་འཛིགས་
བྱེད་ཞལ་ཐུག་ཡོངས་རྫོགས་པ། དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་ནི། དོན་རྗེ་
འཛིགས་བྱེད་རང་གི་ཙུང་བའི་རྒྱུད། རྟོག་བདུན་དང་ནི་རྒྱུད་གཞན་ཁ་སྐྱོར་
རྒྱུད། གཉིས་ལས་བཤད་ཅིང་བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་སོགས། རྒྱ་བོད་མཁས་བྱུང་
མང་པོས་བཤད་པ་ལྟར། དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི། ཡལ་རྗེ་
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཙོང་ཁ་པས། རིམ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱན་ཆོང་བ་ཡི། སྐྱབ་
ཐབས་བདུད་ལས་ནམ་རྒྱལ་འདི་མཛད་པས། བཙུག་སུམ་མ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཆོག་སོགས། བསྐྱེད་པའི་འདོན་ཆ་ཉུང་བསྐྱེད་ཅུང་ཞིག་ཏུ། བོ་བའི་ལོག་རྟོག་

ངན་པ་རྒྱང་བསྐྱེད་སྟེ། །སྤྱབ་ཐབས་འདི་ལ་འབད་བས་འབྲུག་པར་རིགས། །ཞེས་
པའི་དོན་གོ་བར་བྱཏོ། །

༼ ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ། ༽

གཉིས་པ་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ལ། གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན།
གང་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གནས། རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་བདུན་པ་ལས། དེ་ནས་སྦྱིན་པ་དམ་ཆིག་མ་ཉམས་པ་དང་།
ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་དཔའ་པོ་སྐྱེ་མ་ལ་གྲུས་པ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ། རྒྱད་སྐྱེས་པ། མི་ཁྲོ་བ། སྤྱིང་
རྩེ་དང་ལྷན་པ། བསྐྱེས་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་ཕྱོགས་པ། རྟེན་པར་སྦྱིན་པ་ལ་འཛེམ་
པ། དེ་ལྟ་བུ་བརྟགས་ལ། དཔལ་ལྡན་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྦྱིན་ལོ་ཞེས་དང་།
སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དད་བས་མི་ལྟོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་མི་
ཐ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། སྟོད་མིན་ལ་གསང་བ་གཤམ་ཆེ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ནི། དུར་ཁྲོད་དམ། ཤིང་གཅིག་གམ།
མཆོན་མ་གཅིག་པའམ། བཞི་མཛད་སོགས་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ད་ལྟ་ལས་དང་
པོ་བས་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྲུ་བསྐྱབ་པ་ལེགས་པས་གནས་དེ་ཉིད་དུར་ཁྲོད་
སོགས་སྲུ་མོས་ནས། དེར་སྐྱུང་བུལ་སོགས་བྱི་དོར་བྱས་ལ། ཡི་དམ་གྱི་སྐྱབ་བརྟན་
བྲིས་སྐྱའི་རྟོག་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་བསྐྱབ་སྟེ་བཟམ་པའི་
མདུན་དུ། སྟེགས་ཀྱི་ཁར་ཡི་དམ་གྱི་གཏོར་མ་སྦྱིང་གཟུགས་ཅན་ལ་ཅེ་དང་རྒྱན་

སྤྲུམ་གང་ལེགས། འབྱོར་ན་མཐར་ཤིང་ཉ་ཤིག་ཁུར་བ། འབྲས་ཆན་སྒན་མ་བཅོང་
སྒོག། རྒྱ་ཆང་འོ་མ་སོགས་སྒོད་སོ་སོར་བཤམས་པའམ། ཤ་སོགས་གོང་བུའི་རྩས་
རྣམས་སྒོད་གཅིག་དང་། ཆང་སོགས་བརྟུང་བའི་རྩས་རྣམས་སྒོད་གཅིག་ཏུ་བཤམས་
ལ། དེའི་གཡས་སུ་ཕྱོགས་སྒྱུར་གི་གཏོར་མ་རྒྱུ་གཏོར་གཤོག་པ་བཞི་ཅན། གཡོན་
དུ་ལས་གཤིན་གྱི་གཏོར་མ་དམར་གཏོར་ཟུར་གསུམ་རྒྱན་ཅན་མཐར་ཤིང་སོགས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། མདུན་དུ་སྒོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་ཕྱོགས་སྒྱུར་གི་གཏོར་མ་འབྲ་བ།
མཐའ་སྐོར་དུ་བཅད་ཁམ་བཅད་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱར་པས་སྒོད་ཀྱི་ནང་བར་མཆམས་མེད་
པར་ཁེངས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན། སྤྲེགས་གཞན་དུ་མཁའ་འགྲོ་སྤྱི་
གཏོར་བྱེད་ན་དེ་དང་། གཞི་བདག་གཏོར་མ། བགེགས་གཏོར་རྣམས་ཀྱང་བཤམས།
འོག་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་མཆོད་རྩས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པར་བྱས་ལ། རང་
ཉིད་བྱིས་སྐྱེད་དང་ཞལ་སྒོད་དུ་རོ་གདན་ལ་ལུས་རྣམས་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པས་
རོ་རྩེ་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་འཁོད་དེ། ལུས་གཅེར་བུ་ཕྱུངས། རང་སྤྱའམ་བཅོས་མའི་སྤྱི་
གོལ། འདི་དག་དངོས་སུ་མ་བྱུབ་ཀྱང་རུང་ལ། ཁ་ལྟོ་དུ་ཕྱོགས་པའམ་གནས་ཁང་
གིས་མི་འགྲིགས་ན་ཕྱོགས་པར་མོས་ཏེ། བདུད་ཅི་རིལ་བུས་ཁ་དག་པར་བྱེད།
བདུད་ཅི་རིལ་བུ་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་ཕྱུང་པས་
ཆོག་གོ།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤྱན་གྱི་རོ་བོ་ལ་རི་
ལྟར་བྱ་བ་དང་། སྤྱན་མཆམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བཤོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱན་གྱི་འགོར་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་

བྱ་བ་དང་། མཐུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ཕྱོད་འགོ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱོད་འགོ་འོ། དང་པོ་
དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དང་ནས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་། བརྒྱད་
པའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ་འོ། །

༼ སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བརྒྱད་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་བ༽

དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་ཡུལ་ནམས་
གསལ་བཅུབ་ལ། བདག་གཞན་ཁམས་གསུམ་མ་ཆོགས་ནམ་མཁར་དང་མཉམ་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་བྱུང་བདག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་
དཔལ་གཤེན་ཇི་ལྟར་གཤེད་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་
དུ་དེའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱད་གི་
དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་དྲི་པི་ཀ་ར་རྟེན་
མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཡིད་འཁུལ་ངེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་འདེབས་ནི། ཁྱབ་བདག་འཇམ་པའི་དོ་ཇེ་གཤེན་ཇེ་
གཤེད། །ཅེས་པ་ནས། ཐུབ་བསྟན་སྙིང་པོ་འཛིན་པའི་མཆོག་གྲུང་ཅིག་ཅེས་པའི་བར་
རང་རང་གི་སྤྲོ་མ་བརྒྱད་པ་དམིགས་གསལ་ཁ་སྐྱར་དགོས་ནམས་བསྐྱར་ཏེ། དེས་
གྱིས་འོད་དུ་ཞུ་བ་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ།

༼ རང་མཆོད་དང་ཕྱོད་འགོ་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ༽

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱོད་འགོ་ལ། རང་མཆོད་དང་ཕྱོད་འགོའི་མཆོད་

གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སྔོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ནས་བདག་བསྐྱེད་
གི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཐ་མལ་གི་སྤང་ཞེན་གྱིས་
མི་རུང་བས་རང་ཉིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི།
རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྫོང་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གི་
གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པའི་སྐར་བཞེངས་པར་གྱུར། ཞེས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་
སྔོན་བཅུད་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གི་རང་དུ་སྟེམ་གྱིས་ཁྱེ་བ་ལས།
ཅུ་ལས་ཅུ་བྱུར་རྫོལ་བ་ལྟར་རང་གི་གོ་སར་སྤྲོ་ཆོག་པས་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་
ཚོགས་བཞིའི་འདབ་མ་དམར། མེ་ཁྲུང་གཉིས་མེར། བདེན་བྲལ་ལྡང་། དབང་ལྡན་
ནག། ཁྱེ་བ་ལྡང་། གོ་སར་མེར་བ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟེ་བ་དང་ཆད་མཉམ་པའི་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམར་འབྲིལ་ལེ་བ་ཤེལ་དམར་གི་མཐུལ་ཁ་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ།
རང་གི་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་གི་ཕྱང་པོ་འོད་སྔོན་པོའི་རྣམ་པར་མེར་གྱིས་ཁྱེ་ནས།
ཡུལ་ཅན་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སོང་བ་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་
ཁྱེགས་པའི་འབྲས་དུས་གི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གི་གཟུང་ཆ་ལྟའི་
རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་འཛིགས་མཛད་རྫོང་རྗེ་སྐྱའི་པོར་ཆོད་རང་
གི་སྟོང་འཆམ་པ། སྤྲོ་མདོག་མཐེང་ནག་མ་ཏེ་བྲག་ཏུ་ཁྲིས་པའི་གདོང་པ་ཅན། རྩ་
ཚོན་པོ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཅེ་ཚོ་རར་དང་ལྡན་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་གི་རང་བཞིན་གི་མེ་
སྟེ་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་བསྟེགས་པ། སྤྲན་གསུམ་དམར་པ་རྒྱུ་ཞིང་། སྤྲན་ཅ་
དམར་པོ་ཁྲག་རྒྱོན་གྱིས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ། ཤར་ས་བྲག་གཉིས་ཟངས་དུང་མེར་

བསྐྱེད་པ་ལྟར་དམར་ཏུར་རེ་བ། འངས་ནས་བསྐྱལ་བ་འདིག་ཏུས་ལྟ་བུའི་
དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནག་འཚུ་བས་བ། འངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁོ་གཉིས་བསྐྱུས་བ། ཞལ་གནས་
ས་ལྟར་གདངས་ཤིང་མཆེ་བ་རྣོན་པོ་བཞི་གཅིགས་བ་ལྷགས་སྟོག་ལྟར་གཡོ་བ།
སྟོན་མ་དང་སྟོར་དུས་མཐའི་མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་། དབྱ་སྟེ་ཁམ་སེར་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་བྱལ་བར་བརྟེན་བ། ཡན་ལག་རྣམས་རགས་ཤིང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་
རྣམས་དམར་ལ་སེན་མོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་རྟོ་བ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཀར་གྱི་གྲུག་
དང་ཐོད་བ་སྟེང་འོག་ཏུ་འདྲིན་བ།

ཞབས་གཡས་བསྐྱུས་པའི་རྟིང་བ་ནས་གཡོན་བ་མཐོ་ལྷའི་བར་དུ་བརྒྱུད་ས་བ།
སྟེ་གཙུག་ཏུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་རོར་བྱ་ཆ་བརྒྱད་པའམ་
དབྱ་བ། དེའི་ཅེ་མོར་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་རྩེ་གས་བ་གཉིས་འབྲེང་གིས་མཆོན་བ། ཅིབས་བརྒྱད་
ཀྱི་མཆོམས་སུ་ཐག་བ་ནས་རུས་པའི་སྟེང་བ་བརྒྱད་འབྲུང་བ། སྟན་གཉིས་ལ་དབྱས་
སུ་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོན་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་རུས་པའི་ཁྱག་པའམ་བྲ་བ་གསུམ་
དང་། ཁྱག་སྟེད་དམ་བྲ་སྟེད་གཉིས་ཏེ་བསྟོམས་པས་ལྷ་འབྲུང་བའི་རྣ་རྒྱ། མགུལ་
ལ་དབྱས་དང་གཡས་གཡོན་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་བ་རེ་རེ་ལ་རུས་པའི་སྟེང་བ་བརྒྱད་
བསྟོལ་མར་བཏང་བ་ལས་རུས་པའི་བྲ་བ་ཤར་བྱ་དུ་མས་མཛེས་བར་བྱས་བ་བརྒྱད་
འབྲུང་བའི་མགུལ་རྒྱན་དང་། ཕྱག་ཞབས་ལ་དབྱས་དང་གཡས་གཡོན་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་
གསུམ་རེ་ཡོད། བ་ལ་རུས་པའི་སྟེང་བ་ལྷ་བསྟོལ་མར་བཏང་བའི་སྟེད་དོས་ལ་ཤར་
བྱ་དང་གཡེར་ཁ་རྒྱུད་དུ་དུ་མས་མཛེས་བར་བྱས་པའི་དབྲུང་རྒྱན་དང་། ཞབས་
གཡུབ་དང་། ཕྱག་གཡུབ་སྟེ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་ལས་སྟེ་མ་སྟེ་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྟུང་བ།

སྒྲིབ་པར་དབྱས་དང་གཡས་གཡོན་དང་མཐའ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་རྩོམ་ཅི་ཅི་གསུམ་པ་རེ་རེ་
ཡོད་པ་ལ་རྩས་པའི་སྒྲེང་བ་བརྒྱད་གཤེགས་པའམ། བཅུ་དྲུག་བསྐྱེད་ལ་མར་བཏང་བའི་
སྐྱ་རགས་ལས་འབྱུང་བའི་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་བརྒྱད་དེ་བསྐྱེད་པས་བས་བཅུ་གསུམ་ཉི་ལ་
ལེར་ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱས་མ་བྱིན་པ་དང་དེའི་གཡས་
གཡོན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་མོ་ནོན་པ་ཅམ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལ་རྩས་
པའི་ཤར་བྱ་དང་གཡེར་ཁ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་སྐྱ་རགས་སམ་འོག་པགས། སྤྱི་
གཙུག་གི་འཁོར་ལོའི་མདུན་ཕྱོགས་ཅི་བས་ལྷ་པོའི་ཐད་སོར་རྩོམ་ཅི་སྒྲེང་བ་སྟོད་སྟོད་
དུ་གནས་པ་གཉིས་ལ་བརྒྱས་པའི་ཐོད་སྐྱམ་སོར་ལྷ་པ་མཆེ་བ་རིང་པོ་གཅིགས་པ་
འཛིགས་སུ་རུང་བ་ལ་མགལ་མ་མགལ་དང་བཅས་པ་ལྷའི་དབྱས་མའི་སྟེང་དུ་མི་
བསྐྱེད་པ། གཡས་གཡོན་དུ་རྩས་སྒྲེང་དང་འོད་དཔག་མེད། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་
རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་རྣམས་འབྱུང་དོད། མཐར་པ་རྩས་བསྐྱོར་བའི་རྩས་པའི་ཅི་
ཐན་དང་སྟོད་ཀྱི་རྩོམ་ཅི་སྒྲེང་བ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩས་པའི་བ་བྱ་བྱེད་དབྱལ་བའི་ཐད་
ཅི་སོར་གསུམ་ཅམ་དང་། གཞན་ན་བའི་བྱེད་ཅམ་ལ་སྒྲེབ་པ་འབྱུང་བའི་དབྱ་རྒྱ་
དང་། སྟོང་གའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱ་བ་ཏུ་འཁོར་ལོའི་དབྱས་སུ་རྩོམ་ཅི་ཅི་གསུམ་པས་
མཆོན་པའི་རྩས་པ་གྲུ་བཞི་པའི་བྱར་བཞི་ནས་རྩས་པའི་སྒྲེང་བ་རེ་རེ་འཛིགས་གསུམ་
གཤེགས་སྒྲག་གོང་དང་མཆོན་འོག་གཉིས་སུ་རྒྱ་གམ་ཏུ་བཏང་བའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོག་
རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། སྤྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱིས་བྱུགས་པ། མའི་རྒྱ་
མ་ལ་བརྒྱས་པའི་མི་མགོ་རྒྱོན་པ་ཁྲག་འཛིག་པ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་འབྱུང་བ། སྤྱི་ལས་
སྤྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྟོང་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ། དེ་ཡང་རང་

ག་བ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་གྱི་འབྲས་དུས་གྱི་དཔལ་དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་དངོས་སོ་སྦྱས་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་སོ་བྲ།

དེ་ནས་དོ་བྱིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཐོག་མར་རང་གི་མདུན་སྟེགས་གྱི་
ཁར་བྱིལ་བྱའི་ཞལ་རང་ལ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་གཡས་སུ་དོ་རྩེ། གཡོན་དུ་རྩ་མ་བྲ།
དོ་རྩེའི་གཡས་སུ་ནང་མཆོད་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་ཐོད་པ་ཆང་ལ་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བཏབ་
པས་བཀང་བ་དཔལ་བ་རང་ལ་བསྟན་པ་ཁེབ་ལྡན་བཅས་བཤམས། དོ་བྱིལ་བྱིན་
བརྒྱབ་གྱི་ཆོ། དོ་རྩེས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བྱིལ་བྱས་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་
མཆོན་ཞིང་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་འགོ་མཚུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་
བྱའི་ཅིས་ཐེན་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དོ་རྩེ་སྟགས་གྱི་དམ་ཆིག །བྱིལ་བྱ་
གསུང་གི་དམ་ཆིག །རང་ལྟར་བསྟོམ་པ་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆིག་རྣམས་ཀྱང་བྲན་པར་
བྱ་དགོས་ལ། ཆིག་རྣམས་ཞིབ་པར་བརྟུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་གཞུང་
གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞི། བསངས་བ། སྐྱངས་བ། བསྐྱེད་བ།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། ནང་མཆོད་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་རང་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་
གསལ་པའི་སྟགས་ཀར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་གིས་མཐར་ཡི་གེ་བརྟུ་པའི་
སྟགས་སྟེང་གིས་བསྟོར་བ་ལས་ཁོ་བོ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་སྟོས་ཏེ། རྩེ་ལྷེ་སྟགས་བརྗོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ནང་མཆོད་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་ལ་
གནས་པའི་བཤེགས་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བྱའི་རྒྱ་མཆོའི་པར་འབྲམ་དུ་བསྐྱེད་དེ་

ཁོ་ལོ་རྣམས་སྤར་བྱོན་བ་སྦྱིང་གའི་ས་བོན་ལ་ཐེམ་པའི་མོས་བ་བྱའོ།

གཉིས་བ་སྤངས་བ་ནི། ཨོ་སྤ་བླ་མ་ཤུག་ཞེས་སོགས་སྤགས་བརྗོད་པའི་ཆོ།
ཨོ་གྲི་ཨ་ལྷ་མ་གསུམ་གྲིས་སྤྱ་གསུང་བྲགས་དེ་རྩེ་གསུམ་མཆོན་ཞིང་། སྤ་བླ་མ་ནི་
རང་བཞིན་དང་། ཤུག་དག་ལ། སུ་རྩ་མཆོས་ཐམས་ཅད། སྤ་བླ་མ་ནི་རང་བཞིན།
ཤུག་ཉེ་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ། །ཞེས་ནང་མཆོད་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞིས་མཆོན་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲིས་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྤ་མ་པའི་ར་རྒྱལ་
བསྐྱེམས་ཏེ། རང་མཆོད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྲིས་བྱབ་
པར་འཇིན་བ་སྤངས་བ་འོ། །

གསུམ་བ་བསྐྱེད་བ་ལ། རང་མཆོད་ཀྱི་གོ་སར་ཡི་སྤོ་སྤྱ་བྱེན་འབྱེད་ཞིག་ཐོལ་
གྲིས་བྱང་། འོད་དུ་ཁྱུ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རྒྱང་དཀྱིལ་སྤོན་ལོ་གཞུང་
དབྱིབས་སམ་རྒྱ་གམ་ལྟ་བུའི་བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་པ། མཆོག་མ་གཤམ་གཡོན་
གཉིས་སུ་བྱམ་བ་ནས་ཐོན་པའི་བ་དན་གཡོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ། དེའི་སྤྱིང་དུ་
རྩི་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྲིས་བྱང་བ་ལས། མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱར་གསུམ་
བ་བྱར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་བ་མེ་འབར་བཞིན་པས་མཆོན་པ། དེའི་བྱར་གསུམ་གྱི་
སྤྱིང་དུ་ལྷུང་དཀར་པོ་ལས་མི་མགོ་རྒྱོན་བ་བཅད་མ་ཐག་བ་ལྟ་བུ་སྤྱ་དང་བཅས་པ།
ལྟག་བ་གསུམ་ནང་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིང་དུ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་ལྷུང་དཀར་པོ་ལས་ཐོད་
བ་དུམ་བྱ་གཅིག་བ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ལ།
དེ་ཡང་ཐོད་པའི་སྤྱིང་དོད་ཀ་ལྷུ་ལ་ཞེས་པའི་ཀ་ལ་རྩེས་སུ་རྩི་བྱེན་བས་ཀྱི་ཞེས་བ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་ཡིན་པས་བདེ་སྤྱིང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཐོད་བ་ཕྱི་

དཀར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཉང་དམར་བས་སྟོང་བ་ཉིད་མཆོན། རོད་བ་མཆོན་
ལྷན་གྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཆོན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རོད་པའི་ནང་གི་ཤར་དུ་ནམ་སྒྲུང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་
གྱིས་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བ་ལང་གི་ཤ་མིང་ཡིག་དང་པོ་གོ་ཡིག་གིས་
མཆོན་པ། ལྷོར་རེན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་ཨི་མེར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས་ཁྱིའི་ཤ་མིང་ཡིག་གི་དང་པོ་ཀྱ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ། ལུབ་ཏུ་འོད་
དཔག་མེད་གྱི་ངོ་བོ་རྫོ་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
སྒྲུང་པོ་ཆེའི་ཤ་མིང་ཡིག་དང་པོ་ད་ཡིག་གིས་མཆོན་པ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོ་
ཁྱི་ལྷང་གྱ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྟའི་ཤ་མིང་ཡིག་དང་པོ་
ཏ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ། དབུས་སུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་རྩྱ་སྟོན་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་
བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་མིའི་ཤ་མིང་ཡིག་དང་པོ་ན་ཡིག་གིས་མཆོན་པ།
ཤར་སྟོར་སྒྲུབ་མའི་ངོ་བོ་ལི་དཀར་པོ་ལས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ། ལྷོ་ལུབ་
ཏུ་སྒྲ་མ་གྲིའི་ངོ་བོ་སྤྱི་སྟོན་པོ་ལས་ར་ལྟ་ར་ཡིག་གིས་མཆོན་པ། ལུབ་བྱང་དུ་གོས་
དཀར་མའི་ངོ་བོ་འི་དམར་པོ་ལས་བྱང་མེམས་དཀར་པོ་ཤུ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ།
བྱང་ཤར་དུ་སྟོལ་མའི་ངོ་བོ་རྒྱ་ལྷང་གྱ་ལས་རྟང་མར་མ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ།
དབུས་སུ་རྩེ་རྩེ་ངོ་ལངས་མའི་ངོ་བོ་འི་སྟོན་པོ་ལས་རྩེ་ཆུ་སྟུ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ།
ཞེས་ཤུ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ནམས་བསྐྱེད། འདིར་ཤུ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྒྲུར་དུ་
འགྲུགས་པར་བྱེད་པས་ལྷགས་གྲུ་ལྷ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྒྲུར་དུ་
གསལ་བར་བྱེད་པས་སྟོན་མ་ལྷ་ཞེས་བྱེད་དོ། །

73

རིགས་འདྲ་བྱི་མ་བསྐྱེད་པས་ན། ཨོ་ཡིག་རྩམ་ཞུས་པ་དང་འདྲེས་པས་མང་པོར་སྦྱར་
བ་སྟེ་སྤེལ་ཞིང་མགྲོན་ཞུས་ཀྱིས་ཅི་ཅམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པར་བསམ་
ལ། ཨོ་ཨྱེུ་རྩྱུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས། འདི་སྐབས་རང་གི་སྒོ་
གསུམ་གྱི་ལས་ཞུས་རང་རྒྱུད་ལས་ཆད་དེ་བདུད་ཅིའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་དེ་དང་འདྲེས་
ནས་སྦྱང་བར་བསམ་ན་དགོས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་དོ། །བསྐྱེད་ཆོག་འདི་དག་གི་
མཆོན་དོན་ཞུས་ཞིབ་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་བདག་བསྐྱེད་
གྱི་མཆོད་པའི་པར་རྒྱབ་དུ་སྟེགས་གྱི་ཁར་རྒྱ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོད་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་
ཡུལ་གྱི་གཡས་དང་རང་གི་གཡོན་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་སྤྱང་ཆར་དུ་བཤམས་ལ།
བསང་སྦྱངས་སྤར་དང་འདྲ། བསྐྱེད་པ་ནི་རང་གི་གཡོན་ངོས་ནས་བཙུགས་ཏེ་མཆོད་
རྩམ་རང་རང་གི་གོ་སར་ཨྱེུ་ཡིག་དཀར་པོ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ལས་ཐོད་པ་ཡངས་
ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞུས་གྱི་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྩྱུ་སྒོན་པོར་ཤར་བ་རེ་རེ། དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ཞུས་པ་གདུག་ཅན་
བསྐྱལ་བའི་སྟོང་ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན། མིག་སོགས་དབང་པོ་སྣ་ལྔའི་མེ་ཏོག་། འཕ་ཆེན་
ཆེལ་ཆེན་གྱི་བདུག་སྒོས། ཉུག་ཆེན་གྱི་མར་མ། སྟོང་ཁྲག་བྲིས་བསྒོས་པའི་རི་ཆབ།
དོན་སྟོང་ལྔ་སོགས་གྱི་ཞལ་ཟས། རུས་པ་སོགས་གྱི་ཆ་ལས་གྲུབ་པའི་རོལ་མོའི་བྱེ་
བྲག་སྣ་ཆོགས་དང་བཅས་པ། འདི་ཞུས་ཞི་བའི་ལས་གྱི་སྐབས་ཡན་ལག་བརྒྱུད་
ལྟན་གྱི་མཆོད་ཡོན་སོགས་བྱེད་པའང་འདུག། །གང་ལྟར་སྤར་བཤམ་པ་ལྟར་རང་
བཞིན་བདེ་སྟོང་ཞུས་པ་མཆོད་རྩམ་རང་རང་གི་ཞུས་པ་ཅན། བྱེད་ལས་མགྲོན་ཞུས་

ཀྱི་ཞལ་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་
བསྐྱེད་པའི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དུ་མོས་ལ། མཆོད་རྗེས་རང་རང་གི་མིང་དང་འབྲུ་
གསུམ་སྟེལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སྤོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་སྤར་གྱི་ནང་མཆོད་ལྟར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།

༼ སྤོན་འགྲོ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བ། ༽

གཉིས་པ་སྤོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྤོན་པོ་ལས་འོད་
ཟེར་མགོན་གངས་འཕྲོས། ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རང་གི་
ཕྱོགས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་གར་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཀུག་ནས་
ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་སྤྱིང་བ་གསུམ་གྱི་འབྲུང་པོའི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་
བཅས་འཁོད་པ། རྒྱད་ཅིག་གིས་འོད་དུ་ཁྱུ་བའི་སྤོན་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྤོན་གསུམ་པོ་འོད་
གསལ་དུ་སྦྱངས་པའི་རང་ལས་གསེར་འབྲུར་གྱི་ཅིས་ལྷགས་བཞིན་དུ་རྩོམ་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་མགོན་རྣམས་ཀྱི་
ལྷགས་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་རེ་རེ་དང་དེ་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་
པོ་དབྱེབས་རྩོམ་ཅི་གཅིག་པ་འོད་ཀྱི་སྤུ་གུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་གཏོར་མའི་བཅུད་
བྲངས་པར་བསམ་མོ། །

སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྤྱོད་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་འཛིགས་བྱེད་དུ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། དེ་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་གསལ་ནས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཐོག་མར་ཅ་སྒྲགས་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྤྱིང་གནས་ལྟ་མོ་རོ་
དོ་རྩེ་མ་མང་པོ་སྤྲོས་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སྐྱད་
ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ལ། གཏོར་མའི་ཕུད་ཕུལ་བས་དབྱེས་བཞིན་བཞེས། ལྷག་
མ་མགོན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་ཆོག་པའི་གནང་བ་བྱིན་པར་བསམ་བ་དང་
གཤེན་རྩེ་སོགས་ཤུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནང་བ་ཞུས་ཏེ། ལྷ་ཙ་ར་ནའི་སྒྲགས་
སོགས་བཟོད། སྒྲགས་དོན་ནི། ཨོྃ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་མཆོན་ལ།
དེ་ཡང་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། ཨོྃ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཟོད། །མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་
དཔལ་དང་གཡང་། །སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཟླ་ཤིས་
དོན། །ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྒྲགས་སུ་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲགས་པལ་ཆེར་
གྱི་འགོ་འཁྲུན་ཨོྃ་གྱིས་བྱེད་པ་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུབ་འབྱུང་བ་ལ་ཁྱད་པར་
ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སྐབས་འདིར་མཆོད་ཡུལ་མཆོད་མཁན་མཆོད་རྩིས་རྣམས་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་བས་རྒྱས་འདེབས་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་
གྱིས་སོ། །

ལྷག་མའི་སྒྲགས་དོན་ནི། ལྷ་ཙ་ར་ནི་ཞེས་པ་ས་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྟེ་འགྲོའི་སོག་
ལ་དབང་བའི་འཆི་བདག་གཤེན་རྩེ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས། ལྷ་ཏུ་ལ་ཙ་ར་ཡ་ནི་ས་
འོག་ན་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཙ་སྟེ་འཁོར་བཅས། ཁེ་ཙ་ར་ཡ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་
གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་འཁོར་བཅས། ལྷར་བཞི་བླ་འོ།
དམྱེན་དྲི་བླ་ལ། བཞུ་མ་འོ། ལྷ་ཏུ་ར་ཏི་བླ་ལ། ཞེས་པའི་སྒྲགས་ཆོན་པ་བཞི་པོ་འདི་
ནི། ཤར་སྟོན་བྱུང་བའི་ཞེ་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་གཤེན་རྩེ་བཞི་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་

ནམས་ཉེ་སྤྱང་ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་སྤྱེལ་བའོ། །ལྷག་མ་ཨྱི་ཨི་སོགས་གྱི་དོན་ནི། ཨི་
དབང་པོའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། ཡ་གཤེན་རྗེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། བ་ཚུ་ལྷའི་མིང་
ཡིག་དང་པོ། ཁྲི་གཞོད་སྤྱིན་གྱི་མིང་ཡིག་ཐ་མ། ཀོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ།
ཀོ་ཀོ་ཁུ་ཤི་ཀ་སྟེ། ཆངས་པ་ལའང་འཇུག། །དེས་སྤྱང་གི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཉི་མ་དང་ཆ་
བའང་མཆོན། ཨི་མེ་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ཨ་སྤྱིན་པོའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། དེ་རྒྱང་
ལྷའི་མིག་ཡིག་དང་པོ། རྩོམ་ནི་ས་སྟེ་སའི་ལྷ་མོ་དང་ཐག་བཟང་རིས་ཀྱང་མཆོན། སར་
ལྷ་ཉེ་རྩེ་ནི་མིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་
ནམས་རིམ་པ་བཞེན་ལས་སྟགས་ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་སྤྱེལ་བ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྟགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་གཏོར་མ་ཕུལ་སྐབས་སྤར་བ་ཤད་པའི་
རང་གི་སྤྱང་གཞས་སྤོས་པའི་ལྷ་མོ་རོ་རོ་རྗེ་མ་ནམས་གྱིས་ཐོད་པས་བདུད་ཅི་བཅུས་
ནས་མགོན་གྱི་གཙོ་མོ་ནམས་ལ་ཕུལ་ཆོ། དེ་དག་རང་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པ་
ནམས་གྱི་ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱ་གུས་བྱངས་ཉེ་གསོལ་བར་བསམ་ཞིང་། མགོན་
ནམས་ཀྱང་ཐག་མེད་གྱི་བདུད་ཅིས་ཆོས་པར་མོས།

མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། ཨྱི་ད་ཤ་དེ་ཀ་ཅེས་སོགས་གྱིས་འབུལ་དགོས་པས།
སྟགས་དོན་ནི་ཨྱི་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དང་། མཆོད་ལུལ་དང་། མཆོད་མཁན་
གྱི་སྟོ་གསུམ་དང་། མཆོག་གི་སྟོ་དབྱེར་མེད་པ་མཆོན་ཞིང་། ད་ཤ་དེ་ཀ་ཕྱོགས་བརྒྱ
ལོ་ཀ་འཇིག་རྟེན། སྤལ་སྤྱོད་བ། ས་པ་རི་སྤྱ་ར་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཨྱུྃ་སོགས་
གྱི་སྐབས་སུ་མཆོད་ཡོན་ཞལ་དང་། ཞབས་བསིལ་ཞབས། མེ་ཉྟག་དབྱ། བདུག་

སྒྲོས་ཤངས། མར་མེ་སྤྱན། གི་ཆབ་སྤྱགས་ཀ། །ཞལ་ཟས་སྤྱགས། རོལ་མོ་སྤྱན་དུ་
ཕུལ་བས་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བསམ། སྤྱགས་གྱི་མཐར་ཨོྲཱུ་ཧྲུྃ་
བཏགས་ལ་ནང་མཆོད་ཕུལ། བཙུག་མཁོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་སྤྱན་ལམ་དུ། །ཞེས་
བ་ནས། བདག་ནི་རེ་བའི་སེམས་གྱིས་འདུད་ཅིང་མཆིས། །ཞེས་བའི་བར་བཙུག་
མཁོ་འདས་འཇམ་དབྱངས་གཤེད་རྗེའི་གཤེད་གྱི་སྤྱན་སྤར་བསྤྱན་པ་བསྤྱང་ཞིང་འགལ་
རྒྱུན་བདུད་རིགས་འཛོམས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བའི་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཙུག་པོར་
གྱུར་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་དང་བཅས་བ་ལ། རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་སྤྱབ་ཐབས་
སྒྲོམ་བའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་། མཐུན་རྒྱུན་སྤྱབ་པར་རེ་ཞིང་འདུད་པ་དང་བཅས་
ཉེ་མཆིས་སོ། །ཞེས་བའི་དོན་བཞུག་དུ་བརྗོད་ཆེ་སྤྱགས་དམ་བསྐྱུལ་ཞིང་འཕྲིན་
ལས་བཙུག་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ།

དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྗོད་བའི་ཆེ། མཐོན་རྣམས་གྱི་སྤྱི་བོར་རིགས་
བདག་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཧྲུྃ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་
སྤྱགས་སྤང་བཀོད་དེ། དེ་ལས་བདུད་ཅིང་རྒྱུན་བབས་པས་མཆོད་རྣམས་མ་ཆང་བ་
དང་། སྤྱགས་པས་མཆོན་པའི་ཉེས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་འཁོན་ལ་སོགས་པ་
སྤྱངས་པར་བསམས་ལ། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
འོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ། ཨོྲཱུ་ཧྲུྃ་སྤྱགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་རང་གནས་
སུ་གཤེགས་པའམ་ཕྱིར་བཀྲུད་དེ་ཉེ་རིང་འཆོམ་པར་བསྤྱང་བའི་ཆེད་དུ་བཞུགས་
པར་མོས་ཀྱང་ཆོག་གོ།

༼བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།༽

བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་སྟེགས་
ཀྱི་ཁར་ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོད་རང་གི་གཡས་ངོས་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་བཤམས།
བསངས་སྦྱངས་བསྐྱེད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནམས་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་པའི་སྐབས་
དང་འབྲ། སྐབས་འདིར་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་བཞས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་ག་ཆད་པའི་
སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སྟེགས་སྦྱིབ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་
གལ་ཆེ་བས། དེའི་ཚུལ་ནི་བརྩ་གསུམ་མའི་སྦྱབ་ཐབས་སོགས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བཀོད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་སྟོམ་
བཞས་བྱེད་པའི་བདུན་ཅི་འབེབས་སྦྱང་གི་སྐབས་རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་
ཐུགས་ཀར་ཆེ་གདན་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་ནམ་པ་ཅན། དེའི་
མཐའ་སྟོར་དུ་སེམས་ཅན་འཁོད་པར་མོས་ལ། སྟེགས་སྦྱིབ་སྦྱངས་པའི་དམིགས་པ་བྱ་
ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་རྟེན་ཀྱི་སྟོབས། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྟེགས་
པ་ལ་དུག་ཁོར་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་
སྟོབས། སྟེ་ཐོར་རྟོར་སེམས་ཡལ་ཡུམ་བསྟོམས་ཏེ་གཟུངས་སྟགས་བཞུབ་གཉེན་
པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས། བྱིན་ཆད་སྟེགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་དོ་སྟམ་པའི་
སྟོམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉེས་པ་ལས་སྤར་སྟོག་པའི་སྟོབས་བཞི་ཆད་བར་བྱེད་པ་
གནད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི། འཆི་བ་ཆོས་སྤྱར་འཁྲེར་
པའི་ནམ་འགྲོར་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ། གང་

དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་མོངས་སྐྱར་འབྲེར་
བའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ། སྐྱེ་བ་སྤྱལ་སྐྱར་འབྲེར་བའི་རྣལ་
འབྱོར་འབྲས་བྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབ་
སོགས་བྱ་ཚུལ། མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུགས་ལ་སྐྱོད་བའི་རྟེན་འཛུམ་བྱ་སྤྱིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་
ཁམས་བྱག་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་བའི་རྒྱར་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འབྱུར་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་
ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་
འདུ་བྱས་བའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཡེ་
ཤེས་གྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་བའི་ཚུལ། འབྱུང་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་འགལ་
རྒྱན་འཁོག་བའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

༼ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་འཛེན་ཅིང་དེ་ལ་ཆོགས་གསོག་བ། ༽

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོགས་ཞིང་སྤྱན་འཛེན་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཆོགས་
གསོག་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་
སྐབས་སུ། སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་མཆོན་བའི་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་བའི་ལྟེ་བར།
མི་ཤིགས་བའི་ཐིག་ལེ་མཆོན་བྱེད་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་མ་བྱེད་གཤམས་ཅན་
གྱི་སྟེང་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་བའི་རྒྱུད་སེམས་མཆོན་བའི་རྩྭ་ཡིག་སྟོན་སོ་ཡུངས་འབྲུ་ཅན་
བྱེན་དུ་འབྲང་བ། ཡེ་ཤེས་ལྟེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྟ་ལྟོས་
པས་ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁེངས། སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་

ཅད་སྤངས། འོད་ཟེར་གྱིར་འཕྲོས། རྩོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྲད་མཐའ་
མེད་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གཙོ་བོ་རྗེ་ཆེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཙུའལ་གྱི་ཆངས་བྲག་གི་སྟོང་
དུ་ཙུ་བའི་ལྷ་མ་རྗེ་ཆེ་འཆར་རིགས་བདག་གི་རྣམ་པ་ལོངས་སྤྱིའི་ཆ་བྱད་ཅན་
བཞུགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས། སྟོན་
མཆོམས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པར་བསམས་ལ། སྟོས་པའི་འོད་
ཟེར་རྣམས་རང་གི་སྟིང་གའི་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ཞིང་། དེས་མཆོན་ནས་འོག་ནས་
འབྱུང་བའི་འོད་ཟེར་སྟོ་བསྟུ་ཐམས་ཅད་སྟིང་ག་ནས་སྟོ་ཞིང་སྟིང་གར་བསྟུ་བ་གནད་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྟིང་གར་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་
དེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཙུ་བ་བྱེད་ཅིང་ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རགས་པའི་རྒྱང་
སེམས་ཐམས་ཅད་སྟིང་གར་ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྟོན་བྱེད་བྱེད་པར་
ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།

འདིར་ལྷ་མ་ཡང་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་གི་རྩལ་དང་། གཙོ་བོ་དང་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་རྩལ་དང་། ཤར་རྩོགས་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་དབུས་ན་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་རྗེ་ཆེ་
འཆར་གི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་རྩལ་དུ་སྤྱན་འཛེན་པའི་ལུགས་གསུམ་ལས། འདི་
ནི་དང་པོ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཆོགས་གསོག་པའི་རྩལ་ནི། གར་གི་འིན་གྱི་བདེ་ཆེན་
གནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྷ་མ་གར་གི་འིན་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་གནས་རྗེ་ཆེ་འཆར་གི་བོ་འཕང་སྐད་ཅིག་སྟེ་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་

ལ་འཛོལ་པར་འགྱུར་བ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དོན་རྒྱུ་ཅན་ཏེ། རྩོམ་
འཆང་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱེའི་ཆ་དཔའ་ཤོས་ཞབས་ཀྱི་པར་ལྟ་ས་པས་
འདུད་དོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གཟུགས་
མཆོག་མཆོག་ཏུ་བྲག་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངས་དོན་གྱི་རྩོམ་འཛིགས་
བྱེད་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ལྟན་སྒྲིབ་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བྲང་དོན་
ཞལ་ཕྱག་ཅན་གྱི་བཞུགས་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བས་གཟུགས་མཆོག་ །ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་གནས་ཆ་ཆང་བར་བྲག་པོའི་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་མཆོག་ཏུ་བྲག་པོ་
ཆེ། བྱི་ནང་གི་བདུད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་དཔའ་བོ། །གནས་ལུས་
ཡོངས་སྟོང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཡོངས་སྟོང་པས་མཆོག་གི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་
གཏུལ་དཀའ་བ་བྱི་ནང་གི་གཤིན་རྩིས་ལས་འདུལ་བའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་པས་གཏུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ། རྩོམ་ཐམས་པདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་བྱུང་བའི་ངས་དོན་གྱི་རྩོམ་
འཛིགས་བྱེད་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་གཏུག་པ་ཅན་མ་ལུས་པ་འདུལ་བའི་བྱིར་བྱ་ཁྲོ་བའི་
རྒྱལ་པོའི་སྐྱུར་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྟོན་གསུམ་གྱུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་
དོན་བཞུགས་པའི་རྒྱ་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ།

མཆོད་པ་འདུལ་བ་ནི། རང་གི་སྦྱང་གའི་ས་ཐོན་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་རོ་བོ་བདེ་
སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཅ་ཅི་ཀ་དཀར་མོ་ལ་སོགས་
པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཅུ་བྲག་གམ་གངས་མེད་པ་སྟོན་ཏེ། མཆོད་ཡུལ་རྣམས་ལ་
ཡུམ་རྒྱུད་ཕྱག་ན་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཆོད་རྩིས་སོ་སོས་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་མེ་

ཏྲོག་ལ་སོགས་ཇུས་ཀྱི་མཆོད་པ། ལག་པས་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོད་པ།
མཆོད་སྒྲགས་བརྗོད་པ་སྒྲགས་ཀྱི་མཆོད་པ། ཡིད་ཀྱིས་མང་པོར་སྦྱལ་བ་ཉིང་རེ་
འཇིན་གྱི་མཆོད་པ། མཆོད་ཡུལ་མཆོད་མཁན་མཆོད་ཇུས་ཉེ་མཆོད་པའི་འཁོར་
གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཏྲོགས་པའི་སློབ་ཟེན་པ་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་སྟེ་ལྷ་ལྷན་དུ་འབྲུལ།
འབྲུལ་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཨོྭ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ ཉ་ཞེས་པ་ནི་འཕྲོག་བྱེད་རྣམ་པར་
འབྱུང་བའི་ཞལ་ཅན། ཞེས་གང་ལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན། ཨོྭ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
པའ། ཅེས་པ་སྒྲིམ་བདེ་སྒྲིང་གི་ས་བོན་ཡིན་པས་མཆོད་ཇུས་དེ་དག་དོ་བོ་བདེ་སྒྲིང་གི་
རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་མཆོད་ཇུས་སུ་ཤར་བའི་དོ་བོའི་བྱང་པར་བསྟན། ཨོྭ་
མི་གི་ཏུ་ན་ན་དུ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ཀ་ག་གེ་གེ་གེ་ ཞེས་པས་གདུག་ཅན་བསྐྱལ་བའི་སྒྲིང་
ཁྲག་ཅེས་མཆོད་ཇུས་དེ་དག་གི་རྒྱའི་བྱང་པར་བསྟན། ཨོྭ་ཀུ་མ་རྩ་རྩ་པུ་ཁེ་ཁེ་ཁེ་ རེ་
སྒྲིམ་པའ། ཞེས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་མཆོད་ཇུས་དེ་དག་གི་རྣམ་
པའི་བྱང་པར་བསྟན། ཨོྭ་སྒྲིམ་ ཉ་ཉེ་པའ། ཞེས་པས་འཕྲོག་བྱེད་དབྱེས་པའི་ཆེད་དུ་
ཞེས་མཆོད་པ་སྦྱལ་བའི་དགོས་པའི་བྱང་པར་བསྟན། ཨོྭ་དྲི་ལྷ་ལོ་ཅ་ན་མི་གི་ཏུ་ན་ན་
མ་རྩ་ཨུ་ལྷ་ལྷ་ཉ་ས་ན་དེ་ནི་དྲི་ལྷ་ཡེ་སྦྱུ་ ཞེས་པས་འཕྲོག་བྱེད་སྦྱུན་གྱི་དབང་པོ་
དབྱེས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་མཆོད་པ་སྦྱལ་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་བསྟན་པར་
གསུངས། ཨོྭ་བརྗོད་ནི་མི་དེ་ལྷ་སྒྲིམ་གིས་ཞལ་ཟས་དང་། ཨོྭ་བརྗོད་ཤུག་ལྷ་སྒྲིམ་
རོལ་མོ་འབྲུལ། འདི་གཉིས་ནི་མཆོད་ཇུས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་
ནོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཆོད་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་
བ་བྱང་པར་ཅན་སྦྱེས་ཤིང་ཆོས་པར་བསམས་ལ། མཆོད་པ་རེ་རེ་ཆར་རིམ་གྱིས་

མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་གི་སྙིང་གར་བསྟ།

དེ་ནས་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྟ། མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དམིགས་ལ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐབས་སྟ་སོང་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས། སྤར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལ་འགྲོད་
སེམས་བྲག་པོ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྟུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྒྲིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་
ཆད་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཉེས་པ་ལས་སྤར་ལྡོག་པའི་སྟོབས། འུགས་ལ་སྒྲིག་
པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བ་གཉེན་པོ་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་སྟོབས་བཞི་
ཆོང་བར་བྱས་ན་ལེགས་སམ་སྟུམ།

ཆོག་དོན་ནི། སྒྲིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན་སྤར་
འདས་པའི་དུས་སྟ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་། ད་ལྟའི་དུས་སྟ་རྒྱད་ལ་བྱུང་བའི་སྒྲིག་པའི་
རྣམ་སྟོན་ཡིད་མི་འོང་འབྲེན་པ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས། འགྲོད་པ་བྲག་པོས་
བསལ་བ་སྟེ་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟུན་སྤར་མི་གསང་བར་བསྐྱགས་ནས་བཤགས་
པར་བྱ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྒྲིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡུལ་རྣམས་
ཀྱི་སྟུན་སྤར་བརྗོད་ཅིང་བསྐྱམས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་རྗེས་ཡི་
རང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སྟ་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སྟ་ཡི་རང་གི་དགའ་བ་
བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། རྗེ་ལྷ་མས། འབད་བ་རྒྱུད་དུ་འོ་རྒྱལ་ཆེན་ཆོགས་སྟུང་ལ། །དགེ་
ལ་རྗེས་སྟ་ཡི་རང་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །བདག་གིས་བདེ་འགྲོ་ཡོངས་སྟ་
བསྟོ། །ཞེས་པ་ནི་བདག་གིས་བདེ་བ་སྟེ་ལྷ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་དུ་
འགྲོ་བའམ་བདེ་བ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཅི་གསོག་པ་ཐམས་ཅད་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཞེས་པའོ། །

༼ བྱང་སྡོམ་བཟུང་བ། ༽

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་
ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་སྡོ་
ནས་སྡོན་སེམས་བཟུངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བྱེད་རྣམས་ལ། །ཞེས་པའང་སྒ་
མ་དང་དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་གྲངས་
མེད་པ་མངའ་བའི་སྐྱབས་ལུལ་བྱེད་རྣམས་ལ། བདག་གི་ལུས་འདི་ལྟོས་པ་མེད་པར་
བན་དུ་འབྱུལ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་། །ཞེས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དང་བས་བསྟེན་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྤྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་
ཀྱིས་གང་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་སྟོབ་བཞིན་པའི་ལམ་སྦྱིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྲག་
གིས་བསྐྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ལམ་འབྲས་ལ་བསམ་པ་མཆོག་ཏུ་
དང་བའི་དད་པ་བརྟན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོར་
བ་བྲག་པོ་རྒྱན་མི་འཆད་ལ་བསྟེན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་འབྲུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

༼ སྤྲགས་སྡོམ་བཟུང་བ། ༽

དེ་ནས་སྤྲགས་སྡོམ་བཟུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཀྱན། །ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པའི་ལས་ནི་ཅི་རུས་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་སྤྲང་

གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་
ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དང་། ཐེག་
ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་སྟེ་དམ་
ཆོག་དང་སྒོམ་པ་བྱལ། །མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ། རྩོམ་སྤྱད་ཀྱི་དམ་
ཆོག་ཁྲིམ་བྱ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་། རང་ལྟར་བསྒོམ་པ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་། རྩོམ་
སྤྱོད་དཔོན་ལ་དཔོས་བྱུང་ཀྱན་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བལྟ་བཤོམ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱི་དམ་
ཆོག་སྟེ་དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་ལ། ཟང་ཟང་མི་འཇིགས་
ཆོས་དང་བྱམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟང་ཟང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་
སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་བཞི་ལ་ཅི་རུས་སུ་སྒོམ་པ་
སྟེ་དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་བཞི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ། ཕྱི་བྱ་
སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱད། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད། ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒོམ་པ་སྟེ་དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་གསུམ། དོན་བྱུང་
ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ། རྣམ་སྤྱང་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བར་ཀྱི་དམ་ཆོག་
རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཅི་
རུས་སུ་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་དམ་ཆོག་དང་སྒོམ་པ་གཉིས་དང་བཅས་རིགས་
ལྟའི་དམ་ཆོག་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོགས་བྱང་
ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྟོག་དང་བསྟོམ་ཏེ་བསྐྱང་དགོས་
པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནས། མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། །ཞེས་པ་ནི་ཉན་རང་
དབང་བཅོས་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཉོན་སྤྱིབ་ལས་གྲོལ་ཀྱང་ཞེས་

སྐྱེ་བ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱ། ཞེས་
དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ། ཞེས་པ་ནི་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་
སོགས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཇིགས་པ་
ལས་དགྲོལ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། དབུགས་མ་བྱིན་པ་དབུགས་དབྱུངས་
ཤིང་། །སེམས་ཅན་མུ་ངན་འདས་ལ་དགོད། །ཅེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་པ་བ་ལ་
སོགས་པ་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ནས་བདེ་བར་དབུགས་མ་བྱིན་པ་
རྣམས་བདེ་བར་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་
པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་དགོད་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདི་དག་
ནི་དོན་གྱི་སྣང་པོ་ཅམ་བ་སྤྱུས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོག་དོན་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་བལྟ་བར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་དྲན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་སྒྲེ། སྤགས་སྒྲོམ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་
ཡང་སྤར་ཡོད་བརྟན་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ལྷན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཆང་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ།༽

དེ་ནས་ཆང་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་བསྐྱོམས་པས་ཆངས་ཆེན་
དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་བྱམས་སོགས་ལ་ཆངས་པའི་གནས་བཞི་ཞེས་བཤད་པ་
ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆངས་པ་མི་
གནས་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སམ་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཆངས་པའི་གནས་
བཞི་སྒྲེ། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆངས་པའི་གནས་བཞི་ཞེས་བཤད་ལ། བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྷན་པར་

བདག་གིས་བྱའོ་སྟུང་བ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆོད་མེད་དང་དགའ་བ་ཆོད་མེད་གཉིས་དེས་
རིགས་འགྲེས་ཤིང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་བརྒྱད་
མགོ་སྟོམས་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཅེས་བ་
སྟན་པར་གྲགས་མ་གྲགས་གཉིས་དང་། བསྟོད་སྦྱད་གཉིས་དང་། རྟེན་མ་རྟེན་གཉིས་
དང་། བདེ་སྤྱད་གཉིས་དང་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཅིང་། ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་བཟུང་
བ་དང་འཛིན་པས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྣང་གི་དབང་གིས་སེམས་མ་སྟོམས་པར་འདུག་པས་སྟོན་དེ་
དག་གི་མི་བསྟོད་པའམ་མི་གཡོ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་
པར་གྱུར་ཅིག །གནས་པར་བདག་གིས་བྱའོ་སྟུང་བ་དེ་ཆོད་བཞི་བསྟོམས། དེ་ལྟར་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་བ་འདི་ནི་ད་ལྟའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བ་ལ་
དངོས་གཞི་ལས་སྟོན་འགོ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འཁྲུང་བཤད་པ། ༽

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། སྤང་གཞི་སྟོང་བྱེད་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་
སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་འཆི་བའི་ཆོ།
ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་བ་དང་། ཚུ་མེ་ལ་ཐིམ་བ་དང་། མེ་རྒྱང་ལ་ཐིམ་བ་དང་། རྒྱང་ནམ་ཤེས་
ལ་ཐིམ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་གཉིས་འཆར་ཞིང་། དེ་ནས་
ཀུན་རྟོག་གི་བཞེན་པའི་རྒྱང་རྣམས་འགགས་ཤིང་ཐིམ་པས་སྣང་བ་རང་དུས་སུ་ནམ་
མཁའ་གཡལ་དག་ལ་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་བ་ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་པའི་སྣང་བ་དང་།

མཆེད་པ་རང་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་གཡལ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དམར་
ལམ་པའི་སྤང་བ་འཆར་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་གཡལ་དག་ལ་སྤོང་
ཀྱི་སྒྲག་འཐུག་པོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་དང་། འོད་གསལ་རང་དུས་སུ་སྤོང་བྱེད་
ཀྱི་སྦྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡལ་དག་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་
འཆར། དེའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དག་ནི་སྐབས་
འདིའི་སྤང་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཚོགས་རིམ་གྱི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞིའི་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་
གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་ཚོགས་རྗེས་སུ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་འོད་
གསལ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པ་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ལ།

དེ་ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་གིས་འོད་གསལ་ལས་གཡོས་ཏེ་ལུགས་
ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་མཆེད་སྤང་སོགས་རིམ་པར་འབྱུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་མི་སློབ་པའི་འོད་
གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཆེ་ཡང་གཞི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་སྦྱེ་བའི་
རིམ་པ་དེ་དང་འབྲ་བར། ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་
པའི་བར་སྤོན་དུ་སོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་
ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་འོད་གསལ་ལས་ནམ་དུ་ཡང་
ལྡང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་འོད་གསལ་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཤར་བ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཕྲོད་ནས་བྲན་
པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ལམ་བྱེད་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་ཆེན་གཞི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་དེ་འབྲ་

སྒོ་འོ་འཆར་མི་འདུག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། ལམ་ཁྲིར་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་འདི་དང་འབྲེལ་བ་
སྤང་གཞི་ལ་གང་ཡོད་དང་། དེ་སྤྱིར་བྱེད་ཚུགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་། སྤངས་འབྲས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྤང་གཞི་འདི་སྤྱིར་བ་
དང་། སྤྱིར་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འདི་དང་། དེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བྱ་འདི་ཡིན་འདུག་པས་
དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར་འཕྲོད་པའི་འཕེན་བ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས།
དངོས་གཞིའི་ཆེ་གཞི་ལམ་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྟེན་བརྟེན་
པ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་
དམ་པའོ། །

༡ སྤང་གཞི་སྤྱིར་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་སྤྱིར་ཉིད་བསྐྱོམ་པ། ༡

གཉིས་པ་ནི། རང་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་རང་ནས་བདག་གིས་
འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། གཞན་དོན་དུ་ཡོངས་སྐྱོད་སྤང་སྤྱི་
གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་བ་བཏང་ནས། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་
རྩྭ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འོད་ཟེར་སྡོན་པོ་འཕམ་དམར་པོ་འཕྲོས་ཏེ།
སྡོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་པོག་པས་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་དག་པའི་སྡོད་
བཅུད་དུ་བསྐྱུར། དག་པའི་སྡོད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ལྷེས་གྱིས་ཁྱེ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ལ་ཐིམ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་འོད་དུ་ཁྱེ་
སྟེ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྤྱིར་སྡོད་སྤྱིར་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེ་སྟེ་སྤྱིར་གའི་རྩྭ་
ཡིག་ལ་ཐིམ། རྩྭ་ཡིག་གི་ཞབས་ཀྱང་ལ། ཏ་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་ཁྲ་ཆེས་ལ། ཁྲ་

ཆེས་ཐིག་ལེ་ལ། ཐིག་ལེ་ནྭ་དྭ་ལ། ནྭ་དྭ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་
བསྐྱོམས་པ་དང་སྒྲགས་ཏེ་སྒྲགས་གཉིས་བརྗོད།

འདིའི་སྐབས་སྤྲུལ་མའི་སྒྲགས་དོན་སྒར་དང་འབྲེལ་བ། རྒྱུ་རྒྱའི་སྒྲགས་
དོན་ནི། ཚི་ནི་སྒར་དང་འབྲེལ་བ། རྒྱུ་རྒྱ་སྟོང་ཉིད། རྒྱ་ན་ཡེ་ཤེས། བརྗོད་རྗེ། ལྷག་
མ་སྒར་དང་འབྲེལ་བ། ཡུལ་སྟོང་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོན་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་རེད། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིའི་སྐབས་
རང་དང་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྷ་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་ནས་
གྲུབ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
རྟག་མཐའ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའོ། །རང་གི་
སྟོས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་བ་རབ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་
ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་།

དེ་ཡང་སྟོང་བ་ག་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མའོན་དུ་བྱས་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོ་ཡང་
མེད་པར་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པར་མོས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་དེ་རེད་སྟེ་པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་འབྲགས་པ་བསྐྱེད། དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་
པ་དང་། གོ་བ་ཆགས་པས་དེ་ལས་རྩད་ཐད་རྒྱས་པ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་ན་སྟོད་བརྟན་
འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པའི་ཆེ། ས་རྒྱལ་ཐིམ་པ་ནས་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་
རྟགས་ཤར་བའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་བཞིན་རང་སྤྱི་དང་། ཞབས་རྒྱ་ཏ། ཏ་མགོ་བོ་ལ་ཐིམ་

པར་མོས་ཆེ་རིམ་བཞིན་ཚུ་མེ་དང་། རྒྱུང་སྤང་བ་ལ་ཐིམ་པར་ཚོམ་བ་ནས། དུ་བ་དང་
མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤར་བའི་མོས་བ་དང་། མགོ་བོ་ཁྲ་ཆེས་དང་། ཁྲ་ཆེས་
ཐིག་ལེ་དང་། ཐིག་ལེ་རྒྱ་དྲ་ལ་ཐིམ་བ་གསུམ་གྱི་ཆེ་རིམ་བཞིན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
དང་། རྒྱ་དྲ་ཡང་མི་དམིགས་པར་སོང་བའི་ཆེ་འོད་གསལ་ལ་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
མོས་བ་བྱས་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་
ཆབས་ལྷག་པར་ཆེ་བར་འགྱུར་ཞེས་རྒྱལ་དབང་བདུན་པས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཅུམ་མ་རྩུས་ཀྱང་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་
རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་དངོས་སོ་སྙམ་དུ་
ང་རྒྱལ་འབྱུགས་བྲག་བསྐོམས། དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་ནས་ཆོགས་ཞིང་རང་གནས་
སུ་གཤེགས་བ་དང་། དེ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པར་དམིགས་བ་དང་། རང་ལ་བསྐྱེམ་བ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པར་བསྐོམ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བ་སྟེ་བཞི་ལས། འདི་
ནི་བཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་དང་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཅིག་ཆར་
སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བཅུག་ནས་བདག་མེད་པར་བསམ་བ་ནི་ལྷ་ལི་ཏའི་དགོངས་བ་ཡིན་
པར་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་སྤྱོད་ཉིད་བསྐོམ་བ་ནི། གཞིའི་འཆི་བ་འོང་རྒྱུའི་ཆབ་
ལ་སྐོམ་སྟོབས་ཀྱིས་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་བསྐོམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐྱུ་མངོན་འགྱུར་འོང་བ་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་ནས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པས་ན་འཆི་
བ་ཆོས་སྐྱུར་འབྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེད་ཞེས་བྱ་བས། དེས་རང་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆི་བ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཞིང་། ལམ་དུས་ཀྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་
སྟོན་བ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྩལ་པའམ་བག་ཆགས་ཁྱེད་པར་

ཅན་བསྐྱེད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཅིང་སྤང་འཁོར་བསྐྱོམ་པ། ༽

གསུམ་པ་འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པ་བསྤང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་ཆེ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་བར་རང་གི་སྒོ་གཙོ་བོར་ཆོས་སྐུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངེས་ངོའི་སྤང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་མ་ཞོར་བ་བྱས་པའི་འབྲུགས་མ་ཡལ་བར་སྒོའི་བྱར་གཅིག་གིས་ངེས་པ་བཞིན་བསྐྱོམ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། སྤང་པའི་རང་ལས་རང་གི་གོ་སར་ཡི་ཕྱོ་སྐྱུ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ལས། རྒྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་གཞུའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་བཅད་ཁ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་པ། གལས་གཡོན་གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་མཆན་པ། འདིར་རྒྱང་དགྲིལ་ཁ་དོག་ནག་པོ་ལྗང་སྡོ་སོགས་རྒྱང་ཕྱེ་གཞན་དང་མི་འབྲ་བར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་བྱེད་པ་དང་། འོག་ཏུ་གདན་གྱི་སྐབས་རྒྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཕྱང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དག་པོའི་ལས་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པའི་རྟོག་བདུན་འབྲེལ་བར་རྒྱང་དགྲིལ་མདོག་དུ་བའི་ནམ་པར་བསམ་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། མདོན་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཤིན་ཇི་གཞན་ལ་མེད་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དུ་བ་ནི་མི་རྒྱང་འབྲེས་པས་ནག་ལ་ཕྱང་ཟད་དམར་བར་གྱུར་པའོ། །དེའི་སྤྱིང་དུ་རི་དམར་པོ་ལས་མེད་དགྲིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པ་འབར་བའི་འཕྲེང་བ་འབྲིགས་པ་རྟོ་རྟོའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། དེའི་སྤྱིང་དུ་བོ་དཀར་པོ་ལས་རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་དཀར་པོ་རྒྱལ་པོ་མཐུམ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ། དབྱས་སུ་བྱས་

བ་རྩམ་བཀང་བ་རྩལ་དུ་རྩལ་བས་མཆན་པ། དེའི་སྤྲེང་དུ་ལི་སེར་པོ་ལས་སའི་
དགྲིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་བ་གྲུ་བཞིར་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་བས་མཆན་པ། དེའི་སྤྲེང་
དུ་རྩྱ་སྤོན་པོ་ལས་སྤྲུ་ཆོགས་དོ་རྩེ་ཉེ་བ་ལ་རྩྱ་ཡིག་སྤོན་པོས་མཆན་པ། འདི་དག་གི་
བསྐྱེད་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིན་འགྲེང་རམ་ཉལ་སྤྲུ་བས་གང་རུང་དང་འབྲུང་བཞིའི་
ཆོད་བསྐྱེད་འཁོར་ལ་དཔག་ནས་གསལ་འདེབས།

རྩྱ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་ཁྱབ་བར་སྤོས་བས་འོག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཀྱི་དོ་རྩེའི་ས་གཞི། འོགས་སུ་སྒོར་སྒོར་མོར་འཕྲོས་བས་འོགས་ཐམས་
ཅད་དོ་རྩེའི་རྩ་བ་རྒྱུ་པོ། སྤྲེང་དུ་གདུགས་ཕུབ་བ་ལྟར་འཕྲོས་བས་སྤྲེང་ཐམས་ཅད་
དོ་རྩེའི་གྲར་སོགས་གྲར་ཀྱི་སྤོད་ལྟ་ལྟ་ཡང་སྤར་ལྟར་འཕྲོས་བས་དེའི་འོག་ཏུ་དོ་རྩེའི་
རང་བཞིན་ཀྱི་སྒྲ་རེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྩེ་འབར་བའི་རང་བཞིན་བར་མཆོམས་
མེད་པ། དོ་རྩེ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་གསེང་རྩུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམས་པ། དོ་རྩེའི་
ཞལ་ཞལ་བྱས་བ་ལྟར་འཇམ་པ། བསྐྱལ་བའི་རྩུང་གིས་ཀྱང་གཞིགས་བར་མི་རྩུས་
བའི་སྤྲ་ཞིང་མཁྲིགས་བར་བསམ།

བསྐྱེད་འཁོར་ཀྱི་དཔངས་སྤྲེང་ཆོངས་བའི་འཛིག་ཏེན་ནས་འོག་གསེར་ཀྱི་ས་
གཞི་ལ་སྤྲུག་གི་བར་རམ། སྤྲེང་འོག་མིན་ནས་འོག་རྩུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་བར་
དང་། རྩྱ་ཕྱིའི་ལྷགས་རི་ལ་སྤྲུག་བ་ཅམ་མམ། ཡང་ན་རང་གིས་རི་ཅམ་འདོད་བ་དེ་
ཅམ་དུ་བསྐྱོས་བས་ཆོག་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱལ་བ་འཛིག་བའི་རྩུས་ཀྱི་མེ་ལྟ་བུའི་ཁ་
དོག་སྤྲ་ལྟ་བའི་མེ་དཔུང་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོ་བ། དེའི་ནང་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་བའི་
མཛེལ་ཅན་ཀྱི་མཛད་སྤྲེང་ནས་འོག་འོག་ནས་སྤྲེང་། ཕྱི་ནས་ནང་། ནང་ནས་ཕྱིར་བུ་

ཡུག་འཚུབས་པ་ལྟར་འཕྲོ་བ། རྒྱག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ།
མིག་གིས་བརྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་རུས་ཤིང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇལ་འོང་
ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བསྐྱོམ། འདི་ནི་བསྐྱེད་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། དེ་དབུས་གཞོན་མཛེས་
རྒྱལ་པོ་ནི། །བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཅིབས་བཅུ་རབ་འབར་ཅུང་ཟད་
སེད། །ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་བཅས་པ་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་བའི་དབུས་སུ་གྱི་
སེར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བཅུ་
པ་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། འདིར་གྱི་དང་འཁོར་ལོ་ཁ་དོག་སེར་པོ་བྱེད་པ་སེར་པོས་ས་
ཁམས་མཚོན་པས་སྤྲ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདི་ལ་བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་
ནི། གཙོ་བོས་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་བགོགས་རྣམས་བཟུངས་ལ་ཆར་ཆོད་ཅིག །ཅེས་བཀའ་
བསྐྱོ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ལ།

འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྟོང་འོག་གི་ཅིབས་གཉིས་མདུང་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱབས་
ཉིང་གཉིས་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ནང་སྤྱབས་སྟོང་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ། ཡར་མར་གྱི་ཅེ་བྱིན་
ཀྱིས་སྤྲ་བ། སྤྱབས་གཉིས་འབྲུད་མཆམས་ནས་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱད་
རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཐོན་པའི་ཅེ་རྣམས་རྩྱུ་ཁྲེའི་རྩ་བར་མ་རེག་ཙམ་པ། གཡས་
སྟོར་དུ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་བ། དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་དང་སྟོང་འོག་གི་ཅིབས་ཀྱི་
སྤྱབས་སྟོང་གི་ནང་དང་། ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཅེ་མོའི་སྟོང་དུ་དེ་ལ་
མ་རེག་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་དང་ཆེན་ཉིའི་གདན་རེ་རེ་བསམ། དབུས་ཀྱི་གདན་གྱི་
སྟོང་དུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་སྤྱོད་པོ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས། རང་ཉིད་གཞོན་མཛེས་

རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མདོག་མཐེང་ནག །དབུ་ཐོད་དང་མགིན་པ་གཅིག་པ་ལ་སྟོན་པན་ཆད་
འབྱར་བོ་གསུམ་དུ་དོད་པའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་རྩ་ཞལ་མཐེང་ག །གཡས་དཀར་བ།
གཡོན་དམར་བ། ཐུག་དུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འདྲའི་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ། ལྷག་
མ་གཡས་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷགས་ཀྱ། གཡོན་གཉིས་པར་དང་ཞགས་པ་འཛིན་
པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྟབས་ཀྱིས་མེ་དབྱུང་རབ་ཏུ་
འབར་བའི་དབྱུང་ན་བཞུགས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད། དེ་
ནས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་དང་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱུ་བཅས་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས།
རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་
ཞུ་ནས། ཁྲོ་བོ་རང་རང་གི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ཐིག་ལེ་བཅུར་གྱུར། རྟོ་རྟེན་ལམ་ནས་ཡུམ་
གྱི་པར་བརྒྱུད་དེ་ཐུགས་ཀར་སོང་བ། རང་མདོག་ཅན་གྱི་རྩྭ་རིང་པོ་བཅུ་དང་། དེ་
ལས་ཁྲོ་བོ་བཅུར་གྱུར་པ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྦྱོར་མཆོམས་སུ་བབས། སྦྱོར་
མཆོམས་ནས་ཡབ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དྲངས།

རྩྭ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཕྱིར་སྦྱོས་ཏེ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོར་པར་བསམ་
དགོས་ཡིང་། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་སྐྱུར་ནི། སྟེང་གི་ཅིབས་ཀྱི་ནང་དུ་གཙོ་བོའི་ཐད་ཀྱི་
མདུན་ངོས་སུ་ཞལ་གཙོ་བོ་ངོས་ལ་བལྟ་བ་དང་། རྟོ་རྟེན་སྟོན་པའི་ཐད་ནི། འོག་གི་ཅིབས་ཀྱི་
ནང་དུ་གཙོ་བོའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱབ་ངོས་སུ་ཞལ་གཙོ་བོ་ལ་བལྟ་བར་བསྐྱོམ། ཁྲོ་བོ་བཅུ་
གཅིག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱན་གསུམ་དམར་ལ་རྒྱུམ་པ། མཆེ་བ་བཞི་བཞི་
གཙོགས་པ། སྟོན་མ་དང་སྤྱི་ར་དབུ་སྤྱི་སྤྱི་མཐེའི་མེ་ལྟར་འབར་བ། ཁྲོ་བོའི་ཉམས་

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྫོཾ་མེ་འོད་ཕྱོགས་བཅུ་
འཕྲོས་པས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་ཆར་བཅད་ཅིང་བརྒྱགས་པར་
བསམ། རྒྱུ་དུ་ཁྱོ་བོ་གཞན་རྣམས་ཞལ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་མོས་ཤིང་། བགོགས་ཀྱི་
འཆེ་བ་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་སྐབས་ཞལ་ཕྱིར་བསྐྱར་ཏེ་བགོགས་རྣམས་ཆར་བཅད་པར་
བསམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁྱོ་བོ་ཞལ་བསྐྱར་བའི་གནད། གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་གནད།
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནད། བསྐྱབ་བྱ་སྤྱོད་བའི་གནད། འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་
སོགས་ཞལ་ཤེས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་གཙུག་ཏྱར་
འཁོར་སྐྱར་གྱི་ལྷགས་ཀྱང་ཅི་འབྲུབ་བརྒྱས་ན་ལེགས། དེ་ལྟར་བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱོས་
པའི་དགོས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་འཁྱོར་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལས་དང་
ཕོ་བའི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཀྱི་
སྤང་གཞི་དང་སྦྱོར་རྒྱ་མེད་དོ། །

༼ གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་
པ། ༽

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་
གདན་བཅས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣམས་འཁྱོར་རྒྱ་རྫོ་
རྫོ་འཇིན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་ཕོ་ནི། རང་ཉིད་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་ཕོར་གསལ་བ་འོད་དུ་ཉྩེས་གྱིས་ལྷ་
བ་ལས། རྫོ་རྫོ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་མཛོན་ཏྲོགས་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དུག་
མཆན་རྫོ་རྫོ་རིན་ཆེན་པར་རྒྱ་རྣམས་རིམ་བ་བཞིན་རིགས་བཞིའི་ཕྱག་མཆན་

ཡིན་ལ། རྟོག་སེམས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་ཟུར་
གསུམ་པ་ནང་མཆོད་ཐོད་པའི་སྟེགས་གྲེན་དུ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུའམ། དམར་གཏོར་གྱི་
གསུམ་གྱི་ནང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཅེ་མོ་སྤྱོད་པ་ཟུར་དུ་བྱུག་ཅིང་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་གྲེན་དུ་
བསྟན་པ། དབྱིབས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྟེང་གི་ཟུར་གསུམ་རྫོང་དུ་ལ་སྤྱག་པར་བསྟོམ་
དགོས། ལུགས་གཉིས་གང་ལྟར་ན་ཡང་། འོག་ཟུར་ནས་ཕྱི་ཡིག་ལྡང་གྲུ་ལས་སྤ་
ཆོགས་པར་འདབ་པ་ཁ་དོག་དཀར་སེར་དམར་ལྡང་འདབ་པ་རེ་བཞིའམ། སོ་གཉིས་
སམ། བཅུ་དྲུག་པ་ལྟེ་བ་ལྡང་། གེ་སར་སེར་བ། ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྤ་ཆོགས་པར་
ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་གཙོད་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཀྱང་
ཆོག་ལ། འོན་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཚུད་པར་བསྟོམ་པ་མཆོན་དོན་དང་མཐུན་
པས་ལེགས་པར་སྤང་ཞིང་། འདབ་པའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་གྱི་
བཞི། ལྟེ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བརྒྱུད་ཅུ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཐོན་
པོ་ལས་སྤ་ཆོགས་རྫོང་རྩེའི་དུ་བཅུ་གཉིས་པའམ། ཉི་ཤུ་པ་གང་རུང་གི་དུ་ནམས་
ཕྱོགས་མདོག་ལྟེ་བ་ཐོན་པོ། དུ་ནམས་ཀྱི་དབུས་དུའི་ཅ་བ་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ། དབུས་
ཀྱི་སྟོམ་ལ་ཆ་སྟན་བཞི། ཅེ་མོ་ཆ་སྟན་གཅིག །ཕྱོགས་དུ་ནམས་ཀྱི་ཅ་བ་ལ་ཆ་སྟན་
གཉིས། དབུས་ལ་གསུམ། དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་འབྲ།
ཕྱོགས་དུ་ནམས་དབུས་དུའི་ཆངས་ཐིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་ཆ་སྟན་བརྒྱུད་
བརྒྱུད་སོང་བ་ན་དུའི་ཕྱི་འཛོན་ཞིང་དྲུག་དྲུག་སོང་བ་ནས་ནང་ཐོན་པ། ཅ་བ་ནས་ཅུང་
ཟད་ཕྱིར་བཀྱེད་དེ་གྲུག་པའི་ཅེ་དབུས་དུའི་ཅེ་མོ་ནས་ཆ་སྟན་གཉིས་ཕྱིར་བཞག་པའི་
མཆོམས་སུ་བྱུག་པ། ལྟེ་བའི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་བྲེ་ལེབ་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན། རྒྱུར་སྟོ་ཆད་

བཙུག་ཉིས་ཡོད་དེ་ཉེ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་སྒོ་ཆད་བཙུག་ཉིས། རྩ་ལྔ་
པོ་ལ་དབངས་སུ་སྒོ་ཆད་ལ། དེའི་ཉེ་བའི་སྤྱི་དཀར་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱན་གྱི་
འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ལས་རྣམ་སྤང་མངོན་ཏོགས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་
ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྲི་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་
དགོས་ལ། དུག་མཆན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་བཞི་དང་། རྣམ་སྤང་གི་དུག་མཆན་
འཁོར་ལོ་སྟེ་རིགས་ལྔའི་དུག་མཆན་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་སྤང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
སྐབས་འདིར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམས་པ་སྤྱང་གཞི་མ་དག་པའི་སྟོན་
བཙུན་སྤྱོདས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྤྱང་གཞིའི་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལྔའི་
ནང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོས་བསྐྱུས་ཤིང་། རྣམ་སྤང་དེ་གཟུགས་ཕྱང་རྣམ་པར་
དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སོ། །སྤྲ་ཆོགས་རྩོམ་པའི་ཉེ་བའི་དབྱུས་ནས་
ཐོགས་བཞིར་ཆ་སྟན་བཙུན་པའི་སོར་བའི་མཆོམས་སུ་ཕྱི་ནས་ནང་དུ་རིམ་བ་
བཞིན། དཀར། སེར། དམར། ལྗང། སྟོ་བའི་ཅིག་པ་རིམ་བ་ལྔ་སྤྱགས། ཞེང་དུ་ཆ་
སྟན་གཅིག་གི་ལྔ་ཆ་རེ་དང་བསྟོམས་པས་ཆ་སྟན་གཅིག །ཅིག་པའི་དབངས་ལ་སྒོ་
ལོགས་ཀྱི་གདུང་སྟེང་དུ་ཆ་སྟན་གཅིག་གཞན་རྣམས་ཆ་སྟན་བཙུག་སུམ། ཅིག་པའི་
སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་པ་གྲུ་སེར་པོ་དབངས་ཆ་སྟན་གཅིག །ཞེང་ཆ་སྟན་སྤྱིད་གཉིས་པ་
ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་གསུམ། བྱ་བཞི། རྩ་གསུམ། རྩམ་པོ་ལ་སོགས་སྤྱ་བཏབས་ནས་
མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་སྐ་རགས་ཞེང་ཆ་སྟན་གཅིག་ཡོད་
པ་བཞིས། ཅིག་པ་གར་ཡོད་སར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐྱོར་བ། གསེར་གྱི་སྐ་རགས་རེ་རེ་

ལ་ཡང་འོག་ཏུ་རྫོང་སྤྱོད་པོའི་ཀླ་བ། དེའི་སྤྱོད་ཏུ་ཐུ་ཉིག་དམར་པོའི་གྲོ། དེའི་སྤྱོད་ཏུ་
སྤྱག་གི་གཞུ། དེའི་མཆོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་ཤེལ་གྱི་ཀླ་རྒྱུང་རེ། དེའི་སྤྱོད་ཏུ་བེ་
རྒྱུ་ཆེའི་གྲོ། དེའི་སྤྱོད་ཏུ་དཔུལ་གྱི་གཞུ་རྣམས་བཅེགས་པའི་གྲོ་སྤྱངས་ཕྱི་ནང་གཉིས་
གཤེབས་བར་བར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཏུ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་སྒྲམ་བྱ་ཉྩ་བྱ་
བརྒྱུངས་པས་བར་སྟོང་གི་ཁྲ་སེང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པའི་
དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱེད་ཀྱི་ཆད་ཏུ་རྫོ་རྩེའི་སྤྱོད་བ་
དཔངས་ཞེང་གཉིས་ཀར་ཆ་སྟན་རེ་རེ་ཡོད་པའི་གཏུང་འཁོར་རྒྱུ་པོ་ལ་ཆ་སྟན་
གཅིག་གི་སྒྲམ་བྱ་བྱང་པོ་བཞི་གཏུང་འཁོར་ལ་བཀལ་བ་རེ་ཏུ་མིག་ཏུ་བསྡོམ་པའི་
འོག་ཏུ་ཀླ་བ་བརྒྱད་བཅུགས་པ་དེ་རྣམས་ཞེང་ཆ་སྟན་གཅིག་དཔངས་ཆ་བཅུ་གསུམ་
གྲོ་གཞུ་སྤྱང་གཞུ་རིང་དང་བཅས་པར་ཆ་སྟན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ།

དེ་ཡང་ཤར་གྱི་ཀླ་བ་གཉིས་དཀར་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་ཚུན་ཆད་འཁོར་ལོའི་རྣམ་
པ། དེ་བཞིན་ཏུ་ལྟོར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུབ་པའི་ཀླ་བ་སེར་པོ་གཉིས། ལུབ་ཏུ་བསྒྲུ་ལས་
བྱུབ་པའི་ཀླ་བ་དམར་པོ་གཉིས། བྱང་ཏུ་རལ་གྱི་ལས་བྱུབ་པའི་ཀླ་བ་ལྗང་གྱུ་གཉིས།
དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཏུ་གྲོ། གཞུ་རིང་། གཞུ་སྤྱང་བསྡོམས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས།
ཡང་ན་རྩ་ཐེག་དང་ཆངས་ཐེག་སྤྱད་མཆོམས་ནས་ནང་ཏུ་ཆ་རྒྱུང་གསུམ་དང་ཆངས་
ཐེག་ནས་གཡས་གཡོན་ཏུ་ལྔ་རེ་དོར་པའི་མཆོམས་སུ་སྤྱར་གྱི་ཀླ་བ་བརྒྱད་བཅུགས་
པའི་སྤྱོད་ཏུ་རྫོ་རྩེའི་གཏུང་རིང་བཏང་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་གཅིག་པའི་སྤྱོད་གསེར་
རྣམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་བཀལ་བ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ཕྱིར་ཆ་སྟན་ཕྱེད་
གཉིས་ཐོན་པའི་སྤྱོད་ཐོར་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁ་ཡོད་པའི་ལྷམ་རམས་ཞེང་ཆ་སྟན་ཕྱེད་རེ་ཡོད་

བ་སྟོགས་རེར་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་རེ་བཏང་བའི་ནང་སྒྲེ་རེ་ལུ་མིག་གྲུ་བཞི་པའི་གདུང་ལ་
བཀལ་བའི་སྒྲེར་གསལ་ཐེད་ཀྱི་ནོར་བུ་དགའ་འབྲིལ་ཡོད་པ། ལུར་ལུམ་བཞིའི་སྒྲེར་
ཀླ་བ་བསེག་ཁ་བཅུ་གས་ཉེ་ཐོག་ཕུབ་པའི་ཅེ་མོར་དོ་རྩེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉོག་གིས་
སྒྲུས་བ་རྒྱལ་ས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྲ། ཕྱིའི་ལུམ་སྒྲེའི་ཚུ་སྤོན་གྱི་ཁ་རྒྱལ་ས་ནས་
རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་བ་དང་བྲ་བ་ཕྱེད་བ་དང་། དར་འཕན་ལ་སོགས་བ་འབྱུང་བ་མར་སྒྲུ་བ་
གྲུའི་སྒྲེར་དུ་སྒྲེབས་པ། ལུམ་དེའི་སྒྲེར་དུ་གྲལ་མ་དང་ཐོག་འདས་རུམས་སུ་ཆ་སྤོན་
ཐེད་ཡོད་བ་ཕྱི་རོས་ཀྱི་ལུམ་སྒྲེ་དེའི་སྒྲེར་དུ་སྤོན་གཉིས་པའི་ལུམ་སྤང་ཆ་སྤོན་ཐེད་སྒྲེ་
འོག་མ་ལས་ཕྱིར་འཕགས་བ་དེའི་སྒྲེར་དུ་གསེར་གྱི་བྲ་འདབ་བཀལ། བྲ་འདབ་ཀྱི་
ཞེང་ལ་ཆ་སྤོན་གཉིས་བ་དེའི་སྒྲེར་ཆ་སྤོན་གཅིག་པའི་ཤར་བུ་དཀར་པོ་དབྱིབས་
རུས་རྒྱུན་གྱི་ཟར་ཆགས་ལྟ་བུ་སྤྱར་དུ་འབྱུང་བ། བྲ་འདབ་ཀྱི་སྒྲེར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་
མདའ་ལབ་དཀར་པོ་བརྒྱ་འདབ་མ་ཐེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་དཔང་ཞེང་གཉིས་ཀ་ལ་
ཆ་སྤོན་རེ་རེ་ཡོད་བ་བསྒྲིགས་བ་གོང་མཚུའམ་སུ་ཤུ་ལྟར་བསྒྲང་བས་མངོས་པ།
སྟོགས་བཞིའི་ཅིག་པའི་དཔུས་སུ་ཆ་སྤོན་བཞིའམ་སྒོ་ཆད་གཅིག་ཡོད་པའི་སྒོ། ཅིག་
འགམ་དེ་ཉིད་ནས་སྒོ་ཆད་རེ་མདུན་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ཁྱེད།

དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྤོན་གཉིས་རེ་སོང་བའི་སྒོ་འགམ། དེ་ནས་ཕྱིར་
ཆ་སྤོན་གཉིས་རེ་སོང་བའི་སྒོ་ལོགས། སྒོ་ཁྱེད་གཡས་གཡོན་གྱི་ཁོ་ཁང་གི་ནང་རོས་
སུ་ཕྱི་ཁུམས་གྲུ་བཞི་པའི་ལུམ་སྒྲེ་ཕྱི་མ་འགའ་བའི་གདུང་དང་། ཕྱི་རོས་སུ་སྒོ་ཁང་
གི་ལུམ་སྒྲེ་ནང་མ་འགའ་བའི་གདུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་སྒོ་ཁྱེད་གཡས་གཡོན་ལ་
ལུམ་བཞི་འཕྲེད་ལ་བཏང་། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདོང་གི་ཅིག་རྒྱུན་བ་གྲུ་དང་བཅས་པའི་

སྟེང་གི་གསེར་གྱི་སྐར་གསལ་ལ་སྟོ་ཁང་གི་ལྷམ་སྟེ་ཕྱི་མ་བཀལ་ཞིང་། དེའི་ལྷམ་སྟེ་
ནང་མ་སྟོ་འགམ་གཡས་གཡོན་དང་། དེའི་བར་གྱི་གཏུང་ལ་བཀལ་བའི་སྟེང་དུ་ཐོག་
འདམ་བྱས་ནས་སྟོ་ཁང་གི་ཐོག་ཕུག་། སྟོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཅིག་གཏོང་ཕྱི་མའི་གཏུང་འོག་ཏུ་
སྟོའི་རུ་བཞི་སྟེ་སྟོའི་ཡ་ཐེམ་མ་ཐེམ་འགམ་བ་པན་ཚུན་ནམས་ཀྱི་རུམས་ཞེང་ལ་ཆ་
ཐན་བྱེད་བྱེད། གཡས་གཡོན་དང་སྟེང་གི་དོས་ལ་བད་མཆོད་ཡོད་པ་བཙུགས། དེ་
ལ་སྟོ་སྟེགས་ཞེང་ཆ་ཐན་བྱེད་གཉིས་བ་གཉིས་བཙུགས་པའི་དབངས་ཆ་ཐན་བཙུ་
གསུམ་མ་ལོང་ཅམ་ཡོད་པ་བྱེ་ཆེ་ཕྱིར་གྱེས་འགྲོ་བ་ཕྱོགས་མདོག་། སྟོའི་ཡ་ཐེམ་དང་
གཏུང་གི་བར་དུ་དབངས་ཞེང་ཆ་ཐན་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཤར་དུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ།
སྟོར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། ལུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་པོ། བྱང་དུ་རལ་གྱི་ལྗང་གྲུ་ནམས་སྟེང་
འོག་ཏུ་གཉིས་བཙུགས་གཉིས་གཤིབས་སུ་ཡོད་པ།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིའི་ཅིག་འགམ་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་སྐམ་བྱ་དཔར་པོ་
དབངས་ཞེང་གཉིས་ཀར་ཆ་ཐན་གཉིས་བས་སྟོར་བའི་སྟེང་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྟོ་
བཞིའི་གཡས་གཡོན་དུ་གཉིས་གཉིས་ཕུག་ན་མཆོད་རུས་དུ་མ་ཐོགས་བ་གཞལ་
ཡས་ཁང་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་བཞིན་པ། སྟོ་དང་སྟོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱིའི་མཆོམས་
ནམས་སུ་ཆུ་བྱེད་དཀར་པོ་དབྱས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་བརྒྱད་བ་དཔར་པོ་དང་། དེའི་
སྟེང་དུ་རྟོ་རྟོ་སེར་པོ་ཅེ་ལྷ་བས་མཆོན་པ་རེ་རེ། འོག་གི་བྲ་བཞི་དང་ནང་གི་བྲ་བཞིར་
ཆུ་བྱེད་རྟོ་རྟོ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཆོན་པ་རེ་རེ། སྟོ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་དུ་སྟོ་ཆོགས་རྟོ་
རྟོའི་ཅ་བཀས། དབངས་སྟོ་ཆོགས་རྟོ་རྟོའི་ལྷེ་བའི་དབངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོ་ཆོགས་
རྟོ་རྟོའི་དཔེ་བར་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐས་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་པའི་རེ་རེའི་ཞེང་ལ་

ཆ་སྟོན་གསུམ་གསུམ་དང་། སྲིད་ལ་ཆ་སྟོན་བཅུ་དྲུག་ཚྭ་གསུམ་མདོག་། ཐེམ་སྒྲིལ་རེ་
རེ་ལ་སེང་སྒྲིལ་དང་བཅས་པ། རྫོང་རྫོང་རྫོང་ཐེམ་སྒྲིལ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་
གཅིག་མི་སྒྲིལ་པ། ཐེམ་སྒྲིལ་གོང་མའི་སྟེང་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་དབངས་ཆ་སྟོན་
གཅིག་པའི་སྟེགས་བྲུ་བྲུ་བཞི་པ་རེ་རེ། དེའི་སྟེང་དུ་བྲུམ་པ་ལས་ཐོན་པའི་ཀླ་བ་
དབྱས་ལྡིང་ཞིང་སྟེ་གཉིས་ཚུང་ཟད་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་དབྱས་ནོར་བྲུས་སྒྲིལ་པ།
སྟེགས་བྲུ་བྲུམ་པ་ཀླ་བ་དང་བཅས་པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྟོན་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ་ཚྭ་གསུམ་རེར་
གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་སྟེང་དུ་གསེར་སྒྲིལ་རྒྱ་གསེར་ལས་བྲུབ་པ་སྲིད་
ཆ་སྟོན་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཤར་བྲུ་གཞི་སྟོན་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་སྲི་
ལྷགས་དཀར་པོ་མཚུ་མེད་པ་མགོ་མཚུགས་ལོག་ནས་བསྒྲིགས་པ་ལྷ་བྲུས་མཚན་པ།

དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་རྩར་གསུམ་སོགས་
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་འབྱར་དོད་པ་པ་གྲུ་ལྷར་སྟེལ་མར་བརྒྱན་པ། དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟོན་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩ་མིག་ནི་གཞི་ལྷང་གྲུ་ལ་རྩའི་མིག་
རྩེས་ལྷ་བྲུའི་རི་མོས་མཚན་པའི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟོན་ལ། དེ་གསུམ་ཀྱི་སྟེ་ཆ་སྟོན་གཅིག་
གིས་གསེར་སྒྲིལ་ལས་བྲུར་ཐལ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟན་སྒྲིལ་འོག་མའི་ཀླ་བའི་དབངས་
ལ་ཆ་སྟོན་བྱེད་གཉིས། སྟན་སྒྲིལ་རང་གི་སྟེང་ངོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟོན་བྱེད་ལྷ་དང་
འོག་ལ་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་ཕ་རྒྱུ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྲིད་ལ་ཆ་སྟོན་ལ། དེའི་སྟེང་
ལ་སྟན་སྒྲིལ་གོང་མའི་ཀླ་བ་དབངས་གོང་མཚུངས། སྟན་སྒྲིལ་གོང་མའི་ཀླ་བའི་སྲི་
མཐའ་དང་འོག་མའི་ཀླ་བའི་ནང་མཐའ་གཉིས་ཐད་བྱང་དུ་ཡོད་པ། སྟན་སྒྲིལ་རང་གི་
སྟེང་ངོས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བས་ཆ་སྟོན་བཅུ་བཞི་དང་འོག་ལ་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་བྲུ་

རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་གྱི་གསུམ་ཁ་དོག་གོང་མཚུངས་ལ་དབུས་ནས་གཡས་སུ་ཆ་ཐོན་བདུན།
གཡོན་དུ་འང་བདུན་ཏེ་སྤེལ་ཆ་ཐོན་བཅུ་བཞི། དེའི་སྤྲེང་དུ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བུ་
དབུས་ནས་གཡས་སུ་ཆ་ཐོན་ལྷ་གཡོན་དུ་ལྷ་སྤྲེང་ཆ་ཐོན་བཅུ། གཡས་གཡོན་ཀྱི་སྤྲེང་མོ་
གཉིས་སུ་དཔངས་ཞེང་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་ཐོན་རེ་ཡོད་པའི་མདའ་ཡབ་གཉིས་རེ། སྒྲུལ་བུ་
བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་རྣམས་ཞེང་འབྲ་བར་ཆ་ཐོན་གསུམ་རེ་འཕྲུལ་བཞི་རེ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་
བར་སྤྲོང་ཆ་ཐོན་བུག་ལ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲུལ་བུ་དཀར་པོ་བཏིང་བའི་དབུས་སུ་སྒྲིག་གདན་
ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྒྱད་པ་དཔངས་ཞེང་ཆ་ཐོན་གཉིས།

དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་ཉལ་སྐབས་སུ་གནས་པ་མིག་
འཁོར་ལོའི་ཅེ་ལ་བཟླ་བ། མགོན་པ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་ཐོན་བྱེད་གཉིས་
ཅུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནང་མའི་སྤྲེང་དུ་སྤྲེལ་བུགས་འཛིན་པ་རེ་རེ།
ཕྱི་མའི་སྤྲེང་དང་རྟེན་གྱི་གོང་འོག་གཉིས་དང་ཕྱ་རྒྱའི་སྒྲུལ་བུའི་སྤྲེང་གཉིས་རྣམས་སུ་
བུམ་པ་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱལ་མཆོད་དང་བ་དན་སྤེལ་མར་བཅུགས་པ་རེ་རེ། གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་སྤྲེང་གི་ཐུར་བཞིར་གདུགས་རེ་དང་། མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རྒྱལ་མཆོད་
དང་བ་དན་སྤེལ་མར་འཇུགས། ཏེ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བུམ་པ་སྤྲེང་ཞེང་སྤྱོ་
ཆོད་གཅིག་པ་ནས་ཐོན་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡལ་ག་བུག་པའི་དབུས་ཀྱི་ཅེར་
བྱིས་བདག་ཁ་ནང་བཟླ། མཐའི་ཡལ་ག་བུག་གི་ཅེར་འཁོར་ལོ་སོགས་བུག་གི་རྒྱལ་
སྤྲེང་སྒྲུབ་བདུན་དང་ལྷན་བ། དེའི་སྤྲེང་དུ་དེ་ལ་མ་རེག་ཅུ་གྱི་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ནས་
ལུས་བྱེད་ཅུ་ཐོན་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་བྲེང་བ་བཟུང་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབས་བ། དེའི་བར་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རང་རང་གི་

སྤྱིགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱུང་ཆེན་རེ།

རྫོང་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བྱི་རོལ་ཏུ། འར་དུ་གཏུམ་བྲག། རྫོར་ཀེང་རུས་
ཅན། རུབ་ཏུ་རྫོང་ཆེ་འབར་བ་ཅན། བྱང་དུ་ཆང་ཆིང་འཛིགས་པ། དབང་ལྷན་ནས་བྱང་
འར་དུ་ཏ་ཏ་ཆོད་པ། མེར་བུ་ཤིས་ཆལ། ལྷོ་རུབ་ཏུ་ཐུན་པ་བྲག་པོ། རུབ་བྱང་དུ་
ཀི་ལི་ཀི་ལི་འུ་ཅན་ཏེ་དུར་ཁོད་བརྒྱད། དུར་ཁོད་དེ་རེ་རེ་ལ་འར་དུ་ན་ག་གེ་སར་
གྱི་ཤིང་། ལྷོར་རྩུ་ཏའམ་ཨ་ཟ། རུབ་ཏུ་ཀ་རྒྱེ་ལ་འམ་ཚུ་ཤིང་། བྱང་དུ་ཨ་ཤུ་ཐའི་ཤིང་།
བྱང་འར་དུ་ཀེའམ་ཐུ་གོ་རྒྱ། མེར་ཀ་རྒྱ། ལྷོ་རུབ་ཏུ་བ་ཅ་བ་ཆོའི་ཤིང་། རུབ་བྱང་
དུ་ཨ་རྩུ་ནའི་ཤིང་སྟེ་ཤིང་བརྒྱད། ཤིང་དེའི་རྩ་བར་རིམ་བཞིན་འར་དུ་དབང་པོ་
དཀར་པོ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ། ལྷོར་གཤིན་རྩེ་སྟོན་པོ་མ་ཏེ་ལ་ཞོན་པ། རུབ་ཏུ་ཚུ་ལྷ་
དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་བདུན་པ་ཚུ་སྟིན་ལ་ཞོན་པ། བྱང་དུ་གཞོད་སྟེན་སེར་པོ་མི་ལ་
ཞོན་པ། བྱང་འར་དུ་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་སྤང་ལ་ཞོན་པ། མེར་མེ་ལྷ་དམར་
པོ་ར་སྤྱེས་ལ་ཞོན་པ། ལྷོ་རུབ་ཏུ་སྟིན་པོ་སྟོན་པོ་མི་མགོའི་སྤང་བའི་ཅོད་བཤ་ཅན་རོ་
ལངས་ལ་ཞོན་པ། ལྷུང་དུ་ལྷུང་ལྷ་དུད་ཁ་འབ་ལ་ཞོན་པ་སྟེ་སྤྱིགས་སྤྱོད་བརྒྱད།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་བྱུག་བཞི་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ། ལྷག་མ་
རྣམས་རིམ་བཞིན་རྫོང་དང་། དབྱུག་པ་དང་། སྤུལ་ཞགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིགས་
པའི་ནེ་འུ་ལེ་དང་། ཅེ་གསུམ་དང་། བྱང་བ་སྤྱི་སྤྱིགས་དང་བཅས་པ་དང་། རལ་གྱི་
དང་། བ་དན་སེར་པོ། གཡོན་རྣམས་ན་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ།

ཤིང་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོར་རྩུ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ཅན་སྤང་པའི་གདོང་པ་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་ཞིང་སྤྱོད་བརྒྱད་དེ། འར་དུ་སྤང་པའི་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། ལྷོར་མ་ཏེའི་

གདོང་ཅན་ནག་པོ། ལུབ་ཏུ་ཆུ་མིན་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། བྱང་དུ་མིའི་གདོང་ཅན་
སེར་པོ། བྱང་ཤར་དུ་སྒྲང་གི་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། ཤར་ལྗོངས་འཕེལ་གདོང་ཅན་དམར་
པོ། ལྗོ་ལུབ་ཏུ་རྩེ་ལངས་གདོང་ཅན་ནག་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་ཤར་པའི་གདོང་ཅན་ལྗང་གྲུ།
ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་གཏུམ་ལ་རྩུ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ལ། ལུས་སྟོང་གི་ཕྱེད་ཅུ་ཤིང་གི་
གསེབ་ནས་ཐོན་པ་ཐམས་ཅད་གིས་གཡས་གཏོར་མ་དང་། གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ།
དུར་ཁྱོད་རེ་རེ་ན་ཆུ་རེ་རེ་སྟེ་ཐུགས་རྩེའི་ཆུ་བརྒྱད། དེ་ལ་གནས་པའི་ནོར་རྒྱས་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱབ་བརྒྱད་དེ། ཤར་དུ་ནོར་རྒྱས་དཀར་པོ། ལྗོངས་སྒྲུང་དཀར་པོ། ལུབ་ཏུ་
ཀའོ་ཏེ་སྟོན་པོ། བྱང་དུ་འཛིན་པོ་དམར་པོ། ལྗང་དུ་དུང་སྟོང་སེར་པོ། དབང་ལྗན་དུ་
པ་སྒྲུ་ཆེན་པོ་དཀར་པོ། ཤར་ལྗོངས་མཐའ་ཡས་སྐྱ་ཆོགས་མདོག་ །ལྗོ་ལུབ་ཏུ་རིགས་
ལྗན་དཀར་པོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་མི་དང་འབྲ་བ་ཐུག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་
གཙོ་པོ་ལ་འདུད་པ། སྒྲང་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་མཐུག་ཏུ་འཁྲིལ་བ། སྐྱ་དེ་དག་གི་ནས་
མཁའ་སྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་བརྒྱད་དེ། ཤར་དུ་སྟོགས་པ། ལྗོངས་གཡོ་བ།
ལུབ་ཏུ་དག་པོ། བྱང་དུ་ཆེར་སྟོགས་པ། བྱང་ཤར་དུ་བརྟན་པ། ཤར་ལྗོངས་གང་བ། ལྗོ་
ལུབ་ཏུ་འབེབས་པ། ལུབ་བྱང་དུ་གཏུམ་པོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོགས་ཐེང་འཁྱུད་ཅིང་
འབྲུག་གི་སྐྱ་སྟོགས་པ། ཤར་ལ་སོགས་པར་རེ་བརྒྱད་དེ། ཤར་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་
བཞིན་གྱི་ལྗན་པོ། ལྗོངས་མ་ལ་ཡ་སེར་པོ། ལུབ་ཏུ་ཀེ་ལ་ཤར་དཀར་པོ། བྱང་དུ་མཆྐ་ར་
ལྗང་གྲུ། དབང་ལྗན་དུ་དབང་ཆེན་ནག་པོ། མེར་སྟོས་རད་ལྗང་སེར་པོ། མིན་པོར་
གངས་ཅན་དཀར་པོ། ལྗང་དུ་དཔལ་གྱི་རི་སྟོན་པོ། རེ་རེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་རེ་དང་མེ་རེ་སྟེ་མཆོད་རྟེན་དང་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བརྒྱན། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་
དུ་བཏྲ་བ་གཅེར་བུ་སྐྱེ་བཤིག་པ་ཕྱག་རྒྱ་ལྡན་བརྒྱན་པ། ཅང་ཉེ་ལྷ་དང་། རོད་པ་དང་།
ཁ་རྒྱུ་ག་འཛིན་པ། རོད་པས་སྤྱི་པོར་བརྒྱན་པ། ཏ་ཏ་ཞེས་ཁོད་ཅིང་དུར་ཁོད་དུ་
འདུག་པ་བརྒྱན།

གཞན་ཡང་ལུག་པ་དང་བྱ་རོག་དང་བྱ་ཁོད་ལ་སོགས་པ་མི་རོ་བའི་དག་
པོའི་བྱ་དང་། སེང་གོ་དང་། ལྷག་དང་། ཅེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་གཙན་གཟན་འཇིགས་
སྤྱ་དུང་བ་དུ་མ་དང་། སྤྱལ་བ་ལང་གི་མགོ་ཙན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོག་ཆགས་གདུག་
པ་ཙན་དང་། རོ་ལངས་དང་གཞོད་སྤྱིན་དང་སྤིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མི་མ་ཡིན་གདུག་
པ་ཙན་ཏ་ཏའི་སྤྱ་སྤྱོགས་པ་དུ་མ་དང་། རོ་མགོ་མེད་དང་ཤིང་ལ་དབྱངས་པ་དང་།
གསལ་ཤིང་གིས་ཕྱག་པ་དང་། མེར་བསྐྱེག་པ་དང་། ཀེང་རུས་འཛོར་བ་ལ་སོགས་
པས་བཀང་བར་བསྐྱོམ། དེ་དག་གི་མཆོན་དོན་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས།
སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བྱ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཆོས་འབྱུང་གི་ཐུར་གསུམ་གྱིས་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་སམ། རྣམ་ཐར་སྤྱོ་གསུམ་
མཆོན་ཞིང་། བྱི་དཀར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཀླང་དམར་བས་སྟོང་བ་ཉིད་མཆོན་
ཞིང་། ཅེ་མོ་ཐ་བ་ཐུར་དུ་ཐུག་པས་ལས་དང་པོ་པའི་སྐལ་བ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆུང་བ་
དང་། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་བྱེན་དུ་ཕྱོགས་པས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་མཆོན། ཤེས་རབ་
མའི་སྤྱེ་གནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། རྟེན་བརྟེན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ཆོས་འབྱུང་གིས་མཆོན་པའི་བདེ་

སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས་པ་དང་། ལམ་འབྲས་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྐྱོན་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་མཆོན།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞི་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་ནི་བརྒྱ་འདམ་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་
འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར། འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་
ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མི་གོས་པ་མཆོན། དེ་ལ་འདབ་མ་རེ་བཞི་བྱས་ཆེ་ལྟེ་བའི་
ཙུ་འཁོར་དང་། སོ་གཉིས་པའི་ཆེ་ཙུ་འཁོར་གཙོ་བོ་མཆོན་ཞིང་དེ་ཡང་དམིགས་པ་
གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ལུས་གནད་མཆོན། དེའི་སྟེང་དུ་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོག་ཆས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡོད་པ་ལྟར། དཀར་
སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་ཁ་དོག་ལྷ་ལྟན་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་རྩི་རྩེ་དང་། སྒྲ་ཆོགས་རྩི་རྩེ་དེ་
ཡང་རྩ་བ་ཅུ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་རིག་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་མཆོན་ཞིང་།

རྩ་ཉི་ཤུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཟུགས་བདག་
མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྟན་མིན། །གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་
གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤང་ཀྱན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་
བ་ཉི་ཤུར་འདོད། །ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་
གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་
ལ་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སོགས་སྤང་བོ་གཞན་བཞི་ལའང་དེ་ལྟར་
སྤང་བའི་འཇིག་ལྟ་ཀྱན་བཏགས་རགས་པ་ཉི་ཤུ་དག་པས་རྩ་ཉི་ཤུ། སྒྲ་ཆོགས་རྩི་རྩེ་
དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་པས་ངོས་བཞི། སྤྱི་

ཟླ་རའི་གཤེད་དམར་གྱི་དཀྱིལ་ཚོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་མཉམ་པ་མེད་པས་ངོས་བཞིར་མཉམ་པ། ལུས་
ཚོར་སེམས་ཚོས་གྱི་བློ་བཞེད་པ་ཞེས་བཞི་དག་པ་ནི་ཤར་གྱི་སྒོ། མི་དགེ་བའི་ཚོས་
མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད་པ་དང་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྒོར་བ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྦྱེས་པ་
བསྦྱེད་པ་དང་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྦྱེལ་བའི་ཡང་དག་པའི་སྒོར་བ་བཞི་དག་པ་ནི་ལྷོའི་སྒོ།
འདུན་པའི་རྩ་འབྱུང་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། སེམས་གྱི་རྩ་འབྱུང་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་
འབྲས་གྱི་རྩ་འབྱུང་གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འབྱུང་
གྱི་རྒྱ་བཤད་པ་བཞི་དག་པ་ནི་རུབ་གྱི་སྒོ། དད་པ། བཙུག་འབྲས། དབ་པ། ཉིང་རེ་འཛིན།
ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོའི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་དག་པ་ནི་བྱང་གི་སྒོ།

རྩོམ་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་བྱིར་ནང་གི་རྩོམ་གྱི་འཁོར་ལོ་
བ། བསམ་གཏན་བཞི་དག་པས་རྟ་བབས་བཞི། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་། སྤྱི་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་ནི་འདོད་སྦྲུང་བཞི། སོ་སོར་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་སྦྲུང་ལ་གནས་པའི་མཚོད་པའི་
ལྟ་ལོ། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱེད་པས་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱ་
ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ། སྒོམ་སྤངས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་སྤངས་
ཉོན་མོངས་མཛོད་གྱུར་པ་མཁོ་གཞོན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱེད་འབྲེག་པ་ལྟ་བུས་བྱ་
བྱེད། གཞན་ཡང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་བདག་མེད་པར་གནས་པ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་མཚོན། མི་རྒྱལ་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མི་སྤྱུག་པ་ཡང་མཚོན།

ཆུས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོན། ལྷས་པར་བྱིན་བྱུག་དང་། དེའི་ལག་གི་
ཁོར་བུས་བསྐྱ་བ་བཞི་མཆོན། ཤིང་གིས་ཅ་དབུ་མ་དང་། དེའི་ཅ་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་
གིས་ཐུར་སེལ་མཆོན། ཅེ་མོའི་ཞིང་སྐྱོང་གིས་སྲོག་འཛིན། མེས་གཏུམ་མོ། སྤྱིན་
གྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ། རིས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་བའི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྱང་འཇུག། མཆོད་རྟེན་གྱིས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་།
བྱུ་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་ལམ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་དང་། དེས་ལམ་དེ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་ལ་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ཆོན་གཉིས་དགོས་པ་
མཆོན་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་ཆོན་བརྒྱད་ཆོན་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་དུར་ཁྱོད་དང་བཅས་པའི་དག་པ་རྣམས་བྲན་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་ང་
རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བསྐྱེད།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར། ལྷོ་སེར། ལུབ་དམར།
བྱང་ལྗང། དབུས་སྒོ་བ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་འཁོར་ལོ། སེར་པོ་རྣམས་རིན་ཆེན།
དམར་པོ་བསྐྱ། ལྗང་གྲུ་རལ་གྱི། སྒོན་པོ་རྣམས་རྩི་རྩེའི་རྩལ་སྤར་ལས་བྱུབ་པ།
གསལ་ཞིང་འཆེར་བའི་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ། ནང་བལྟས་
ཕྱི་གསལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུབ་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་གྱི་ཁོར་བུ་རེ་རེའི་
འོད་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གསལ་རུས་པ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
དབུས་སུ་ཡི་ལས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་ནག་མེ་རྒྱང་འབྲས་པའི་རང་བཞིན་
སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་གཡོ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩྭ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ལྟར་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་

བ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞི་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་རི་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་སྣོད་མཆོན་
ཞིང་དེ་སྒྲིང་བ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆེ་སྣོད་པ་དང་མི་སྣོད་པའི་བྱང་འཇུག་པ་
གང་དུ་བཞུགས་པའི་རྟེན་གཞིལ་ཡས་ཁང་མཆོན་ཞིང་དེ་འབྲུག་པའི་སྤྱིན་བྱེད་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

༼ བར་དོ་ལོགས་སྐྱེའི་ལམ་འབྱེར་བསྐྱོམ་པ། ༽

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་དངོས་རྒྱ་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་སྦྱངས་ནས། འབྲས་བུས་
ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྤྱོམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
སྟེང་དུ་ཚུལ་ས་ཚུ་བྱར་རྟོལ་བའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུ་སེར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་
པ་གྲེན་དུ་འགྲོང་ཞིང་ཅེ་མོར་མེ་འབར་བ། གསེར་གྱི་རྟོ་རྟེ་བྱེད་པའི་ཡུ་བ་ཅན། ཡུ་
བའི་སྟེང་གི་རལ་གྲིའི་ཅ་བར་རྒྱུ་སེར་པོས་མཆོན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སེར་པོ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ། དེ་ཡང་ཤར་དང་ཤར་ལྟོ་བ་རྣམས་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ། ཕྱག་
གཡས་རྟོ་རྟེ། ལྟོ་དང་ལྟོ་བྱུ་བ་བ་རྣམས་སྐྱ་མདོག་སེར་པོ། ཕྱག་གཡས་རིན་པོ་ཆེ།
བྱུ་བ་དང་བྱུ་བ་བྱང་བ་རྣམས་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ། ཕྱག་གཡས་བསྐྱེད་བྱང་བྱང་
ཤར་བ་རྣམས་སྐྱ་མདོག་ལྗང་གྲ། ཕྱག་གཡས་སྤྲ་ཆོགས་རྟོ་རྟེ། གཡོན་ཐམས་ཅད་པོ་
ཏི་འཛིན་པ། རྒྱ་ཆ་ལུགས་འཇམ་དབྱངས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྐྱེད་པའམ། དེ་ཅམ་མ་
བྱས་ན་རྒྱ་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་དང་འབྲུ་བའི་རྣམ་པར་བྱས་ཏི་རལ་གྱི་རྒྱུ་
དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པ་འོད་དུ་བྱུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་རྒྱ་རྟོ་རྟེ་འཛིན་

པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་སྐྱུ་མདོག་གྱུར་གྱུ་གི་སྐྱུ་པོ་ལ་ཉི་མ་འབྲམ་གི་
 མདངས་པོག་པ་ལྟ་བུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཕྱག་གཡས་ཤེས་རབ་གི་རལ་གི་
 ཅེ་མོ་ལས་ཡེ་ཤེས་གི་མེ་འབར་བ། རྩོམ་ཁྱེད་པས་མཆོན་པའི་ཡུ་བ་ཅན་ནམ་མཁར་
 འབྲུར་བ། ཕྱག་གཡོན་ཤེས་རབ་གི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་པོ་ཉི་མུགས་ཀར་བསྐྱམས་
 པ། ལོ་བརྩུ་བྱག་ལོན་པའི་ཉམས་ཅན་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། སྐྱུ་དྲུས་རིང་
 ཞིང་ཅུང་ཟད་གདངས་པ་དང་། སྐྱུ་དྲུས་སུ་ཁོ་གཉིས་ཅུང་ཟད་བསྐྱམས་པའི་ཡུད་
 ཅམ་ཁོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་གསེར་གི་འབྲུད་
 མོས་བསྐྱམས་པའི་བར་དང་། སྟེང་དུ་ཁྱག་པ་གཅིག་དང་བཅས་པའི་བྱར་བྱད་ལྷ་ལྷན་
 གི་ཅེ་མོར་ཡིད་བཞིན་གི་ནོར་བུས་སྐྱས་པ། རིན་པོ་ཆའི་དབྱ་རྒྱ། སྐྱ་རྒྱ།
 མགུལ་རྒྱ། ཕྱག་གཡུབ། ཞབས་གཡུབ། རོ་ཤལ། སེ་མོ་དོ། འོག་བགས་ཉེ་རིན་པོ་
 ཆའི་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཛེས་པ། ལྷ་རྩམ་ལས་བྱུང་པའི་དར་གི་སྟོད་གཡོགས་དང་
 སྟོད་གཡོགས་མཛེས་པར་སྐྱབས་པ། ཞབས་རྩོམ་ཁྱེད་སྐྱེལ་མོ་གྱུར་གིས་བཞུགས་པ།
 འབྲམ་དུས་གི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་རྒྱ་རྒྱ་རྩོམ་ཁྱེད་འཇོན་པ་འཇམ་དཔལ་དུ་ཤར་བའི་ཤིན་
 ཏུ་སྤ་བའི་འོངས་སྟོད་རྩོགས་པའི་སྐྱ་དེ་ངའོ་སྐྱམ་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྟོག་པ་བཞི་པ་ལས། དེའི་སྟེང་དུ་དང་པོའི་དབྲངས་ཡིག་ལས་
 བྱུར་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམིགས་ཉེ། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ཡིག་གི་རྣམ་པ་ལས་
 འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པའི་གཞུགས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་
 ཞུ་ཡིག་གི་རྣམ་པ་ལས་བྱུར་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་ཉེ་ཞེས་དང་། སྐྱུ་
 ཐབས་ཆེ་བ་ལས། དེ་དབྱས་ཡི་གེ་ཨ་ཡིག་རྒྱ། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་རྒྱེ། །འཇམ་

དཔལ་གཞོན་ལྷ་ཡི་ནི་གཟུགས། །དེ་ཡི་སྤྱིང་གར་ནམ་བསམ་བ། །ཡི་གེ་ལྷོ་ལས་
ཉི་དཀྱིལ་འཁོར། །ཞེས་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ཚུང་བ་ལས། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་
བསམ་བ་ནི། །གཞོན་ལྷའི་རྒྱན་གྱིས་ནམ་བར་བརྒྱན། །ཞལ་གཅིག་པ་ལ་ཕྱག་
གཉིས་ཏེ། །སྐྱ་མདོག་སེར་ལོ་ཕྱག་གཡས་ན། །རལ་གྱི་གཡོན་ན་སྒྲེགས་བམ་
བསྐྱམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གདན་དཔུས་མའི་སྤྱིང་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་བ་ནས། །འཇམ་དཔལ་
གྱི་ཕྱགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་བའི་བར། །གཞི་དུས་གྱི་བར་དོ་དང་།
ལམ་དུས་གྱི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་གཉིས་དང་། །འབྲས་དུས་གྱི་ཡོངས་སྐྱ་དང་ནམ་བ་མཐུན་བར་
བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་རྗེ་དང་རལ་གྱི་རྗེ་ས་མཆོན་བ་དང་། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་བདེ་བར་གཤེགས་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱན་བྲངས་ཏེ་ཐིམ་བ་དང་། །རྒྱ་དོ་རྗེ་འཛིན་
བ་འཇམ་དབྱངས་ནམས་ནི་རིམ་བ་བཞིན་དུ་བར་དོའི་དག་དང་། །ཡིད་དང་། །བྱ་བ་
དང་། །ལུས་ནམས་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕྱགས་ཀའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱིས་གཞི་དུས་ལ་མཆོན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། །ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་གཉིས་ལ་
སྐྱར་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། །ལམ་དུས་ལ་སྐྱར་ན། །འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱ་དང་དེའི་
ཕྱགས་ཀའི་ཉི་མ་གཉིས་གྱིས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་བ་སྐྱ་མའི་སྐྱར་
སོང་བ་དང་། །སེམས་ཡོངས་སུ་དག་བ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེ་མཆོན། །ཉི་དཀྱིལ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་ཕྱགས་ཀར་བསྐྱོམས་བསམ་ནི་མཆོན་དཔེ་དག་བ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། །ལྟན་
སྐྱེས་གྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྐྱ་

ཐུགས་སྙེ་ཐོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་དེ་མཆོན།

འབྲས་དུས་ལ་སྐྱར་ན། ལུས་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པའི་མོངས་སྐྱར་མོང་བ་དང་། སེམས་སྐྱིབ་བྲལ་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་སྐྱ་ཐུགས་སྙེ་ཐོ་གཅིག་པའི་མི་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་ནམས་མཆོན། ཉི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡིག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་མས་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཐུན་པ་སེལ་བས་ནི་ལས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་པ་སེལ་བ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་པ་བསལ་ཟེན་བ་དེ་མཆོན། དེ་ལྟར་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། འོན་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ལ་སྐྱར་བ་ནི་སྐྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱར་ནི་སྐྱ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་བ་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡང་མཆོན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྐྱར་བ་ཤད་པ་ལྟར་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་ཞིག་སྤང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར། ཐུགས་སྙེ་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོར་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་སྤང་མཛད་པའི་མཐོང་མཐའ་བཞིན་འབྲུག་འོང་བ་ནི་གཞིའི་སྤྱད་པ་བར་དོ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱོང་བྱེད་ལམ་དུས་སྙེ་འཆི་བ་དང་འབྲས་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར། ཐ་མལ་པར་བར་དོ་འོང་རྒྱུའི་ཆབ་ལ་སྐྱོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་འོད་གསལ་ལས་ཐུགས་སྙེ་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འབྲུག་འོང་ཞིང་། དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱའི་རྒྱན་ལ་ལམ་བསྟོམ་པར་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་འོད་

གསལ་ཆོས་སྐྱུ་མདོན་དུ་བྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྐྱུ་
འགྲུབ་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལོངས་སྐྱུ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པས་
གཞི་དུས་གྱི་བར་དོ་དེ་སྐྱོར་བ་དང་། ལམ་དུས་གྱི་བར་དོ་སྐྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་དགེ་ཅ་
སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབས་དུས་སུ་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྐྱོད་རྩོགས་པའི་
སྐྱུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་བར་དོ་ལོངས་སྐྱུར་འཁྱེར་པའི་ལམ་ཁྱེར་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

དེ་ཡང་སྐྱུར་གཞི་ལ་འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་གཉིས་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་
བཞིན་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་ཡང་། འདིར་འཆི་སྲིད་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྟོང་ཉིད་
བསྐྱོམ་པ་དང་། བར་སྲིད་དང་མཐུན་པའི་འཇམ་དཔལ་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བསྐྱུང་
འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི། འཆི་སྲིད་དང་བར་སྲིད་གྱི་བར་དུ་ཆོས་གང་
གིས་ཆོད་པའི་དོན་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཆི་སྲིད་དང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་
པའི་བར་སྲིད་དེ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་དང་འབྲ་བ་པོ་སྟོ་ངོར་གསལ་བཟུ་
ནས། དེའི་རྩེས་སུ་གནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་པོའི་བར་སྲིད་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བསྐྱོམ་
པ་ཡིན་ལ། སྐྱུར་གཞི་ལའང་བར་དོ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་སྟོད་གྱི་འཛིག་ཅེན་
བར་དོའི་སྤྱ་རོལ་དུ་བྱུབ་ནས་ཡོད་པས། སྐྱུར་གཞི་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལ་ཆོ་གདན་གཅིག་བྱ་དང་། འབས་བྱ་
དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་སྐབས་པད་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་གསུམ་དང་། བཅུ་གསུམ་མའི་སྐབས་རྒྱ་དོ་
རྩེ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་འད་གདན་གསུམ་བཅེགས་བྱེད་པ་འབྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རྩེ་ལྟར་
ཡིན་སྟུང་ན། བཅུ་གསུམ་མའི་སྐབས་སུ་གཙོ་འཁོར་ཆོང་མའི་གདན་གོང་དུ་འཇུག་
པ་བདེ་ཕྱིར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་ལོ་གཅིག་པ་ལ་འབས་བྱ་དོར་

འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་གདན་གསུམ་བཅེགས་ཆིག་ཟེན་ལ་དངོས་སུ་གསལ་ཞིང་། རྒྱ་
དོར་འཛིན་སྐབས་དཔའ་པོ་གཅིག་པ་དང་། བཙུག་སུམ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་གཙོ་པོར་རྒྱ་
གདན་གྱི་དཔ། གཞི་དུས་སུ་འདྲུང་གཞི་བར་དོའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཅིང་། སྤྱིང་གྱི་ལས་དུས་ཀྱི་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་གཉིས་ཀྱང་སྤ་བའི་རྒྱུང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་དང་། སྤྱིང་འབྲས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྦྱུ་དང་པོའི་མགོན་
པོ་བསྐྱུབ་གཞི་སློག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ལས་བྱུང་བས་སློག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་དེ་རང་
དབང་བའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་
རྒྱ་གདན་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུང་སེམས་མཆོན་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནས་སྦྱུ་
གསུམ་པ་སྦྱེ་བ་སྦྱུལ་སྦྱར་འབྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྦྱེད་དེ་
སྦྱེ་མཆེད་སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་བྱ་ཚུལ་ལ་གསུམ། འབྲས་བྱ་དོ་རྩེ་
འཛིན་པ་བསྦྱེད་པ་དངོས་དང་། སྦྱེ་མཆེད་སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ།
ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་གིས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་འདི་ལྟ་བུས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྱི་དབང་མི་རུས་པས་རགས་པའི་སྦྱུལ་སྦྱུ་
བརྒྱུངས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྦྱུ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ལ། རང་ཉིད་འཇམ་
དཔལ་གཞིན་རུང་གསལ་པའི་ཐུགས་ཀར་ཞུ། དམར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལས་འོད་ཟེར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོས་ཏེ་
ཐོགས་བཙུན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཞི། རྩེ་རྩོན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔའ་པོ་གཉིས། རྩེ་རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་བརྒྱད།

སེམས་མ་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་བཞི་དང་། གཙོ་བོ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེ་
སྟེ་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགའམ་འཇམ་དཔལ་རིགས་ལྷའི་རྣམ་པར་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་ཉི་མ་ལ་ཐེམ་
བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇམ་དཔལ་ཡང་སྦྱའི་སྟོང་སྦྱང་ནས་ཁྱེ་སྟེ་མ་ལ་ཞུགས་པ་
ལས་སྤར་གྱི་ཆེ་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་འོད་
ཟེར་དུས་མཐའི་མེ་ལྷ་བྱ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་བཞུགས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྤར་གྱི་ཆེ་གདམ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་མཉམ་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་པར་བསྐྱོམ། དེ་ལ་ར་རྒྱལ་བཞག་
དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་མཐེང་ནག་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་
བ་རྩྭ་གི་སྦྱ་བྱག་པོ་འབྲུག་ལྟར་སྦྱོགས་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འབྲས་བྱའི་ལྷ་
ཞེ་དགའམ། མདོར་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཇིགས་
བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱན་བྲངས་རྩྭ་ལ་ཞུགས་པ་ལས། ཁོ་བོའི་དོ་རྗེ་ཁ་དོག་ནག་པོ་སྟེང་
འོག་གི་དབྱས་རྩ་གཅིག་དུ་བཅི་བའི་ཅེ་དགུ་བ་ཅེ་མོ་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་
སྟེབས་པ་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་གདེངས་པ། དེའི་ལྷ་བར་རྩྭ་
ཡིག་མཐེང་ནག་རྩྭ་གིས་རང་སྦྱ་སྦྱོགས་བཞིན་པ་དེ་ལས་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་དོ་རྗེ་འིན་དུ་
ཕྱ་མའི་གཟུགས་སྦྱོས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་ཁོ་བོ་
དང་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྦྱའི་རྣམ་པ་དང་དོ་
རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་སོགས་དང་ཕྱག་མཆོང་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པར་སྦྱོས་ཏེ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་བྱས། དེ་དག་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟིག་སྟིབ་སྦྱངས་རྒྱད་
སྟིན་པར་བྱས་ཏེ་སྐད་ཅིག་ལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཞོད་དེ་སྦྱོས་པའི་

སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་རྒྱུ་འདིགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
སྒྲན་ཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་དོན་རྒྱུ་ལ་སྒྲིམ།

༼ སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ལམ་འབྲེར་བསྐྱོམ་ཚུལ། ༽

ཆེ་བ་དང་དེའི་སྒྲིང་གི་ཉི་མ་དོན་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་
ཉིད་དཔལ་དོན་རྒྱུ་འདིགས་བྱེད་ཁམས་གསུམ་ཟ་བར་རུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཞལ་
དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་ཞབས་བཅུ་ལྷག་པ། གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་
སྒྲུབས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རང་ཉིད་འབྲས་དུས་ཀྱི་དཔལ་དོན་རྒྱུ་
འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དངོས་ཡིན་སྒྲུམ་པའི་རྒྱལ་ཕྱགས་ཅན་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་
བསྐྱོམས་པས་གཞི་དུས་སུ་བར་དོ་བ་དེ་བར་དོའི་རྟེན་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་གནས་མི་རུས་
པར་རགས་པའི་ལུས་འདྲིན་ཅིང་དེ་ཡང་རྒྱ་མངལ་སྒྲེས་ཁམས་དུག་ལྟར་བར་སྒྲེ་བ་
འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
མཐུས། གནས་འབྲུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་དུ་འཛམ་བུ་སྤིང་དུ་བ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་
གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་ནས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ལས་དུས་སུ་
མ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་པ་དེ་སྒྲར་གྱི་སྤང་པོ་རྟིང་བ་ལ་ངེས་པར་ཞུགས་དགོས་ཤིང་།
རགས་པའི་ལུས་སྒྲ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་མ་བརྒྱུད་པར་གནས་མི་རུས་ལ། དག་
པའི་སྒྲུ་ལུས་དེ་སྤང་པོ་རྟིང་བ་ལ་ཞུགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་རགས་པའི་
སྒྲུལ་སྒྲུ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བརྒྱུད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དགོས་
ཤིང་། འབྲས་དུས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་འདིགས་པའི་སྒྲུ་དེས་ས་མ་ཐོབ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འགྲོ་
བའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་རགས་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས་པ་བཞིན། འདིར་

ཁ་སྤྱོད་གྱི་རྒྱད་ལས། ཟླ་བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །དེ་བཞིན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་

ཤེས་ཉིད། །རང་ལྷའི་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པར་བརྟེན་པར་
བྱ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཁྱར་བྱ་ནས་ཏན། །གཟུགས་བརྟན་རྫོགས་པར་དག་
བཤོ། །མཁས་པས་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྡེ་པོ་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་འདིར་མངོན་བྱང་ལྡེ་བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྤར་གྱི་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྟོམ་པ་ཆེ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པ་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་
བྱང་ཚུབ་པ། རྡོ་རྗེ་རྩྱུ་གིས་མཆན་པ་བསྟོམས་པ་ནི། ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་
དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་འཕྲོས་
པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་བྱས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཚུར་འདུས་ནས་ཆེ་བའི་མ་
རྡོ་རྗེ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། ཆེ་བའི་རྡོ་རྗེ་རྩྱུ་དང་
བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོལ་ངས་སུ་
རྫོགས་པར་བསྟོམ་པ་ནི་སྦྱོལ་ངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ཆོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་མི་བསྟོད་པའི་མན་ངག་ཡིན་
པར་གསུངས་སོ། །

རང་ཉིད་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པར་བསྟེན་དེ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི།
སྦྱོལ་ངོག་མཐིང་ནག་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ། ཅ་ཞལ་རིལ་པོ་མ་
ཉེ་དག་ཏུ་ཁྲིས་པའི་གདོང་པ་ཅན། རྩ་གཉིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གདེངས་པ་ཅེ་
ཞོ་རར་དང་ལྷན་པ་ལས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་བསྟེགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་

འབར་བ། དམར་ལ་རྒྱུ་པའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་སྐྱེ་བ་ཅ་ཁྱལ་ཚོན་གྱིས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ།
ཤངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོ་གཉེར་དང་ལྡན་ཞིང་ཤངས་བྱུག་གཉིས་ཟངས་དུང་མེར་
བསྐྱེགས་པ་ལྟར་དམར་རྩུང་རེ་བ། བསྐྱེད་པ་འཛིགས་པའི་དུས་ལྟར་དབྱུགས་ཀྱི་
རྒྱུང་ནག་དག་ཏུ་འཕྱེད་པ་བ། ཞལ་གཞན་པ་ལྟར་གདངས་ཤིང་། གངས་རི་ལྟ་བུའི་མཆེ་
བ་རྒྱོན་པོ་བཞི་གཅིགས་པ། ལྷགས་སྟོག་ལྟར་འབྱུག་ཅིང་། སྤེན་མ་དང་སྤྲ་ར་དུས་
མཐའ་མེ་ལྟར་འབར་བ། རྩེ་རྩ་བའི་གཡམས་ཞལ་དབྱུས་མ་སྟོན་པོ། དེའི་གཡམས་ཞལ་
དམར་པོ། གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། རྩེ་རྩ་བའི་གཡོན་ཀྱི་ཞལ་དབྱུས་མ་དཀར་པོ། དེའི་
གཡམས་ཞལ་དུད་ཁ། གཡོན་ཞལ་ནག་པོ། རྩ་ཞལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྤེན་ཞལ་དམར་པོ།
གཡམས་གཡོན་གྱི་ཞལ་རྩམས་དང་སྤེན་ཞལ་བདུན་ཁྱོ་ཞལ་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་རྩམ་
པ་ཅན། སྤེན་ཞལ་གྱི་སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བའི་ཞལ་ཡིད་ཅམ་ཁྱོས་པའི་རྩམ་པ་
ཅན། རལ་པ་རུང་བུད་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཅེར་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བུ་དང་མེ་རྟོག་གི་སྟེང་
བས་བརྒྱན་ཅིང་སྐྱེ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མ་གཏོགས་པའི་
ཞལ་གཞན་མ་ཐམས་ཅད་དབྱ་སྒྲ་ཁམས་སེར་གྱེན་དུ་བརྩེས་པ། གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་
པས། ཉ་ཉ་སྤྲིག་པའི་གད་མོ་དང་། ཉེ་ཉེ་རབ་ཏུ་དབྱེས་པ་སྟེ། ཉི་ཉི་བདེ་བར་སྤྲིག་
པ་ཉིད། ཉོ་ཉོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྩ་ཞལ་ནས། སྤྲིགས་
པའི་གད་མོ་ཉ་ཉ། དབྱེས་པའི་གད་མོ་ཉེ་ཉེ། སྤྲིག་པའི་གད་མོ་ཉི་ཉི། ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པའི་གད་མོ་ཉོ་ཉོ་སྟེ་དཔལ་ལོའི་གད་མོ་བརྒྱད་སྟོགས་པ། སྤེན་ཞལ་ནས་ཕྱོ་
ཀ་ར་སྟེ། ཕྱོ་མཁའ་འགྲོ་འཁོད་པ། ཀ་ར་བྱེད་པ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོ་
ཀ་རའི་སྐྱ་འབྲུག་ལྟར་སྟོག་ཅིང་། ཞལ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཚོན་པའི་ཁྱལ་

གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་འཛགས་པ། དག་པོའི་ཞལ་རྒྱམས་ཐག་
ཞག་དང་རྒྱུ་དང་ཆོལ་བྱ་བ་བསྒྲོམ། ཞལ་རྒྱམས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་རྟོག་བདུན་གྱི་
དགོངས་པ་བྱུང་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏྲས་བཀའ་བ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་བཞེད།

ཕྱག་གི་གྲུས་ཚུལ་གཡས་གཡོན་གྱི་སོག་པའི་ཀར་ཡོལ་ཆེན་པོ་ནས་གྲུས་
ལིད། མདུན་ཕྱག་དང་རྒྱབ་ཕྱག་གྲུས་པའི་སྟེང་གི་དབུས་ནས་ཕྱག་སོ་བཞི་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་སྤང་ཆེན་གྱི་བགས་པ་མགོ་གཡས་དང་སྟེ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ་སྒྲིའི་རྒྱབ་ཏུ་
ལག་པ་དང་རྒྱུ་དང་པོའི་བགས་པ་གཡོན་པ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་འཛིན་པ། ཕྱག་ལྷག་མ་
གཡས་ཀྱི་དང་པོས་རྗེ་རྗེ་བློན་པའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་གྲི་གྲུག་ཅེ་ཅུང་ཟད་གྲུག་པའི་རྒྱུ་
པ་ཅན། རྗེ་རྗེ་ལྷ་ལ་ནི་སྟེང་དུ་མདུང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ལྷ་བྱའི་ནང་དུ་མ་བྱའི་སྒྲིའི་ཚུན་
པོ་ཅན་ཅེ་རྗེ་པའི་དབལ་དང་ལྟན་པ། གཏུན་ལིང་ནི་མགོ་མཇུག་གཉིས་སྟོམ་ཞིང་
རྟེན་པ་ཅུང་ཟད་སྤྲ་བ་འཆང་བཟུང་གི་རྒྱུ་པ་ཅན། ཚུ་གྲི་ནི་ཅེ་མོ་རྗེ་ཞིང་ཅེ་མོ་ནས་
ཅུང་ཟད་འོང་བའི་དབུང་མགོ་རྒྱས་པ་སྟེད་པ་ནས་མར་སྤྲ་བ་ཡུ་བའི་རྩ་བ་རྒྱས་པ།
ཀ་ཏ་ཡ་ནི་མདུང་ལ་ཞགས་པ་བཏགས་པའི་ཞགས་མདུང་དུ་གྲགས་པ་དང་། དབྱ་སྟེ་
ནི་སྟེ་གྲིའི་རྒྱུ་པ་རྗེ་ཞིང་སྟེང་དུ་ལྷོད་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དང་ཡུ་བའི་ཅེར་རྗེ་རྗེ་བློན་པས་མཆོན་
པ། མདུང་དང་མདུང་གཉིས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། རྒྱབ་ཕྱག་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་མའི་
ལྷགས་ཀྱི་ཅེ་ཅུང་ཟད་གྲུག་ཅིང་རྗེ་པ། །དབྱུག་ཐོན་པོ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར། ཁ་ལྷོ་གནི་
སྤྲུལ་ཆོན་རྟེན་པའི་ཐོད་པ་སྤྲུལ་བཅེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྗེ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ཆང་མ་གྲུག་
འཁྲེང་གིས་མཆོན་པ། མི་མགོ་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་སྟེ་ཆོགས་རྗེ་རྗེའི་རྒྱ་གྲུག་ དེའི་
འོག་ཏུ་བུམ་པ། ཡུ་བ་དཀར་པོ། འཁོར་ལོ་ནི་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆའི་འཁོར་

ལོ་སྟེ་ཕྱ་ལྷུང་མེད་པ། རྫོང་ཆེ་ཆེ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། མོ་བ་ནི་ཡོངས་གྲགས་
ལྟར་སྟེང་དུ་སྟེང་གི་རྫོང་ཆེ་དང་ཡུ་བའི་ཆེར་རྫོང་ཆེ་བྱེད་པས་མཆན་པ། རལ་གྱི་དང་ཅང་
ཏེ་ཕུ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རོ། །

ཕྱག་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་ཁྲག་གིས་བཀང་བའི་ཐོད་པ། ཆངས་པའི་མགོ་བོ་
ནི་གདོང་བཞི་པའི་སྐྱ་ནས་ཕྱག་གིས་འཛིན་པ། ཕུབ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར། ཀར་བ་ནི་
མིའི་རྒྱུ་ལ། ཞགས་པ་ནི་སྟེ་གཉིས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་འཆིང་བྱེད་གི་ལྷགས་ཀྱུ་དང་
ཨ་ལོང་ཅན་སྟེན་དར་ནག་པོ་མང་པོ་ཆིངས་སུ་སྐྱས་པ་ལྟ་བུ། གཞུ་དང་རྒྱ་མ་བྲིལ་བུ་
ནམས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། རྒྱབ་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་མས་མིའི་ལག་པ་འཛིན་པ།
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་གོ་སྐྱ་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་གསལ་ཤིང་ལ་བཅུགས་པ་ནི་གསལ་ཤིང་གི་
ཅེ་སྐྱེས་བུའི་འཕོངས་ནས་བཅུགས་ཏེ་སྤྱི་བོར་བརྒྱུ་ཞིང་བསྐྱོན་པ། མེ་ཐབ་ལྷགས་
ཀྱི་མེ་ཐབ་ཐུར་གསུམ་པ་མེ་སྐྱོ་ཡོད་པ། ཐོད་ཆལ་ནི་ཐོད་པའི་ཆལ་བུ་སྐྱ་དང་བཅས་
པ། འདི་ནི་ཀ་སྤ་ལ་རྫོགས་པར་ཡིན་པར་ཡང་བཤད། སྤྲིགས་མཐུ་བ་ནི། མིའི་ལག་
པ་སྤྲིགས་མཐུ་བ་བྱས་པ་འབྲིག་མ་ནས་བཅད་པའོ། །སྤྲིག་མཐུ་བ་ནི་སྤྲིག་པ་ཞི་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། རྫོང་ཆེ་ཆེ་ཁུ་ཆུར་ལས་མཐུ་བ་མོ་ཀེར་བ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་
རྒྱ་ལས། སྤྲིགས་མཐུ་བ་ནི་གདུག་པ་ཅན་ནམས་ལ་སྤྲིགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ།
གྲང་མོ་དང་སྟེན་མཐུ་བ་མཐེ་བོས་མནན་ཏེ་མཐུ་བ་མོ་དང་མཐེ་ཆུང་ཀེར་བའོ། །

དར་འཕན་ནི་ཡུ་བ་གསུམ་འབྲོག་ཅེ་མོར་རྒྱ་བྱེད་རྫོང་ཆེའི་ཏོག་དང་བཅས་པ་
ལ་བཏགས་པའི་སྟོད་དར་ཡུག་གཅིག་གི་སྐྱད་སྟེ་གསུམ་དུ་བྱས་པ། རྒྱུར་རས་ནི་
ཤིང་ལ་བཏགས་པའི་རས་ཁྲ་བའི་དར་ཅོག་ལྟ་བུ། ཞབས་ཀྱི་བསྐྱིགས་ཚུལ་ནི།

གཡས་གཡོན་གྱི་དབྱིའི་འཁོར་མིག་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་གཡས་ཞབས་བརྒྱད་
མདུན་ནས་རྒྱ་བ་ཏུ་བསྒྲིགས་ཤིང་། གཡོན་ཞབས་བརྒྱད་ཀྱང་མདུན་ནས་རྒྱ་བ་ཏུ་
བསྒྲིགས་པ། གཡས་པ་བརྒྱད་མཉམ་པོར་གཤིབས་ནས་ཅུང་ཟད་བསྐྱམ་པའི་ཉིང་པ་
ནས་གཡོན་པ་བརྒྱད་མཉམ་པོར་གཤིབས་ནས་མཐོ་ལུང་བར་དུ་བརྒྱངས་པ། དུག་
ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་རྣམས་ཁྲག་ཆོན་གྱིས་བྱུགས་པ་ལྟར་དམར་པ། སེན་མོ་རྣམས་
ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་རྩོམ་ཤིང་། དུག་ཞབས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཤིང་སྒྲོམ་ལ་ངར་དང་ལྷན་པ།

ཞབས་འོག་གི་སྒྲོག་ཆགས་གཞན་རྣམས་གོ་སྤྲོད་ཤིང་། རྩ་ཆེན་པོ་ནི་འོམ་
བའམ་ནེ་ལེར་གྲགས་པ། བྱིས་བྱ་ནི་ལུས་ནག་ཅིང་ཤེད་འཁོར་ཅན་མི་སྐད་སྒྲ་
ཤེས་པ། བཞད་ནི་སྤྱི་མདོག་དཀར་ཤིང་མཆུ་ལེབ་ལ་ལུག་གི་བོངས་ཆད་ཅམ་
མགུལ་ཁ་ཤོ་གཡས་ཀྱི་སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་མདུན་ནས་རྒྱ་བ་ཏུ་ཞབས་ཀྱི་མགོ་སྟོན་
ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་མནན་ཅིང་། གཡོན་ཀྱི་སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་མདུན་ནས་རྒྱ་བ་
ཏུ་ཞབས་ཀྱི་མགོ་སྟོན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་མནན་པ། གཡས་ཀྱི་སྒྲོག་ཆགས་
རྣམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཆངས་པ་སེར་པོ་གདོང་བཞི་པ། དབང་པོ་དཀར་པོ། ཁྲ་འཇུག་
ནག་པོ། དབང་ལྷག་ནག་པོ་མགོན་པ་སྟོན་པོ། གཡོན་གྱི་སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་འོག་
ཏུ་གདོང་ལྷག་དམར་པོ་གདོང་པ་ལྷག་པ། འོག་འཛེན་སྒྲུང་པའི་གདོང་པ་ཅན་དཀར་
པོ། རྒྱ་བ་དཀར་པོ། ཉི་མ་དམར་པོ་རྣམས་སྟེང་གི་སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་དང་མགོ་སྟོན་
ཕྱོགས་མཐུན་པར་ཁ་སྤྱོད་ཏུ་མནན་པ།

རུས་རྒྱ་དང་ཐོད་པ་སྐྱམ་ཆོན་གྱི་རྒྱན་སོགས་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་
ཅིང་། སྤྱུལ་ནག་གི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནི། སྤྱུལ་ནག་གཉིས་སྤྱག་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་

སྟེང་ནས་མཆན་ཁུང་གཡས་གཡོན་གྱི་འོག་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་ཀ་དང་སྐྱ་རྒྱ་བ་
སྟེལ་བའོ། །སྐྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཆ་ཞིང་རྩལ་བ་དག་ཏུ་འབར་བའི་སྟོང་
དགྱིལ་ན་ཁམས་གསུམ་ཟ་བར་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་བསྟོམས།

འདི་ལྟ་བུའི་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་ཕྱག་གི་མཛད་པ་རྣམས་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
དགོངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། རང་ཅག་དེ་བོ་དགོ་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྐགས་
གང་གི་སྐབས་སུ་འང་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་གཏན་ལ་པབ་པའི་ལེགས་བཤད་དག་གི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བར་རིགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་གངས་རེའི་ལྗོངས་འདིར་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་
དབང་ཕྱག་རྩ་ལོ་རྟོ་རྗེ་གྲགས་པོགས་ཀྱིས་རྟོག་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ཞལ་
བཅེགས་ཞལ་ཏེ་རྩ་གཡས་གཡོན་ལ་བརྟེན་པའི་གཅིག་ཐོག་ཏུ་གཅིག་བཅེགས་པ་
དང་། ཕྱག་འཁོར་ཕྱག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་བསྟོམས་པས་བྱུང་བ་
མཆོག་བརྟེས་པ་ཡིན་གསེས་རང་ཅག་གི་ཕྱགས་འདི་དང་རྣམ་པ་རྩུང་ཟད་མི་མཐུན་
པ་རྒྱ་མཆོན་ཏུ་བྱས་ནས་བྱུང་བའི་དབང་ཕྱག་གཞན་གྱི་ཕྱགས་དེ་དག་མི་འཐད་དོ་
ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཏན་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་བསྟོམ་པ་དེ་ཡང་སྤང་ལ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་རྒྱངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དཔལ་
རྟོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དེ་དཔོ་སྟོམ་པའི་ར་རྒྱལ་ཕྱགས་ཅན་བསྟོམ།

དེ་ལྟར་རང་ཉིད་དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཤེས་དཀར་
གྱི་མཐུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ཏུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་

འངས་དཔལ་གཞོན་ཅུར་ཤུར་བ་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་རྒྱ་དོ་རྩེ་
འཛིན་པའི་སྐབས་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་མཛུ་ཤེལ་གྱི་མཛུལ་ཁ་སྐབ་བ་ལྟ་
བུའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར། དེའི་སྤྱང་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ལྷོ་ཡིག་སྡོན་པོ་
གྱེན་དུ་འགྲུང་བ་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་ཞེས་པའི་དམ་
ཆོག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ཡི་གེ་འཕྲི་བསྐྱེན་བྱས་ན་འཕྲོ་བ་དང་འདུ་བ་ལ་འཇུག་པས་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་དམ་ཆོག །སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་
པས་ན་སེམས་དཔལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་
པས་ན་ཡེ་ཤེས། སེམས་དཔའི་དོན་སྤར་ལྟར། གང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་
བསྐྱོམས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོག་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པས་ན་
ཉིང་རེ་འཛིན། སེམས་དཔའི་དོན་སྤར་ལྟར། འདི་དག་སྤང་གཞི་དང་སྤར་ན། དམ་
ཆོག་སེམས་དཔལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་
ནི་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ལ་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ཡོད་པས་རྒྱུང་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔལ་ནི་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔལ་རྒྱང་འཇུག་གི་ཡ་བྱལ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔལ་རྒྱང་འཇུག་གི་ཡ་བྱལ་ཀུན་རྩི་བ་སྐྱེ་མའི་སྤྱུ་དང་། དམ་ཆོག་སེམས་
དཔལ་སྐྱེ་ལུས་གྱི་རགས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་བ་རྒྱང་བའི་ཐ་མཉོག་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་རགས་པ་དེ་
མཆོན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་སྤྱུ་རྩ་སྡོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ཆོས་སྤྱ།
རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འོངས་སྤྱ། འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པར་བཞེངས་པ་སྐྱེལ་སྤྱ། འོག་ཏུ་

མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་བརྒྱས་བ་ཕྱ་ལོ་བསྐྱོམ་བ་སོགས་ནི་འབྲས་བུའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མ་བྱུང་ནོ། །

༼སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ།༽

གཉིས་བ་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ནི། དེའི་མིག་ཏུ་ས་
སྤྱིང་གི་རང་བཞིན་གྲོལ་དཀར་པོ། ཞེས་པ་ནས་ལྷེ་བར་ཀྱུན་བཟང་གི་རང་བཞིན་སི་
དཀར་པོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རིམ་བཤ་བཞིན། རོ་བོ་ས་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པ་ལ། རྣམ་བཤ་མིག་སོགས་སུ་སྤང་ཡང་མ་མཐའ་ས་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་གྲོལ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཤ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོར་སྐྱ་དོ་རྗེའི་རོ་བོ་ཙམ་
དཀར་པོ། མགིན་པར་གསུང་དོ་རྗེའི་རོ་བོ་ལྷུང་དཔར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཐུགས་དོ་རྗེའི་
རོ་བོ་རྩྱུ་ཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་བརྒྱབ་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལའང་།
མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་ཏུ་ལྷ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་བཞོད་ནས་ལྷའི་རོ་བོ་བསྐྱོམ་
བ་དང་། ཡབ་རྒྱུང་དང་ཡུམ་རྒྱུང་གི་ལྷའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་
སྒྱོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ནི་དང་པོ་ལྷར་
ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་གཉིས་བ་ལྷར་བྱས་སོ། །

སྐྱེར་ལྷ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་སྐྱ་གསུམ་ལམ་ཁྱེར་གྱི་གནད་མཆོན་
ཉིད་ཆང་བ་སྐྱོམ་པ་མ་མ་མཐའ་ལྷ་ལྷ་ཅམ་ཆང་བ་དང་། ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྒྱོར་གྱི་རྣམ་
པ་ཅན་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་འཁོར་གྱི་ལྷ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དངོས་
སུ་བཞོད་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱག་མཆོན་དང་ཞབས་འོག་གི་སྟོན་ཆགས་རྣམས་ཞེ་དགྲ་
མའི་སྐབས་ལྷར་ལྷའི་རོ་བོར་བསྐྱོམས་ཆོག་ཅིང་གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་སྤྱལ་བའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར། །ཞེས་སོ། དེག་མ་དང་དངོས་སུ་
ཞལ་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་མཆོན་མ་གྱེན་དུ་འགྲུང་བས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་དང་། དགའ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་སྒྲོང་པ་སྤྱར་བས་བདེ་
སྒྲོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཤིང་། ཡིད་ལྡན་ཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་
དུ་བཤད་པའི་ཆེ་ལྷ་གར་ཐེམ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སྤྱིར་གསང་དབང་དང་གསང་
མཆོད་གྱི་ཆེ་ཡུམ་དང་སྒྲོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
དེ་ལྟར་མི་དགོས་པ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཁ་
ཅིག་སྤྱིར་བཙུགས་མ་སོགས་འདིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་
མེད་པས་མི་འཐད་དོ་ཟེར་ཞིང་། འདིའི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་སུ་ཡུམ་ཡོད་པར་
མ་བཤད་པ་དང་། མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ལྷགས་
ལ་སྐབས་གང་དུ་ཡབ་ཡུམ་མེད་པར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་དབང་
བཞི་རྣམས་པར་བསྐྱར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གསང་དབང་ལ་སྐྱེས་པས་ཡུམ་
ལ་བརྟེན་ནས་གསང་རྩས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེད་དབང་ལ་སྒྲོབ་མས་ཡུམ་ལ་སྒྲོམས་
འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་མང་བས་སོ་ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཁ་ཅིག་གིས་འདིགས་བྱེད་
ལ་ཡུམ་མེད་དེ་ཡིད་དམར་པོ་གྱེན་དུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་བ་སུན་སྤྱལ་ཏེ། ཡིད་
གྱེན་དུ་ལངས་པའི་ཆེ་ན། ཡུམ་དང་དངོས་སུ་སྒྲོར་བ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཡུམ་དང་སྒྲོར་
བའི་འདོད་ཆགས་ལས་བྱེད་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དག་པ་འཆད་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོན་

ཚུལ་དུ་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་ཞེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་སྟོམས་
པར་འབྲུག་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་ན་རྟོག་ཞེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྟོམ་དགོས་པར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་དང་།

འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལ་གསལ་བར་
བཤད་ཀྱང་། རོན་གྱི་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་རོན་གྱི་བཤད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡོད་དེ།
མཆན་མ་གྱུན་དུ་འབྲེང་བ་ཞེས་པའི་མཆན་མ་ནི་ཡིད་ལ་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱི་རོན་
དུ་བཤད་ན། ཡིད་ལ་ལྷི་ཡ་ཉི་ཞེས་བྱ་བས་ཐེམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གང་དུ་
ཐེམ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་གར་ཐེམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་དངོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་འདིས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྱི་སྟོན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་
རྩོགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་རོན་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྦྱབ་པ་པོས་
ཡིད་གྱུན་དུ་འབྲེང་བར་བསྟོམ་པའི་ཡིད་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་གར་ཐེམ་
དགོས་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྟོམ་པའི་སྦྱབ་པ་པོའི་ཡིད་དངོས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་གར་ཐེམ་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། །ཡིད་ནི་དེས་ཆོག་གི་སྤར་ལྟར་
ཐེམ་པ་སྟེ། གང་ཐེམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཀྱན་རྩེ་བ་སྦྱུ་ལུས་སོ། །དེ་ཉིད་གང་དུ་ཐེམ་པ་ནི་
འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཡང་རྟོག་བདུན་ལས། ཁྱ་བ་འགྲུགས་
པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོགས་རིམ་གཙོ་བོར་
སྟོན་ཅིང་། དེས་མཆོན་ནས་དབང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱང་བསྟན་པར་སྦྱོར་དཔོན་མི་
བསྐྱོད་པས་བཤད་ལ། རྒྱུ་བས་འཛིགས་བྱེད་ཆོགས་འཁོར་དུ་བྱི་ནང་གསང་བའི་

མཆོད་པ་བཤད་པས་འདིས་ཀྱང་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་བྱལ་བོ། །དེས་ན་
ཡུམ་མེད་ན་འདིའི་སྐབ་པ་པོས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་བསྒྲོམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་འཛེན་
བྱེད་ཏུགས་གྱི་ཨེ་ཨྲི་སྦྱོར་བ་དང་། དེས་བྲངས་པའི་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྲི་སྦྱོར་བ་སོགས་
རྒྱད་འདིར་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །

གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་ཆོས་གྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་
ཏེ། དེ་མེད་ན་རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་འཕགས་ཆོས་སུ་མི་འགྲུར་ཞིང་། འབྲས་
བུ་ཁ་སྦྱོར་བརྟན་ལྷན་གྱི་འཛིགས་བྱེད་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྙིང་
པོའི་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་གྱེན་དུ་བསྐྱེད་བའི་ནམ་པ་
ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་རོ། །

༼ཡེ་ཤེས་པ་འགྲུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྲ་བ༽

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་འགྲུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྲ་བའི་ཚུལ་ལ་
གཉིས། ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱོར་བྲངས་ཏེ་གཞུག་ཚུལ་དང་། དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། དེ་ནས་ལྷོ་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་
པོ་ནི། །སྦྱོར་བྲངས་ཡོན་ཆབ་ལ་སོགས་པས། །རིམ་བཞིན་མཆོད་པས་མཉེས་པར་
བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཨྲི་རྩི་ཏ་རྩི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྤྲགས་བརྩོན་ཅིང་དོན་འོག་
ཏུ་འཆད་ལ། ལག་པ་ལྷགས་ཀྱའི་སྤྲག་རྒྱ་བཅས། རང་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་
སྤྲགས་ཀའི་ཉིང་འཛིན་སེམས་དབང་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དཔལ་རྩི་རྩེ་

১৭

བདག་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་། དབྱེར་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་
པ་དང་། འུམ་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཨོྲ་མྱིེ་ཏ་རྩོ་ཞེས་པ་ནས་ཀྱ་
རུ་སྒྲུ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྤྲུགས་དོན་ནི། ཨོྲ་འཕྲོག་བྱེད་ཆད་བྱུང་ཁོ་ཆེན་གྱི། ཚུར་
གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་བདག་ལས་ནི། །སོ་སོར་མཆོད་པ་བཞེས་ནས་སྤྱ། །བདག་
ལ་གསལ་བའི་སློ་ལྡན་མཛོད། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་། ཨོྲ་བཟ་ཤེས་པ་
སོགས་ཀྱི་དོན། མྱིེ་འཕྲོག་བྱེད། ཏ་རྩོ་གྱི་ཁྱོད། མཐུ་ཆེན་པོ། གོ་རྩ་ཁོ་པོ། ཨ་གཙུ་
ཨ་གཙུ་ཚུར་གཤེགས་ཚུར་གཤེགས། ལྷ་སྤྲ་ད་བདག །བུ་ཇ་མཆོད་པ། བ་ཁྱི་སོ་
སོར། སྤྱི་རྩ་བརྒྱུད་ངས་བཞེས། བ་ས་ད་བཀའ་བྲིན་ནས་གསལ་བ། མེ་བདག །རྩི་ལྷན་
སློ་ལྡན། ཀྱ་རུ་མཛོད། སྤྲུ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའོ། །རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། འྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་སྤྲུན་བྱངས། ཨོྲ་མྱིེ་ཕྱིེ་ཏ་
སོགས་ཀྱིས་མཆོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མཛོད་པར་དབང་
བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་
པའི་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་བཟོད་དེ། རྒྱ་
བ་ལྟར་དཀར་བའི་བུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅིས་བཀའ་བ་ཐོགས་
ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་ཚུས་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པའི་
བར་བཟོད་པར་བསམ་ལ། དོན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱའི་རྣམ་པར་
འབྱུངས་མ་ཐག་ནས་མཁར་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་ཅིའི་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བ་སྤྲེས་
ཅ་མ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དག་པ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བདེ་

སྒྲོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་འདི་རོ་ཤོར་གྱུར་པའི་བདུད་ཅིའི་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བར་
བགྱིལ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་གི་ཚུས་ལུས་ཀྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་བཀའ་། སྒོ་གསུམ་གྱི་རི་མ་དག །ཚུའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་པ་ལས་སྤྱི་
གཙུག་ཏུ་སྒྲུ་མའི་རོ་ཤོར་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པ་སྒོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་
དོ་རྩེ་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་པས་ཡུམ་སྐྱ་མ་གྱི་ལ་འབྱུང་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པར་
བསམ། དེགས་བདག་ནི་དོ་རྩེ་ལྷུ་བ་པའི་འགྲེལ་པར། མི་བསྐྱོད་ཕྱག་རྒྱ་མགོན་པོ་
ཡི། །རྩ་བའི་དབུ་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་རྩ་ཞལ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གདབ་པར་
བཤད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་རྒྱས་གདབ་བྱ་དང་འདེབ་བྱེད་གཉིས་རིགས་དང་
རིགས་ཅན་དུ་རོ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཅིང་། དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་
པར་བསམ་མོ། །

༼ བྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་བསྐྱོད་པ་བྱ་བ༽

བཞི་བ་མཆོད་བསྐྱོད་སོགས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། མཆོད་བསྐྱོད་བྱ་བ།
བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ། དག་པ་བྲན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་བྱ་
བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཞི་མཆོད་ཡོན་
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དཔག་མེད་སྤྱོས་ཏེ། རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་
མཆོད་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་བཞི་ཀ་མེ་ཏྲོག་འཛིན་པ་སོགས་སྤྱོས་ཏེ། ཨོ་
ཧྲེ་ཧྲེ་ཧྲེ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིའི་གནས་སོ་སོར་མཆོད། དེའི་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལག་པ་
གཉིས་ཀྱིས་སེ་ཤོལ་གཏོག་ཅིང་། མཆོད་པ་དེ་དང་དེ་ཕྱལ་ཐེན་པ་དང་། སེ་ཤོལ་ནང་

ནམས་བཞུགས་པར་བསམ་ལ།

ཨྱི་མཆོད་དོ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་
ཆའི་ཞལ་དུ་ཨྱི་ཨྱུང་རྒྱ། ཞེས་བརྗོད་དེ་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་སྤྱི་གཙུག་གི་ཐད་ནས་མཐེབ་
སྤྱོད་གྱིས་བདུད་ཅི་འཐོར་ཏེ་འབྲུལ། དེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་སྤྱོད་
མཆོམས་གྱི་ཐད་ནས་འབྲུལ། སྤྱིང་ག་ནས་ཨྱི་རྩིང་རྩིང་མི་གྱི་ཏུ་བྱ་བ་རྩྱུ་པའ། ཨྱི་ཨྱུང་
རྒྱ། ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐུ་བས་སུ་ཡི་དམ་དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་
ལྷེ་བཞིའི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ལ་འབྲུལ། ལྷེ་བའི་ཐད་ནས་འཇམ་དབྱངས་གྱི་བཀའ་ལློང་
དམ་ཅན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ཕྱོད་སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞིང་བསྟན་པ་བསྐྱུང་བར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པའི་སྐྱུང་མ་དམ་ཆོག་ཅན་ནམས་དང་། དུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔལ་ལོ་མཁའ་
འགོ་ནམས་ལ་འབྲུལ། སུས་མའི་ཐད་ནས་བདུད་ཅི་འཐོར་ཞིང་གཉུག་མར་གནས་
པའི་གཞི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གྱུར་པ་ནམས་ལ་འབྲུལ། སྒྲར་ཡང་
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་ག་ཤིན་རྗེའི་ག་ཤིང་གྱི་ལྷའི་ནམ་
པར་སྤྱོད་བྱངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས་པར་མོས་ལ། གཞོན་ཏུ་སྒྲ་བས་གསུངས་
པ་ལྟར་ལུས་ལ་བཅུག་པའི་ལྷ་ནམས་གྱི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་གྱུར་བའི་དོ་རྗེ་དཀར་པོ་འོད་
ཟེར་གྱི་སྤྱུ་གུས་བྱངས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཆོམ་པར་བསམ་ལ། ལས་སྤྲུགས་
བརྗོད་ཅིང་བདུད་ཅི་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ལ་ཐུང་། ཨྱི་ཨྱུང་ཏེ་སྤྱད་ན་ཞེས་སོགས་གྱི་
སྐུ་བས་སུ་མཐོན་ནམས་ལ་བདུད་ཅི་སྤུལ་བའམ་སྤྱོད་པས་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྤྲོམ་དུ་བསམ།

གཉིས་པ་བསྟོད་པ་བྱ་བཞི། རང་གི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་

ཏུ་མེད་པ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་བྲག་ཆའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པར་
བསམ་ལ། ལྷོ། འཇམ་དཔལ་མཁའ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་གདོན། ཆོག་དོན་ནི། འཇམ་དཔལ་བདག་ནི་རེ་
བའི་སེམས་ཀྱི་འདུད། །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྲལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སྒྲུབ་
པ་པོ་བདག་ནི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྒྲུབ་དུ་འབྱུང་བའི་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ་
སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་འདུད་པ་སྟེ་བྲག་འཆའ་ལོ། །བྲག་འཆའ་ལུལ་གྱི་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ལྡན་ཞེ་ན་སྒྲུབ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི།

ལྷོ་འཇམ་དཔལ་མཁའ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་མདོག་ཅན། །ཞེས་ལྷོ་ནི་རྒྱལ་
བའི་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་ཡིན་པས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བའི་
དོན་དང་། སྒྲིབ་བྲལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རྩ་
གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རེས་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་དེ་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་བ་ལྟ་
བུའི་དབྱིངས་ལས་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་
པའི་སྒྲུ་མཆོག་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་གསེར་སྒྲུངས་བཙོ་མའི་མདོག་དང་ལྡན་
ཞིང་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་སྒྲུར་ཤར་བ་སྟེ་སྒྲུ་ལ་བསྟོད་པ་
དང་། འཇམ་དཔལ་ཐུགས་ལ་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གསལ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དེ་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲ་རོལ་ནས་སྒྲུབ་གསུམ་ཡེ་

ཤེས་ལྡན་ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་མཆོག་བརྟེན་ཟིན་པས་ན་སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། འབྲུལ་པའི་ཆ་ཤ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་ཞིང་རི་ལྷ་རི་
སྟོན་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་གི་གནས་ཚུལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་གཟིགས་
པ་སྟེ་སྤྲུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། འཇམ་དཔལ་གསུང་གི་དབང་སྤྲུག་འཇམ་པའི་
དབྱངས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། རྗེ་བཙུན་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོན་པ་འཇམ་དབྱངས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་བསྟོན་སྤྱིན་རྒྱ་
མཆོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་རེག་དང་བྲལ་བས་འཇམ་པ་དང་།
ཆོགས་གཉིས་གྱི་ལག་རྗེས་མཐར་སྤྲུག་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཆངས་དབྱངས་
འབྲུལ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་བྲད་པར་དང་ལྷན་པའི་གསུང་
གིས་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པའི་དོན་
མ་ལུས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སྟེ་གསུང་ལ་བསྟོན་པའོ། །

སྤྲུགས་མཆོག་འཇམ་པའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། འཛིགས་
བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱེལ་ཉག་ཏུ་འདུད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོའི་
སྐབས་སུ་བསྟན་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཙན་དེ་སྤྲུགས་འོད་
གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དེ་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇམ་པ་སྟེ། མ་སུ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟ་བུའི་བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་
དུས་ཉག་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་། །ཞི་བས་འདུལ་དུ་མ་རུས་པའི་ལྷོ་ཕྱོགས་གཤིན་རྗེའི་
གོང་ཁྲེར་ལྷགས་མཁར་སྟོ་མེད་བཙུག་གི་ནང་ལ་གནས་པའི་གཤིན་རྗེ་ཆོས་གྱི་
རྒྱལ་པོ་སོགས་གདུག་པ་ཙན་མ་རུངས་པའི་ཚུལ་ཙན་རྣམས་འདུལ་པའི་དོན་དུ་སྤྱིད་

འདིར་འདྲིལ་ས་པ་ཅན་གཞན་མཐའ་དག་འདྲིལ་པར་བྱེད་པ་དོན་རྗེ་འདྲིལ་བྱེད་
ལས་དང་འབྲས་བུའི་གནད་ཆེན་པོའི་སྤང་སྤྱོད་ཁོ་པོའི་དབང་པོའི་སྤྱར་སྤྱོན་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་བསྐྱལ་པ་འདྲིལ་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷར་མི་ཟད་པའི་བྲག་ཤུལ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ཞལ་
གནས་ས་ལྷ་བྱར་གདངས་ཤིང་། འདས་སྟེང་དུ་ཁོ་གཉེར་དང་ལྷན་པ་སྟེན་མ་དང་སྤ་
ར་མེ་ལྷར་འབར་ཞིང་། དམར་ལ་རྒྱུས་པའི་སྤྱན་གསུམ་སྟོག་ལྷར་འབྲུག་ཅིང་གཡོ་བ།
གངས་རི་ལྷ་བུའི་མཆེ་བ་གཅིག་ས་ཤིང་ཉི་མ་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་གཟེ་བུ་དེ་རབ་ཏུ་
འབར་བ། དོན་རྗེ་བརྟུན་དེ་སྤྱ་སྤྱད་བྲག་པོ་སྤར་བ་འད་པ་ལྷར་ཀྱི་ཏ་ཏ་ལ་སོགས་པའི་
བཞད་པ་བརྒྱད་སྟོགས་པ། སེན་ཞལ་ནས་མཁའ་འགོ་དབང་དུ་སྤྱད་པའི་ཕྱོག་སྤྱ་
སྟོགས་པ། ཉག་ཕྱོགས་བདུད་རིགས་མ་རུངས་པ་རྣམས་ལ་ཁོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཞབས་བརྒྱད་བརྒྱངས་བསྐྱེས་ཀྱི་སྟབས་གྱིས་ཅུང་ཟད་བརྟུན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
འབྲུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་དབང་དང་བཅས་པ་འདར་ཞིང་གཡོ་བར་རུས་པ།
ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་།

གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་རྣམས་སྤྲིགས་མཛུ་བ་གདེངས་པས་འདྲིལ་ཉེན་ན་ཆེ་
བར་རྫོམ་པའི་བྲེགས་ལྷན་གྱི་ལྷ་ཆེན་མཐའ་དག་འདུལ་བར་མཛད་པ། ལྷགས་སྟོག་
ལྷར་འབྲུ་ཞིང་། ཁོ་ཞལ་རྣམས་མའི་ཁྲག་ཞག་རྟེན་ཆེའི་རྣམས་ཟ་ཞིང་། ལྷ་དང་བཅས་
པའི་འདྲིལ་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཟ་བར་རུས་པ་ལྷ་བུའི་ཉམས་དང་ལྷན་པ། རྒྱན་གྱིས་ཁྱད་
པར་ཡང་སྤར་བ་འད་པའི་རུས་པའི་རྒྱན་དང་སྤང་ཆེན་གྱི་ཀོ་རྫོན་ཐོད་པ་སྐྱམ་རྫོན་
གྱི་དབུ་རྒྱན་དང་དོ་འལ་འབྲུང་བ། མ་རིག་པའི་སྤྲིབ་གཡོགས་དང་བལ་བ་མཆོན་
པའི་སྤྱ་གཅེར་བྱར་བཞུགས་པ། དབང་ལྷན་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་འོག་

ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། འཛིགས་བྱེད་མ་ཉེ་ཁྲིམ་ཤིང་འགྱུར་བའི་གདོང་། །ཞལ་
དགུ་འབར་བས་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་འོག་ནས་འབྱུང་ཞིང་། སྤེད་པ་ཟ་ཞིང་རྩ་བས་
ཞེས་པའང་ཆོག་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་གོང་ལྟར་དང་། འགོ་བ་སྣ་ཆོགས་འདུལ་བའི་
ཕྱག་རྒྱ་འབར། །ཞེས་གཡས་ཀྱི་ཕྱག་བཙུ་བྱུག་གི་སྤྲིགས་འཇུ་བ་གྲེན་བྱ་བ་སྟན་ཏེ།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལ་བསྤྲིགས་ཤིང་སྦྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་ལྟར་བྱ་
སྟོལ་ཞིག་ཅེས་པའི་བརྟུང་དང་། གཡོན་གྱི་ཕྱག་བཙུ་བྱུག་གི་སྤྲིགས་མཇུ་བ་གྱི་ཅེ་འོག་
བྱ་བ་སྟན་པས་སྦྱབ་པ་པོ་ལ་བར་བྱ་གཅོད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཆར་གཅོད་
པའི་བརྟུང་དང་། བདུད་རིགས་ཀྱི་འཛོམས་ཞབས་གཉིས་བརྒྱུད་ས་བསྐྱུས་
གནས། །ཞེས་པའི་དོན་གོང་བྱ་འདུས་ཤིང་།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཁྲོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་
རྟག་ཏུ་འདུད། །ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དབུ་དགུ་འབར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་པ་
ནས། འདུལ་སྐྱེ་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། གཡས་ཀྱི་མཐིང་
ནག་དམར་དང་སེར་བའི་ཞལ་གསུམ་ནི་རབ་ཏུ་བགྲད་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་ཅིང་།
གཡོན་གྱི་དཀར་དང་དུད་ཁ་ནག་པོའི་ཞལ་གསུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་གདངས་པའི་ཉམས་
དང་ལྷན་པ་དང་། དབུས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་ནི་ཅ་ཞལ་དག་ཏུ་ཁྲིམ་པ་དང་། སྤོན་ཞལ་
མདོག་དམར་པོས་ཁྲོ་ཆགས་ཀྱི་ཉམས་དང་ལྷན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ནི་ཞི་
བའི་ཉམས་ལྷན་ཏེ་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཙུ་བྱུག་ནི། །བརྟེན་ཅིང་འཛོམས་
པའི་མཆོན་ཆ་གདེངས། །ཞེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་གྱི་གྲུག་དེས་བགོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་
དག་འཛོམས་པ་དང་དེས་མཆོན་པའི་ཕྱག་མཆོན་རྣམས་གདེངས་པ་དང་། གཡོན་

གི་ཕྱག་རྒྱ་བཙུ་བྱུག་ནི། །རོལ་ཞིང་སྟོབས་པའི་མཆོན་མས་མཛེས། །ཞེས་པའི་དོན།
ཁྲག་རོལ་ཞིང་ཐོད་པའི་ནང་གི་ཁྲག་སྟོབ་པ་སྟེ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེས་མཆོན་
པའི་ཕྱག་མཆོན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་རྣམས་མཆོན་པ་དང་།

ཤིན་ཏུ་བྱ་ཅིང་བཟེད་པའི་ཉ་མས་དང་ལྷན་པའི་ཞབས་བཙུ་བྱུག་གིས་
སྒྲངས་སྒྲབས་མཛད་པའི་བྲག་ཤུལ་གྱི་ཆོམ་རྩམ་མི་ཟད་པའི་ཚུལ། གཡམས་ཀྱི་ཞབས་
བརྒྱད་བསྐྱམ་པས་བྲེགས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པས་འདུལ་བ་དང་།
གཡོན་གྱི་ཞབས་བརྒྱད་བརྒྱངས་པས་བྲེགས་པས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ལ་རོལ་བའི་ཚུལ་
མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པའི་ལྷ་རྒྱུད། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེ་བའི་བྱ་
བྲེགས་པ་མོ་བརྒྱད་ཞོན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེང་གི་གདོན་བརྒྱད་ཀྱི་རོ་བ་མཆོན་བྱེད་
མི་ནས་ལྷེ་སྤྱང་གི་བར་བརྒྱད་གཡམས་ཞབས་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་ཏུ་སྤུལ། །ཞེས་དང་།

འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བའི་བྱ་བྲེགས་པ་མོ་བརྒྱད་ཞོན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེང་
གི་གདོན་བརྒྱད་ཀྱི་རོ་བོ་མཆོན་བྱེད་བྱ་གོད་ནས་བཞད་ཀྱི་བར་བརྒྱད་ཞབས་
གཡོན་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་ཏུ་སྤུལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་
འདུལ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡི་རྒྱ་རྒྱས་པའི་ཚུལ། །ཞེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཅན་དབང་
སྤྱུག་ཆེན་པོ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཡི་རྒྱ་སྟེ་མཆོན་མ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟེ་འགྲང་བའི་
ཚུལ་མཛད་པ་སྟེ། མཆོན་མ་གྱེན་འགྲང་གི་དག་པ་འཆད་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་
པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་དགོངས་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ཡུམ་དང་སྟོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་མེད་
ཀྱང་གོང་ཏུ་བཞད་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཡུམ་དང་སྟོར་བའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་

བྱེད་པ་མཆོན་ཏེ། ཡི་རྒྱ་གྲེན་དུ་ལངས་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ལམ་བྱེད་
མཆོན་པའི་བྱིར། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྲེད་འདོད་ཆགས་
ལམ་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཞེས་ལ། དེའི་བྱིར་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་
པར་གྲུབ་ཅིང། དེ་གྲུབ་ན་ཡུམ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །མདོར་ན་སྐྱེ་ལིན་ཏུ་བྲག་པོའི་
རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ཅད་ནས་གཙོད་ཅིང་
འདུལ་བའི་སྐྱེ་ཅན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་པ་ནས། བཅུ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ངམ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བརྟུང་དང་གཤིན་རྗེ་སྤྱན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་གདུག་ཅན་མ་རུངས་པ་མཐའ་དག་ཞི་བྲག་གི་ཐབས་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་མཛད་
པས་འདུལ་ཞིང་། གནས་གསུམ་གྱི་དཔལ་ལོ་མཁའ་འགྲོ་སྐྱབ་པ་པོའི་ལམ་སྐྱབ་པའི་
གྲོགས་སུ་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དབང་སྐྱབ་
ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བརྟེན་པ་ལྟའི་དགྲིལ་འཁོར་
སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་གསུམ་མི་ཟད་པ་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཡོན་ཏན་དཔག་
པར་དཀའ་བའི་དབང་སྐྱབ་གས། ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་པས་ཆངས་དབང་བྱུང་
འཇུག་ཉི་མེ་སོགས་རྟེན་པ་ལྟར་མཐའ་དག་དབང་དུ་སྦྱང་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་སྐྱུལ་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་
དང་། ཡེ་ཞེས་ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྟེན་དང་

བཞེན་པའི་ཞི་ཁྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་ལྟ་བུར་སྤྱུལ་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ནམ་དག་དབྱིངས་
ལས་མ་གཏོས་པ་སྟེ། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནམ་པར་དག་པའི་འོད་
གསལ་ལྟན་སྤྱི་བ་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོས་
བྲལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབྱིངས་ལས་རི་སྤྱིད་ནམ་མཁའ་
གནས་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་མ་གཏོས་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྩེ་བ་སྤྱི་
མའི་སྟོས་གར་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། དོན་དམ་སྟོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་པ་
ཁྲོད་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །བསྟོད་པ་འདིའི་ཆིག་དོན་མདོར་བསྡུས་དེ་
ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཅིང་། གཞན་ཁྱད་པར་བཅོ་ལྔ་གསུངས་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་
འཛིགས་ཤེད་ཆོས་འབྱུང་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་དོ། །

༼བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ༽

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ཤི་
བར་དོ་གསུམ་སྟོང་ཞིང་རྩོགས་རིམ་ཡོངས་རྩོགས་སྤྱི་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་ཤེད་ཏུ་འགོ་
བའི་བསྟོམ་ཚུལ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བའི་བསྟོམ་ཚུལ་
གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཐ་མལ་པའི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱན་བཅད་ནས། དེའི་
དོད་ཏུ་དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་ཤེད་དངོས་ནི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དང་། དག་པའི་སྤྱ་ལུས་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འབྲུག་གི་སྤྱལ་སྤྱ་ནམས་དང་།
སྟོང་ཤེད་དེ་གསུམ་མཐར་ཐུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱ་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྟོམ་རྒྱ་དེ་
ཡང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་ཞིང་དང་སྤྱ་གསུམ་དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་

སྒོ་ལ་གོམས་སུ་བརྟག་པས་སྒྱར་དུ་གཞིའི་སྒྲེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་མི་འབྱུང་བར།
དེའི་དོད་དུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྒྲུ་གསུམ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་ཅ་སྟེན་པར་
བྱས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྒྱུར་གཞི་སྒྲོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་
ཞེན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྒྲུངས་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འགོག་པ་ལ་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་གསལ་སྒྲུང་འདོན་པ་དང་། ཞེན་པ་འགོག་པ་ནི་ཡི་དམ་
གྱི་ལྷ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྒྲུང་པའི་ར་རྒྱལ་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་གོམས་པས་ད་ལྟའི་ངའི་
ཞེན་པ་དོར་ནས་ཡི་དམ་ལ་ར་རྒྱལ་བཙོས་མིན་དུ་འཕོ་རུས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས།
དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་འདིའི་བར་ལ་སྟེན་པར་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་
དམིགས་པ་རྣམས་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་དལ་བྱས་གསལ་བཟབ་ནས་
བསྟོམ་རྒྱུའི་གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་བྱས་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏོང་སྟེ་
པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཟང་ནས་སྒྲ་མ་མ་ཤར་བར་བྱི་མ་མི་བསྟོམ་ཞིང་། བྱི་མ་སྟོམ་
པའི་ཆེ་སྒྲ་མ་མ་བཟེད་པར་བསྟོན་གྱིན་བསྟོམ་དགོས་ཤིང་། སྒྲ་མ་དོར་ནས་བྱི་མ་
བསྟོམ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟོམ་ན་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་
གསལ་སྒྲུང་ཐོན་པ་མི་འོང་ལ། འདིར་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་གསལ་སྒྲུང་ཐོན་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་ཆར་ནས་སྐབས་
འདི་དག་ཏུ་ད་དུང་ལྟའི་གསལ་སྒྲུང་སྒྲུབ་དགོས་པས། གཙོ་བོ་ནས་འོད་སྟེང་གི་བར་
དང་འོད་སྟེང་ནས་གཙོ་བོའི་བར་དང་། དེ་མི་གསལ་ཆེ་གཙོ་བོ་འཕམ་དེའི་ཅ་ཞལ་ལྷ་བྱ་
ལ་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངེས་པར་

བྱས་ཏེ། དང་པོ་ང་རྒྱལ་ཙམ་ལས་གསལ་བར་མི་འཆར་ཡང་། དེ་ནས་ཐོ་ཡོལ་ལྟ་བུ་
ནག་ཡོལ་ལེ་བ། རིམ་གྱིས་ཐང་སྒྲུ་སོགས་དམིགས་རྟེན་བཞག་ནས་དེའི་རྣམ་པ་བྲན་
བར་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ་ན་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་འཆར་ཞིང་། ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་
བར་འཆར་མི་རྒྱས་ན་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ལ།

རགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་འཆར་རྒྱས་ཀྱང་སྒྲེ་
མཆེད་གྱི་ལྟ་དེ་ལྟར་འཆར་མི་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་བ་དང་། སྒྲེ་
མཆེད་གྱི་ལྟ་རྩ་ཆད་ཀྱང་ཡུད་གྱིས་གསལ་བར་འཆར་ཞིང་། ཉམ་འདོད་དུ་འོང་བ་
ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་སོ་སོར་
དབྱད་ནས་བསྒྲོམ་བ་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་བསྒྲོམ་པའི་དབྱད་འཛོག་སྟེལ་མར་
བྱས་ཏེ་བྱིང་ཚོད་དང་བལ་བར་བསྒྲོམ་དགོས་ཤིང་། བསྒྲོམ་བྱའི་རྟེན་དེ་དག་ཀྱང་
འབྲས་དུས་ཀྱི་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་བ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་
ལུས་སྒྲིན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྟ་འཛུགས་དང་། རང་གི་དག་
དེའི་གསུང་དང་། རང་གི་ཡིད་ལྟ་དེའི་ཐུགས་དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པའི་ང་རྒྱལ་
ཤུགས་ཅན་དང་སྒྲགས་ནས་བསྒྲོམ་བ་གཙོ་བོ་དང་། དག་པའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་བ་དེའི་
ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་སྤུན་ཇི་ཙམ་འཁྲོངས་ཀྱི་བར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་བསྒྲོམ་བ་དེའི་རིང་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་བར་
དག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་འཆར་བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་བ་མེད་
པར་རང་ལ་དག་པའི་ལྟ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བརྟེན་པོ་གཉིས་ལན་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་

རྟག་ཏུ་བྱུང་ན་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། རོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྤྱིང་ལམ་ལོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གི་སྒོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་སོང་བའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཆ་རྟེན་བརྟེན་པའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོ་གས་པར་འཆར་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་སྤང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གོམས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྲུག་པའི་སྤྱིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འབྲུག་པའི་ལག་རྩེས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་པས་ཚུལ་འདི་ནི་སྐྱབས་འདིར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གནད་དམ་པའོ། །འདི་ནི་རགས་པ་ཡིན་ལ།

སྤ་ཐིག་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྒོ་ཚོད་དང་བསྐྱུན་ཏེ་བྱིང་བ་ཤས་ཆེན་སྟེང་གི་སྣ་ཅེ་དང་། མོད་པ་ཤས་ཆེན་ལོག་གི་སྣ་ཅེར་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཚུལ་ནི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ཟླ་གདན་སྐྱེས་མ་བྱེད་གཤགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྟིང་གའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ལས་རྩོམ་ཞོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ཡུངས་དཀར་གྱི་འབྲུ་ཚད་ཙམ་ཞིག་སྟོས་ཏེ་གནས་པ་བསྐྱོམས། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་ཅ་བའི་དམིགས་རྟེན་དེ་ལས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བཞི་པ་སོགས་གདོང་མདུན་མཐར་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྟོས་ཏེ་སྤར་སྤྱད་པ་ན་པར་སྟོས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་ཅ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་བསྐྱུ་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལ་ལོབས་པ་ན་ཕྱག་མཆན་དེ་ཉིད་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱེལ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་ནས་རིག་མཐོང་གི་མཆན་མ་མ་རྟེན་བར་དུ་བསྐྱོམ། འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩང་ཟད་དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྟོས་

ཚུལ་ལོ། །འོག་གི་སྤྱི་ཅེར་ཐིག་ལེ་ཡུངས་དཀར་གྱི་འབྲུ་ཙམ་བསྐྱོམ་ལ་སློབ་སྦྱོར་
སོགས་སྤར་ལྟར་བྲ། དེ་ལྟར་གོམས་བར་བྲས་བས་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་
ཆོད་གྱི་སློན་སེལ་བ་དང་། རིམ་བ་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
བྱུང་བར་ཅན་སྦྱབ་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟོགས་བ་རྒྱུད་ལ་
སྦྱེ་བའི་དགོ་ཅ་སྤྱིན་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

༼དག་པ་བློ་བཤུ་བ༽

གཉིས་པ་དག་པ་བློ་བཤུ་བ་བྲས་བ་བྲ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དག་པ་བློ་བཤུ་བ་
དང་། བྲས་བ་བྲ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བར་ན་སྐྱོམ་སྤེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད་པའི་
སློན་འབྲེལ་ལྟར་ལ། ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ཙམ་བྱེད་ན། ཞལ་དགུས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་
ལག་དགུ་མཆོན་ཏེ། བདེ་སྤེ་དབྱངས་བསྐྱུང་ལུང་བསྐྱུང་དང་། ཆོག་པ་བཅད་ཆེད་
བཟོད་སྤེང་གཞི་དང་། རྟོགས་བཟོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། རྒྱུས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
བ་དང་། ཁྱད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཡིན། ཞེས་བ་ལྟར། རྟོགས་བཟོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། རྒྱུས་རབས་གསུམ་སྤེང་གཞིར་
བསྐྱུས་ཏེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ཞལ་དགུས་མཆོན་ཞིང་། རྩ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་
རྫོགས་སྦྱུ་ལུས་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་མཆོན། ལྷག་སོ་བཞི་དང་སྦྱ་གསུང་ལྷགས་
ཏེ་སོ་བདུན་གྱིས་བློ་བཤུ་བ་ཉེར་བཞག་བཞི་དང་། ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྲེལ་
ཀར་བ་བཞི་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྟོབས་ལྟ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་
ལག་བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བློ་བཤུ་བ་དང་། ཡང་དག་

པའི་ཉིང་རེ་འཇིག་གསུམ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷག་མ་ལྷ་མཆོན། ཞབས་བཅུ་བྱུག་ནི་སྟོང་
ཉིད་བཅུ་བྱུག་རྣམ་པར་དག་པའོ། །མཆོན་མ་གྱིན་དུ་བསྐྱེད་བས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
རྒྱས་པ་མཆོན་ཞིང་།

མི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་ལས། རིལ་བྱ་མིག་སྒྲན་དངོས་
བྱུང་དང་། །ས་འོག་རལ་གྱིའི་དངོས་བྱུང་དང་། །ནམ་མཁར་འཕྱར་དང་མི་སྣང་
དང་། །འཆི་བ་མེད་དང་ནད་འཛོམས་སོ། །ཞེས་པ་ལྷར་གྱི་དངོས་བྱུང་བརྒྱད་དེ།
རིལ་བྱའི་དངོས་བྱུང་ནི། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་སྐྱབ་པའི་རིལ་བྱ་ཉིན་རེར་རྒྱ་
དུ་ཐོས་ན་ལུས་འོད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་དང་ལྷན་པ་དང་། གསེར་གྱི་འོད་མདངས་འབར་
བ་དང་། སྒྲིང་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་དང་། དག་བ་ལ་སྟོ་བྱུགས་བྲག་པོའི་
བཙོན་འགྲུས་དང་། རི་ལྷར་འདོད་པའི་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པ་དང་། རྩ་འགྲུལ་སོགས་
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཐོབ་པ་སྟེ་པན་ཡོན་བྱུག་ཐོབ་པར་གསུངས། མིག་སྒྲན་ནི། དུང་
པའི་མིག་སྒྲན་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་མི་སྣང་བ་དང་། འབྲིང་ས་འོག་ན་
གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་བ། ཐ་མས་བལྟས་ཙམ་གྱིས་གཞན་དབང་དུ་བྱེད་པའོ། །ས་
འོག་གི་དངོས་བྱུང་ནི། སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་དཔག་ཆད་དུ་མའི་བར་དུ་
རྩ་ལ་ཉ་བཞེན་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ། །རལ་གྱི་ནི། རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་
བྱུག་མཆོན་བསྐྱབས་ནས་ལག་དུ་བརྩུང་ཙམ་གྱིས་འོག་མེན་མཁའ་སྟོན་རི་རབ་ཀྱི་
ཅེ་མོ་སོགས་གང་འདོད་ཀྱི་གནས་སུ་ཡུད་ཙམ་དུ་བྱིན་བྱུང་པར་གསུངས་སོ། །ལྷག་
པའི་དངོས་བྱུང་བཞི་གོ་སྟོའོ། །དངོས་བྱུང་དེ་དག་བསྐྱེད་པས་བརྒྱས་པ་དང་། ལྷན་

སྟེག་དང་། རྩམ་དང་། འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ལ་བསྟོན་ནས་བསྐྱབ་དགོས། རང་ལ་
གཞོལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསམ་གཏན་ཅིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་ཅུས་ཏེ་རིམ་
བྱ་བྱག་མཆོན་སོགས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་བྱ་བྱག་མཆོན་གྱིས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

བྱ་ཆོད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། སྐྱ་ཡི་དབང་བྱག་གསུང་གི་དབང་བྱག་
དང་། ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་བྱག་དང་། ་རྩེ་འབྲུལ་ཀྱན་འགྲོ་གནས་ཀྱི་
དབང་བྱག་དང་། ་ཅི་འདོད་སྐྱེད་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པའོ། ་ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་དབང་
བྱག་བརྒྱད་དག་པ་དང་། གཅེར་བུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་གཡོགས་དང་བྲལ་བར་
རྩོན་ཆར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱ་གྱེན་དུ་བརྩེས་པས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའི་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་མཆོན་ཞིང་།

བྱག་སོ་བཞིའི་བྱག་མཆོན་གྱི་གྲུག་གིས་ནི་མ་རིག་པ་གཅོད་པ་དང་། མྱི་མྱི་
སྤྲ་ལས་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འབྲིགས་པ་དང་། གཏུན་ཤིང་གིས་བྲན་པ་
ཉམས་པ་འཛོམས་པ་དང་། རྩེ་གིས་སྤིང་པ་རྣམས་གཅོད་པ་དང་། ཀ་ན་ཡས་སྒོ་
གསུམ་གྱི་ཉིས་པ་འཛོམས་པ་དང་། དག་སྒྲས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་པའི་བག་ཆགས་
གཅོད་པ་དང་། མདུང་གིས་ལྟ་བུ་འབྲིགས་པ་དང་། མདས་རྣམ་རྟོག་གི་ཐུག་རྩེ་ལ་
བསྐྱབ་པ། ཐུགས་ཀྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འགྲུགས་པར་
བྱེད་པ་དང་། དབྱུག་རྟོས་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་འཛོམས་པ། ་ཁྱྱ་གས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ། འཁོར་ལོས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ། རྩོ་
རྩོ་ཆེ་ལྟ་བུ་པས་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ། རྩོ་རྩོ་ཐོ་བས་སེར་སྒྲའི་སྤྱི་བ་པ་
འཛོམས་པ། རལ་གྱིས་རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྟེར་བ། ཅང་ཏེ་འུས་མཆོག་ཏུ་

དགའ་བའི་སྤྲུལ་སངས་རྒྱལ་ཞུམས་བསྐྱལ་བ་མཆོན་ནོ། །

ཕྱག་གཡོན་པའི་ཐོད་ཁྲག་གིས་དམ་ཆིག་ཉམས་ཆགསྐྱོང་བ། ཆངས་པའི་
མགོ་བོས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ། ཕུབ་ཀྱིས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ།
རྒྱུ་པས་སྐྱབ་བ་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཞོད་པ། ཞགས་པས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུད་འཆིང་བ། གཞུས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ། རྒྱལ་ས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ། དེལ་བྱས་ཤིང་བྱིན་གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ། ལག་
པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ། དུར་ཁོད་ཀྱི་རས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིབ་གཡོགས་
སེལ་བ། སྐྱེས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་བཅུགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཕྱག་
བ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། མེ་ཐབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
ཀྱིས་འོད་གསལ་བ། ཐོད་ཆལ་ཀྱིས་སྟོང་རྩེའི་བདུད་ཅིས་རྒྱུད་གང་བ། སྤྲིགས་
མཛུ་བ་ཀྱིས་བདུད་ཞུམས་ལ་བསྤྲིགས་པར་མཛད་པ། འཕན་ཅེ་གསུམ་པས་སྒོ་
གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ། རྒྱུང་རས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
མ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་མཆོན་ནོ། །སྤང་ལྷགས་ཀྱིས་གཏི་ཐུག་འཛོམས་པ་མཆོན་ཞིང་།
དེ་དག་ནི་དོ་རྩེ་གྲུབ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། སྤྲོ་བྱའི་འགྲེལ་བ་དང་། ཏ་སྤྲོ་ག་ཏ་རྟེ་
ཏའི་འགྲེལ་བ་ཞུམས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཞུམ་པ་ཇི་ལྟར་
བསྟན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་བེན་པའི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་དང་། དེར་
བཞོད་པའི་ལམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་སྟེ། ཐོག་མར་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་གཏན་ལ་
ཕབས། བར་དུ་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤངས། མཐར་འབྲས་བྱ་ཆོས་

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་
ཆང་བར་སྟོན་ཏོ། །དག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་དག་གི་ནང་གཉིས་ལ་གཙོ་བོ་སྦྱར་ཏེ་
འཆད་ཚུལ་རྗེ་ཡབ་སྐུ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱིར་
བྱེད་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་རྒྱད་
ཕྱེ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱེད་ཤེས་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་བུའི་ཀྱི་ཀྱི་ཡོངས་གྲགས་བརྟག་
གཉིས་དང་། བདེ་མཆོག་ཉུང་དུ་འཛིན་ཏེ་མི་གསལ་ཡང་། ཅ་རྒྱད་རྒྱས་པ་སོགས་
ནས་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་རྟོག་བདུན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། ཅ་རྒྱད་རྒྱས་པ་དང་། རྟོག་
གསུམ་ན་བྱེད་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་དག་པ་བཟུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་
པར་ཡོད་དོ། །

༼བརྒྱས་པ་བྱ་བ༽

གཉིས་པ་བརྒྱས་པ་བྱ་བ་ལ། བྲིས་སྤྱི་རྟོག་པར། མདུན་དུ་དུང་ཆེན་སྒྲིབ་
བས་བརྒྱས་པ་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། བསྐྱང་སྒྲིབ་ཅི་སྒྲིབ་ཡོད་ན་མཆོག་ཡིན་ཞིང་
གཞན་བོ་དེ་ཅ་འཇལ། རྟུག་པར་ཡང་དུང་བ་སྤྱད་བྱ་དམར་བོ་དགུ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲང་ཐག་
ཅན་འདུ་བྱས་པ། སྐབས་འདིར་རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་
བསྐྱེད་དེ་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་གཞུང་ལྟར་དང་། རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་
ལས་ཐྲག་འཛིག་པའི་མི་མགོ་འཛིག་པའི་རྣམ་པར་བལྟས་ལ། གཡས་པའི་མཐོ་བོར་
ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྒྲིབ་རྟོག་རེ་རེ་བབ་པ་དང་ལྷ་རེ་རེ་ཆད་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་
སེམས་དཔའི་རྒྱ་དལ་ཐེམ་པར་བསམ་པའི་ལྷ་འགྲུགས་པའི་མོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་
སྤྱགས་བརྒྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་ཞི་བའི་སྤྱགས་བརྒྱས་ན་འཚུབ་ཆ་

མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། ཡི་དམ་འདི་ལ་ཞི་ཁྲོ་སྤྲགས་སྦྱབ་ཀྱི་མན་ངག་བྱུང་བར་
ཅན་ཡོད་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
བཟང་ལ་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལས་བྱུང་ཆོས་ལྡན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་
པར་གསུངས་པ་ན། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་བྱུང་ཆོས་ལྡན་པོ་དེ་
གསུངས་དགོས་ཞེས་གསེར་གྱི་མཆུལ་དང་བཅས་ཉེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འོད་དུ་ ད་
ལྟ་སྟོགས་མ་ལྟ་བུ་བའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལེ་ལོ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ།
དམ་ཆོག་མི་སྤྱང་བ། སྟོམ་པ་དང་མི་ལྟན། ལོག་ལྟ་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འབྱེད་
པ་ལ་སྟོངས་པ། ལྷ་མ་དང་གྲོགས་ལ་མི་གྲུས་པ། སྟིང་རྩེ་རྒྱུད་བ། རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་
པ། ཆོས་སྟོང་ཞིང་ཁེངས་པ་ཆེ་བ། འཇིག་ལྟས་ང་རྒྱལ་ཞིང་ལྟ་དན་གྱི་གཙོང་འོད་དུ་
སྦྱང་བ། འདོད་ཡོན་གྱིས་སྟོས་པ་སོགས་ནང་གི་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་ཞིང་རགས།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་གསུམ་སྟོག་པའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུས་
སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འབྲིབ། མི་ཤིས་པའི་མཆོན་མ་ལྷག་
པར་བདོ། ཉག་པའི་སྟོགས་ཀྱི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་ཆོས་སྟོད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
པའི་སྟོབས་ཆེར་རྒྱས་པའི་སྐབས་འདིར་སྦྱབ་པ་པོའི་མགོན་དང་སྐབས་མཛད་པ་
དང་། གཞོད་བྱེད་རྣམས་འཛོམས་པ་ལ་མཐུ་སྟོབས་འབྲུན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཡི་དམ་
འདི་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཆོས་འགོ་མི་ཐོན་པས་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པ་ནི་གནད་དང་པོ་
དང་། ཡང་ཕྱག་མཆོན་རྒྱ་མ་དང་མེ་ཐབ་གྱིས་གསང་བ་འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་སྦྱ་
ལུས་དང་འོད་གསལ་གྱི་ཐབ་ལམ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་གནད་གཉིས་པ་དང་། ཁ་ལྷོ་
གས་པ་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་གཏུམ་མོ་འབར་འཛག་གི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་དང་། བདེ་

དབྱེས་སོགས་ནས་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་
 བྱི་གནད་གསུམ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་བཅུ་གསལ་གྱི་ལོ་ལ་བསྟོན་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་
 དང་། མཆོམས་མེད་ལྷ་དང་ཆོས་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲིག་པོ་ཆེ་བཅན་ཐབས་སུ་
 འཆང་རྒྱ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་པ་དང་། སྤྱིར་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་རྩེ་
 བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྱོས་པའི་ཁྱོ་བོ་མཆོངས་ཀྱང་ལྷ་མ་གཉིས་ལ་རྒྱ་དོ་རྩེ་
 འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བའི་སྤྱི་རྣམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་
 པའི་སྐབས་སུ་འཇམ་དཔལ་ཞི་བའི་ཞལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་། དོ་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་ཞི་ཁྱོ་སྤྲགས་སྤྱབ་ཀྱི་མན་ངག་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱར་ཡོད་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་ལྷ་པར་གསུངས་པ་ལྟར།

སྐབས་འདིར་ཞི་ཁྱོ་སྤྲགས་སྤྱབ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རང་ཡི་དམ་ཏུ་གསལ་བའི་
 ཐུགས་ཀར་ཉི་དཀྱིལ་ཆ་གདན་དང་། རྩྱུ་ཡིག་རྩི་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་དགོས་པས། ཆ་
 གདན་གྱི་ཉེར་ཏུ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བྱག་པ། དེའི་ཉེ་བར་རྩི་དམར་སེར། ཅིབས་བྱག་
 ལ་ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བྱག། འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྲུ་དང་བཅས་པ་ལས་
 འོད་ཟེར་སྟོས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་
 སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དང་། མི་ཤེས་པའི་སྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྟན་ཁྱད་ཏུ་སྟོན་མེ་བཏེག་པ་
 ལྟར་སངས་ཀྱིས་དག། སྟན་མོང་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་
 དག་ལ་ཁྲོ་བྱོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཐོགས་མེད་ཏུ་རྒྱས་པར་བསམ་ལ། ཞི་བསྟེན་ཅི་འབྲུབ་
 བཟ། མཐུག་ཏུ་རང་གི་ལྷའི་ཉེར་ཏུ་རྩྱུ་ཡིག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཁུན་རབ་ཀྱི་
 རོ་བོ་རྩི་དམར་སེར་མགོ་བྱེ་ཐུག་ཏུ་ཉལ་སྐབས་སུ་གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་

ཕྱོགས་བཅུ་འེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དཔར་སེར་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུས་ནས་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ།
རྒྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དབུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་བགྱངས་ཏེ། མཆིལ་མ་སྤྲེལ་དགེགས་
མིད་པ་དང་རྒྱུ་ཡིག་ཁོང་པར་སོང་སྟེ་སྟོང་གའི་རྒྱུ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་མི་བརྟེན་པའི་
གཟུངས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་བྱུང་སྟུང་པའི་མོས་པ་བྱེད།

བཅེ་ལྷན་བྱེད་ཀྱི་མཐུན་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཆེ་
བལྟ་བར་འདོད་པའམ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད། དེ་ཡང་། མི་ཤེས་གཙོད་ཅིང་མ་དག་
འབྱུང། །སྤྱི་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གི་གསལ། །ས་བོན་སྤྱར་བ་ཐུག་མཆན་ཟབ། །ཅེས་
པའི་མན་ངག་བྱུང་པར་ཅན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ཁྱེ་བ་ལས་རལ་གྱི་གྲེན་
དུ་འགྲོང་བའི་ཡུ་བའི་ལྟེ་བར་གཡེར་ཁ་ནས་རལ་གྱི་ཅ་བ་ཐོན་པའི་རལ་གྱི་འཁོར་
ལོ་ཅིབས་དུག་པ། དབུས་ཀྱི་རལ་གྱི་ཡུ་བའི་སྟངས་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱུ་ཅིབས་སྟངས་
མ་རེག་པར་མདུན་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ། མི་ཨ་ར་པ་ཅ་ན། མཆམས་སུ་རྒྱུ་དུག་རྒྱུ་
དབུས་མའི་གྱི་གྲུའི་ནང་དུ་ཆ་གདན་ལ་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཐུ་མལ་པ། མཐའ་སྐྱོར་དུ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་མའི་རྣམ་པ་ཅན། ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་འཁོར་ལོ་གཡས་
དང་ཐུགས་ཐེང་གཡོན་དུ་འཁོར་ཞིང་། རང་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་སྐྱོ་ཐམས་ཅད་
ནས་ཐིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། བྱུང་པར་མི་ཤེས་པ་སྐྱོངས་པའི་
ཆོགས་རྣམས་སྤྱོ་ཤད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཐོན་ཏེ་པཔ་པ། རལ་གྱི་ཅིབས་ཀྱི་སོས་
ཉལ་ཉལ་གཏུབ་པའི་བྱེ་མ་ཉི་གདན་གྱིས་གཞོབ་སྤུལ་སྤུལ་བསྐྱེད་ཐལ་བ་རྒྱུད་གིས་
འོག་སྐྱོ་སོགས་ནས་འདོན་པར་བསམ་པ་མི་ཤེས་པ་གཙོད་པ། ས་བོན་དང་ཐུགས་

ཐེང་ལས་སྒྲོ་མོ་དཀར་མོ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བའི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་
 སྒྲོས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་པ་མ་དག་པ་འབྱུང་པ་
 ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་མང་དུ་བསྐྱོར་ནས་སྒྲོག་རྒྱུར་གི་རྒྱར་འབྱུར་བས་རེ་གཉིས་ཅམ་
 ལས་མང་བ་མི་བྱ་བར་ཡང་གསུངས། ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེ་རྒྱུར་
 དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱོན་བྱངས་ཏེ་རང་ལ་ཐེམ་པས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཤིན་ཏུགས་ལ་བས་གང་། གསུང་རབ་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེད་ཏུས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱབས་ཆེ་བར་འབྱུར་བར་
 བསམ་ལ། མི་ཤེས་པ་གཙོད་པ་དང་མ་དག་པ་འབྱུང་པའི་དམིགས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 སྐོན་སྒྲགས་བརྒྱས་ནི་སྐྱའི་སྐོན་སྒྲགས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་གསལ་བ་ལ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་དང་དབྱངས་གསལ། ལྷར་
 བ་ལ་ས་བོན་རྩི་ཐབ་པ་ལ་ཕྱག་མཆོན་རལ་གྱི། འཆད་པ་ལ་སྒྲེགས་བམ། ཅོད་པ་ལ་
 རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུར་བ། ཅོམ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཆར་བྲེད་པ་སོགས་ཡིག་ཆ་གཞན་
 རྣམས་དང་ཞིབ་པར་རྒྱ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱོ་བའི་བརྒྱས་པ་བྲེད་ཆེ་
 འཁོར་ལོ་ཡི་གོ་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་དོ་རྗེ་སྡོན་པོ་ལྷ་བ་བྱེན་འབྲེད་གི་ལྟེ་
 བར་ཉི་མ་ལ་རྒྱུ། དེའི་མཐར་སྒྲགས་ཐེང་བཞོད་དེ་བརྒྱས་པ་བྱ་ཞིང་། ཡང་ན་སྒྲར་
 ཡང་རྒྱ་གདན་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་ཉི་གདན་དང་། རྩི་ཡིག་རྒྱུ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་
 མཐར་གཡས་སྐོར་དུ་ཉི་སྤྱང་ཆར་གཅིག་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱང་པོ་ཆར་གཉིས། དེའི་ཕྱི་
 རོལ་ཏུ་ཅ་སྒྲགས་ཆར་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་བྲག་སྒྲགས་རྣམས་བརྒྱ་

དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱ་དཀྱིལ་པ་བདུན་པ་ལས། སྒོ་གཅིག་པ་ནི་དབྱེ་བར་
བྱ། །ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བསྐྱེད་པ་བྱེད་ན། ཐོག་མར་རྩ་ཞལ་ནས་འགོ་འདེན་པ་སྒོ་གཅིག་པ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། ཞེས་
པའི་དོན་དང་། སྤྱི་ཞལ་སོགས་ཞལ་གཞན་བརྒྱ་དཀྱིལ་ལོ་མི་འདེན་པ་ལྷག་མ་
ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཆོ། སྤྱི་ཞལ་ནས་འགོ་
འདེན་པ་ནི་སྒོ་གཅིག་པ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཞལ་ལྷག་མ་བརྒྱ་དཀྱིལ་
ལོ་མི་འདེན་པ་ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྤྱགས་
བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་རྩ་ཞལ་ནས་དབུ་མཛད་བྱས་པ་ལྟར་འགོ་བཟངས་ཏེ་ཞལ་དགུ་
ག་ནས་འབྲུག་སྟོང་ལྷིང་བ་ལྟར་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་པར་མོས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྩ་ལོ་ཆེན་
པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་ཞལ་གཞན་ནས་མི་འདོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་པ་ནི་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་རྩ་དཔལ་ཁོ་
པའི་ཆོགས་སམ་འོད་ཟེར་སྒྲོས། རྩ་ཞལ་གྱི་འདས་བྱུག་གཡས་ནས་ཐོན་ཏེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གསུམ་སྤྱངས། རྩོ་ཞེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། ཚུར་
འདུས་འདས་བྱུག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱགས་སྤེང་ལ་ཐེམ། ཡང་འོད་ཟེར་མེ་
འོད་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་བཀང་། བད་གཤོན་སྤྱི་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་
དམ་པའི་ཆོས་སྤྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བགོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་
ཆར་བཅད་པའི་མོས་པ་དང་། སྤྱབས་འགར་སྟོང་གའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་
བཞིན་དུ་མ་གཡེང་བར་ཏེ་ཅང་སྤྱར་བུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་བུལ་བར་བསྐྱེད་གོས་
ཤིང་། བསྐྱེད་མཆོམས་བྱེད་ཁར་སྤྱགས་སྤེང་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱལ་མཆོད་པའི་ལྟ་

མོ་མཆོད་རྩལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པ་དབག་མེད་འཕྲོས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
མཆོད་པ་ལུལ་ཏེ། དེ་དག་གི་སྦྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་རྣམས་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་སྦྱ། དེ་བཞིན་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཅ་སྒྲགས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ།
སྒྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱིན་རྒྱལ་ས་རྣམས་གི་གྲག་ཐོད་ཁག་སོགས་ལུག་མཆོན་ཀྱི་རྣམ་
པར་བསྐྱུས་ཏེ་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་པས་སྦྱ་གསུང་སྒྲགས་དོ་རྩེ་གསུམ་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་འོ་བོར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །

ཅ་སྒྲགས་ཀྱི་བརྒྲས་པ་ཐེན་པ་དང་། ཅ་བའི་སྒྲགས་ཐེང་འོད་དུ་བྱུ་སྟེ་སྦྱིང་པོ་
ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཡི་གེ་བརྩུ་པ་ཅི་འབྲུབ་བརྒྱ། དེའི་བརྒྲས་པ་ཐེན་པ་དང་འོད་
དུ་བྱུ་སྟེ་ཉེ་སྦྱིང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ། ཡི་གེ་བདུན་པ་ཅི་འབྲུབ་བརྒྱ། དེའི་བརྒྲས་པ་
ཆར་བ་དང་། སྦྱི་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་བརྒྲས་པའི་གྲངས་ནི། བསྟེན་ཡིག་དངོས་
གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ལས། རྟོག་པ་གསུམ་པར། འདི་ནི་མ་ཏེ་གདོང་ཅན་གྱི། །སྦྱིང་པོའི་
སྒྲགས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཡི་གེ་རེ་རེ་འབྲུམ་བརྒྲས་པས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་
ལས་ནི་གང་། །ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །ཅེས་ཉེ་སྦྱིང་ཡི་གེ་བདུན་པ་ལ་ཡིག་
འབྲུམ་སྟེ་འབྲུམ་སྒྲག་བདུན། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བྱེད་པ་སྟེ། །ལས་ཀྱི་སྒྲགས་སུ་རབ་
ཏུ་གྲགས། །སུམ་འབྲུམ་བརྒྲས་པས་ལས་ཀྱན་བྱེད། །ཅེས་ལས་སྒྲགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་
སྦྱིང་པོ་འང་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་བརྩུ་པ་ལ་འབྲུམ་སྒྲག་གསུམ། མ་ཏེའི་གདོང་ཅན་ཅ་
སྒྲགས་ཏེ། འབྲུམ་བརྒྲས་པ་ཡིས་ལས་ཀྱན་བྱེད། །ཅེས་ཅ་སྒྲགས་འབྲུམ་སྒྲག་གཅིག་
བརྒྲས་པས་ལས་ཀྱན་བྱེད་བྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་རྟོགས་པ་བཞི་པར། སུམ་
འབྲུམ་ཅ་བའི་སྒྲགས་བརྒྲས་བྲ། །འདི་བརྒྲས་པ་ཡི་སྒྲགས་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་

ལས་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །འདི་སྒྲོར་ལ་གནས་སྒྲགས་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འཛིགས་མེད་
ལས་ཀྱན་བྱེད། །ཅེས་ཙུ་སྒྲགས་འབྲུམ་ཐྲག་གསུམ་བཞུས་པས་རྒྱུད་ལས་བཤད་
པའི་ལས་ཀྱན་བྱ་བྱས་པར་གསུངས། །འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ལས་སྦྱབ་པའི་སྐབས་
ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་རྫོགས་ལྡན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས། ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་མང་པོ་བསྦྱབ་པའི་བཞུས་པ་ནི་ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་
རི་སྐད་བཤད་པའི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་པ་གངས་ཀྱི་བསྟེན་པ་བྱེ་
བར་གསུངས་པ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ད་ལྟ་ལས་རབ་འབྲུམས་བསྦྱབ་པའི་
བསྟེན་པ་བྱེད་ན་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པས་ལྟའི་ར་རྒྱལ་བཙས་མིན་བརྟན་པོ་ཐོབ་ཅིང་
རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་སྤང་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་དང་
ལྟས་གནང་བའི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་མ་གཏོགས་གངས་བསྟེན་བྱེ་བ་རེ་བྱ་
དགོས་པར་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུས་ན་ལས་རབ་འབྲུམས་བསྦྱབ་པའི་བསྟེན་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་རྟོག་
པ་གསུམ་པ་ནས་བཤད་པའི་གངས་ལྟར་བཞུ་བ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་
རྒྱ་གར་པའི་པཎ་བླ་མ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་ལས་ཀྱང་བྱུང་བས་ལོང་
ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ལ། དབང་བསྐྱུར། རབ་གནས། སྦྱིན་སྒྲིག་། གཏོར་
རྒྱག་སོགས་བྱེད་པ་ལ་སྟོང་པོ་དང་ལས་སྒྲགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མྱི་མྱི་ ཡི་གེ་
བརྩ་བ་འབྲུམ་ཐྲག་གཅིག་བཞུ་བར་གསུངས་པས་སྐབས་དང་སྦྱར། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་ལ་གཙོ་བོའི་ཙུ་སྒྲགས་དང་
སྟོང་པོ་གང་རིགས་འབྲུམ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྒྲགས་ཁྱི། ལྟག་ཆད་ཁ་སྐོང་གི་ཞི་བའི་

སྦྱིན་སྒྲེག་རི་ལྟར་རིགས་པར་བྱ། སྦྱུང་པའི་བསྦྱོན་པའི་ཆོད་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་དང་།
ད་ལྟ་བཞི་འགྲུར་དུ་བརྒྱ་དགོས་ཤིང་ཁ་སྐོང་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྒྲེག་དང་བཅས་པ་བྱ་
དགོས། སྦྱིར་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཡིད་སྦྱུག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་བཅས་ལས་སྦྱོར་
པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆོངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་ནི་སྦྱིང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་རྗེ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་
གསང་སྒྲགས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་རིག་
སྒྲགས་དང་། ཤེས་རབ་དང་བླན་པ་མཆོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུངས་སྒྲགས་
དངོས་ཡིན་ལ། སྦྱིང་པོའི་སྒྲགས་བརྒྱས་པས་ལྟ་དེ་དང་དེའི་སྒྲགས་རྒྱད་བསྒྲུབ་བ་
དང་། ཉེ་སྦྱིང་གིས་ལྟ་དེའི་སྒྲགས་རྒྱད་བསྒྲུབ་བ་ལ་ཉེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གསང་
སྒྲགས་སོགས་གསུམ་གྱིས་ནི་ལྟ་དེ་ལ་འབོད་པ་དང་། རིག་པ་ཁྲད་པར་ཅན་བསྐྱེད་
པ་དང་། ཡང་བའི་གནས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲགས་དོན་ནི། གང་དུ་གཤམ་ནི་རྗེ་རྒྱལ་པོས་རྟག་པར་
བདག་འདྲེན་པ་གང་ཞིག་བདག་ལ་རིང་དུ་བཅེ། ལྷག་པར་གཞོད་སྦྱིན་མིན་གང་
བཅེ་བ་གང་། དེ་དག་ནད་མེད་སྦྱོལ་མཛད་གཞོད་སྦྱིན་ལའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་།
དོན་འགྲུར་ནི། གཤམ་ནི་རྗེ་རྒྱལ་པོས་རྟག་ཏུ་བདག་དང་། གཤམ་ནི་རྗེའི་གཞོད་པས་
གཏུང་པའི་འགྲོ་བ། གང་ཡིན་སྦྱེ་གནས་ཟད་མེད་འཛིག་མེད། མཆོག་སྦྱིན་ངེས་
པར་སྦྱོལ་ཞིག་བཅེ་བས། ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྦྱིང་པོའི་དོན་ནི། འཕྲོག་བྱེད་མཆེ་
བ་ནམ་པར་གཅིགས་པའི་ཞལ་ཅན། ཞེས་དང་། དོན་འགྲུར་ནི། རྗེ་རྗེ་ཐབས་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བའི་བདེ་སྦྱིང་

དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གདུག་
པ་ཅན་མ་ལུས་པ་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་ཁོ་ཤོའི་རྒྱལ་ཤོའི་སྐྱར་བསྐྱར་པ་ཁོད་ཀྱིས་སྐྱག་
བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པ་ཆོམས་ཤིག། ཁོས་ཤིག་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཉེ་
སྤྱིར་གི་དོན། ག་ཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཅེས་དང་། དོན་འབྱུར་བྱས་ན། བྱི་ནང་གསང་
བའི་ག་ཤིན་རྗེའི་གཉེན་ལོར་བྲག་ཏུ་ཁོས་པ་ཁོད་ཀྱིས་བྱི་ནང་གསང་བའི་ག་ཤིན་རྗེ་མ་
ལུས་པ་ཆོམས་ཤིག་ཁོས་ཤིག། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེན་པ་ཅི་འབྲུག་བརྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་རང་གི་སྤྱི་ཤོའི་རིགས་བདག་
གི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་གྱི་སྤྱིར་དུ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཁ་དོག་དཀར་
པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་སྤྱི་ཤོ་ནས་ཞུགས། ལྷག་ཆད་ལ་སོགས་
པའི་ཉེས་པ་དག་པར་བསམ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆར་གཅིག་བརྒྱས་ལ་མཆོད་བསྐྱོད་
མདོར་བསྐྱས་བྱེད།

༡ གཏོར་འབུམ་གཏང་རག་སྟོན་ཤིས་སོགས་བྱ་བ།

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་ལྷ། གཏོར་མ་འབུལ་བ། གཏང་
རག་ག་ཤེགས་གསོལ་བྱ་བ། སྟོན་ལམ་གདབ་བ། ཉེར་བསྐྱ་བྱ་བ། ཤིས་པ་བརྗོད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །དེ་ཡང་སྐར་རྒྱན་
ལྟར་གཏོར་མ་གསུམ་ག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་འཐུག་པ་བདེ་བར་
མཛོལ། དེ་ནས་མདུན་དུ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་ལོ་གཅིག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་བཅས་པ་སྐྱོན་

བདམ་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པར་བསྐྱེམ། མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་བྱིན་རྒྱབས་སྡོན་འབྲོའི་
སྐབས་ལྟར་བྱས་ཇེས། ཨི་མྱི་ཕྱི་མེ་ཀྱི་ཏུ་ན་ན་རྩྱུ་པའ། བརྩ་རྩེ་ར་སྒྲ་ཡ་སོགས་ལན་
བདུན་གྱིས་གཏོར་མ་ཕུལ། མཆོད་བསྟོད་གོང་ལྟར་བྱ། ཕྱགས་སྦྱོང་གི་གཏོར་མ་
འབུལ་སྐབས་ལྷགས་བྱིན་རྒྱབས་གོང་གི་མགྲོན་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པའི་མང་ཆོག་གི་རུས་
པས་སྡོན་དུ་སོང་བེན་ཅིང། འབུལ་ཚུལ་དངོས་ནི། ཅ་སྤགས་བརྗོད་པ་དང།

ཨི་ལྷ་ཅ་ར་འྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤགས་དོན་དང། འབུལ་ཚུལ་འཕྲིན་ལས་
འཆོལ་བ་པལ་ཆེར་སྡོན་འབྲོའི་སྐབས་ལྟར་ལ། མཇུག་ཏུ་བདག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་
སྦྱབ་པའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་བྱ། དེ་ནས་
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་སྟོད་ལས་གཤེན་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ། རང་གི་ཕྱགས་
ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ལྟོ་ཕྱགས་རིམ་བ་བདུན་གྱི་ས་འོག་ནས་ལས་ཀྱི་གཤེན་
ཇེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས། ཨི་ཀླ་ལ་རྩུ་བ་ས་བ་རི་སྒྲ་ར་ཞེས་སོགས་ལན་
གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་ཕུལ། ཨི་ཀླ་ལ་རྩུ་བ་ཡེ་མྱི་རྩེ་དྲི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད།
ནང་མཆོད་ཕུལ། འཇམ་དབྱངས་བཀའ་ཉན་བསྟན་སྤང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད།
རྩྱུ་འཆི་བདག་ནག་པོ་ལྟོ་ཕྱགས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། རྩུ་ལ་སྤན་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
མཛོད། །ཨི་ཀླ་ལ་རྩུ་བ་རྩྱུ་པའ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཇེས་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཡི་དམ་
བཀའ་སྟོད་དང་བཅས་པ་ལ་གོང་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་བྱ། ཨི་ཡ་སྤྲུག་ཀ་ས་མ་ཡ་ཞེས་
སོགས་གཤེན་ཇེའི་གཤེད་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ་ལན་གསུམ་དང། གང་ཡང་བདག་སྒྲོ་མོངས་
པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་དང། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང། ཞེས་སོགས་དང།

ལྷག་པ་དང་ནི་ཆད་པ་དང་། །སོགས་ཀྱིས་འོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ།

ཨོ་ཇ་ཡ་ཇ་ཡ་སུ་ཇ་ཡ་མི་ཤ་རུ་བ་རྩ་རི་གམ་གམ་སྤྲོ་འྱི་འྱི་ཏེ་ན་ཏ་སྤ་
ག་ཏ་ཕུ་སཐ་བུརྩ་ཕུ། མི་སཐ་ཡ་མ་མ་ཀུམྱི་ཀུ་རུ་སྤྲོ། ཞེས་བཟོད་ལ་སྤགས་དོན་
ནི། ཨོ་ཀྱི་དོན་ནི་གོང་ལྷན། ཇ་ཡ་ཇ་ཡ། ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ། སུ་ཇ་ཡ་ནི་ཤིན་
ཏུ་རྒྱལ་བ། མི་ཤ་སྤ་ཆོགས། རུ་བ་རྩ་རི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པ། གམ་གམ་ནི་
གཤེགས་གཤེགས། སྤ་སྤྲོ་ནི་རང་གནས་སུ། འྱི་འྱི་ཏེ་ན་ཆལ་ཀྱིས། ཏ་སྤ་ག་ཏ་ཕུ་ནི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སཐ་བུརྩ་ཕུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
མི་སཐ་ཡ་ནི་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ། མདུན་ཀྱི་དཔལ་ཡེ་དབྱེར་མེད་ལས་མར་མེ་
གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པ་ལས་རྣམ་པར་ཆད་དེ་
རང་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་དོན་དང་། མ་མ་ཞེས་པ་བདག་ཀྱང་ཞེས་པ་བྱ་བ། ཀུ་
རུ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་དང་། སྤྲོ་ནི་གཞི་རྒྱགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དཔ་
ཆོག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ། མགོན་གཞན་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་
གྱུར། ཅེས་བཟོད།

གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོ་གཤིན་ཇེ་
གཤེད། །ཅེས་པ་ནས། འགྲོ་བ་མ་ལུས་བདེ་ལྷག་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར།
ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས་མཛད་པ་འདི་ཉིད་གདོན་ཅིང་། ཆོག་དོན་ནི། དེ་
ལྟར་ཅེས་པ་ནས། བདུད་ཅིའི་གཏེར་ཀྱིས་བདག་རྒྱུད་གང་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་
ཀྱི་དོན། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཡབ་གཅིག་ཇེ་བཙུན་བཟུན་པའི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་ནང་གསང་།

བའི་གཤེན་རྗེ་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ། ཁོ་པོའི་སྐུར་བསྟན་པ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ཉེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་ཚུལ་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་
 སུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གསལ་ཁིང་དངས་པའི་མེ་མོང་གི་ནང་དུ་དབང་པོའི་གཞུ་སྟེ་
 འང་འཆོན་ཤར་བ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་སྒྲོ་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 རོ་བོར་སོང་བ་དེ། དུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དང་བྲལ་བར་གསལ་ཁིང་།
 གསལ་སྤང་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པོའི་ངང་ནས་ཞི་བག་གི་བརྒྱས་པ་སོགས་ལ་
 ཅེ་གཅིག་དུ་འབད་པའི་དགེ་ཚོགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་གྲའི་ཚུའི་གཟུགས་
 སུ་བཀོད་དེ། དེ་དག་དང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ལེགས་
 ཚོགས་མ་ལུས་པ་ཉལ་འགྲོ་སྟེ་ཚུའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་
 བསྐྱོམ་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་སྒྲོང་ལྟར་མཐོང་
 བའི་ཐར་ལམ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་གྲོད་པ་རྣམས།
 རང་རྒྱུད་སྤིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་
 ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྤིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 སེམས་ཅན་ཅན་པོ་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་འདུ་བས། དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་གྱི་ལམ་སྟན་མོང་བའི་རིམ་པ་འཆི་བ་མེད་པའི་
 བདུད་ཅི་ལྟ་བུས་བདག་གི་རྒྱུད་གང་བ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་བཅོས་མེན་སྟེ་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཅས་པའི་དོན་དང་།

དེ་ནས་བྱམ་དབང་ལྷ་ཡི་ཚུ་བོས་ཐ་མལ་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། ཟུང་འཇུག་
གནས་ལུགས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། རྫོང་རྫོབ་དཔོན་
གང་ལས་བརྒྱད་པའི་སྤྲ་མའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ། དབང་བསྐྱར་རྣམ་པར་དག་པ་
ཐོབ་པ། དེ་ཉིད་བཙུ་ཤེས་ཤིང་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོག་ལ་མཁས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་
ལྡན་པའི་བྱང་དུ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་དགོས་པས། དེ་ཡང་རྗེ་སྤྲ་མས།
བྱམ་དབང་གསྐྱའི་ཚུ་རྒྱན་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ལུས་གྱི་བྱི་མ་
བཟུས། །གསང་དབང་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅི་ཟུང་བ་ཡིས། །ངག་གནས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་
སྤགས་སུ་ཤར། །གསུམ་པ་ལྡན་སྤྲེས་དགའ་བའི་ལུགས་ཀྱས་ཡིས། །ཡིད་གྱི་སྤྲེས་
བྱ་དོན་དམ་དབྱིངས་སུ་བྲངས། །བཞི་པ་ཟུང་འཇུག་དོན་ལ་ངོ་སྤྲོད་པས། །མཐར་
ཐུག་བསྐྱེལ་སའི་གནད་ལ་ཐེ་ཆོས་བཅད། །དབང་བཞིའི་གནད་དོན་རྩ་བ་བཞིན་རེས་
པ་ལས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གདམས་པ་ཡོད་མིན་ཞེས། །རང་གི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་
སྤངས་པ་འདི། །སྤྲ་མ་རྣམས་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། མི་བསྐྱོད་པ་རྒྱའི་དབང་སོགས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་དབང་དང་། རྫོང་རྫོབ་
དཔོན་གྱི་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་བྱམ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷ་ཡི་ཚུ་བོའི་
རྒྱན་གྱིས། སོག་གཙོད་པ་སོགས་དང་། ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཇིན་པའི་སྤང་ཞེན་གྱི་བྱི་
མ་སྤངས་ཏེ། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་
སྤུལ་སྤུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་ཅིང་། དེ་ནས་དབང་གོང་མ་གསུམ་
གྱི་གསང་དབང་གི་སྐབས་སུ་སྤྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྗེས་ཆགས་གྱི་
བདེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་བདུད་ཅི་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་ཟུང་བ་ལས་སྤུ་ལུས་

ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཅ་ཐེག་རྒྱུད་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། རྩོན་སོགས་དང་། རྒྱུད་ལྔགས་
 བ་དང་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་སྦྱངས་ཏེ་ལམ་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་བདག་གྱིན་རྒྱབས་བསྐྱོམ་པ་ལ་
 དབང་བ་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྦྱུ་འབྲུག་པའི་རྩུས་པ་འཛོག་ཅིང་། དེ་
 རྗེས་སྒྲ་མས་རང་ལ་མཆོན་ལྟན་གྱི་རིག་མ་གཏད་དེ་རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཡི་དམ་
 ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་མཁའ་གསང་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རང་ལྟར་སྐྱོམ་པ་ལུས་
 ལྟའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྗེ་རྗེ་པརྒྱའི་སྐབས་སུ་པཌ་ཡིག་སྐྱོམ་པ་རྒྱལ་སྐགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 དང་། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྦྱུ་པ་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་
 འདུ་ཤེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྐྱོན་ས་དགའ་བཞི་རིམ་པར་བྲངས་ཏེ། བཞི་པ་
 ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་དབང་
 གི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་དང་། གང་སྤང་ཀྱུན་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས། ལམ་འོད་གསལ་ལྷག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་སྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་འབྲུག་པའི་རྩུས་པ་བཞག །

དབང་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་དབང་གསུམ་པ་དཔེར་བྲངས་ཏེ། མཐར་རྒྱུད་
 སེམས་ཅན་ལས་བྱུབ་པའི་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྦྱུ་རང་སྤང་གི་རིག་མ་དང་ཁ་
 སྦྱོར་བའི་ལུས་ཅན་དང་། ལྔགས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་
 པར་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྟན་གྱི་སྦྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཆོག་
 གིས་བརྟན་སྤྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་རྒྱལ་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྦྱིབ་པའི་བག་ཆགས་
 འཁྱུད་པའི་རྩུས་པ་བཞག །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་བྱུང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆར་གི་གནས་ལྔགས་རི་ལྟ་བ་

བཞིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཆེ་ཁྲ་མ་ལྟར་བཅས་
སྤྱན་ལྷ་རུ། །ཞེས་པ་ནས། སྟོག་དང་བསྟོན་ཏེ་ཏྲ་ཏྲ་བསྐྱུང་བར་ཤོག་ཅེས་པའི་
དོན་ནི། ཁྲ་མའི་སྤྱན་ལྷ་རུ་དབང་བཞི་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་རི་ལྟར་ཁས་སྦྲངས་
པའི་དམ་ཆིག་དང་། སྟོན་པ་རྩལ་བཞིན་བསྐྱུང་དགོས་ཤིང་། མ་བསྐྱུང་ན་ས་གཞི་
བསྐྱུང་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ་མཁར་བཙུགས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་ཅིང་།
རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ན་མཆོག་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དཀའ་ཆེགས་མེད་པར་
འབྱུང་བས་ན། རྩལ་བ་དེ་རྗེ་འཆང་གིས། མ་བསྟོན་པ་གྲུར་གྲུར་ལྟར་མེད་ན། སྦྱོ་བ་
བཅུ་དྲུག་དག་ན་འབྱུང་། །ཅེས་སྦྱོ་བ་བཅུ་དྲུག་རྩལ་ཆད་ལ་མཆོག་འབྱུང་བར་
གསུངས་པའི་བྱིད།

སོ་ཐར་དང་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ། རིགས་ལྷ་སྦྱི་དང་བྱེ་
བྲག་གི་དམ་ཆིག་དང་སྟོན་པ་རྩལ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆིག་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་
ཐམས་ཅད་རང་སྟོག་དང་བསྟོན་ཏེ་དུས་ཏྲ་ཏྲ་བསྐྱུང་རུས་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་དོན་
དང་། རྗེགས་རིམ་ཡོངས་རྗེགས་སྦྱོ་བའི་སྤྱན་བྱེད་ལས། ཞེས་པ་ནས། བསྟོན་པས་
ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་ཆར་གཙོད་ཤོག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྗེགས་རིམ་རྣམས་བཞིའི་གྲོལ་
བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྗེགས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོ་བའི་སྤྱན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རགས་པ་དང་སྤྱི་བའི་
རྣལ་འབྱོར་སྤྱན་བཞིའི་རིམ་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བསྟོན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཙུག་
ཤིང་གཙུག་པ་ན་བར་དུ་ངལ་མ་གསོས་པར་གཙུགས་པས་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་མི་
འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཙོན་པ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ་བསྟོན་པས་ཐ་མལ་
ཀྱི་སྤང་ཞེན་ཆར་བཅད་དེ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྤྱི་རགས་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུན་པར་

ཤོག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

དཔའ་བོ་མཆོག་གི་སྤྲུག་ཀའི་འོད་ཕུང་གིས། །ཞེས་པ་ནས། བསོད་ནམས་
ཆོག་མཆོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། དཔའ་བོ་མཆོག་
སྟེ་ཡི་དམ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་སྤྲུག་ཀའི་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་
རང་བཞིན་གྱི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། འཛིག་ཉེན་གྱི་
ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་ལྗེའི་རྣམ་པར་སྤྱན་པར་སྟེ། དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁའ་བཀོད་དེ་གླ་མ་དང་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་སྟེན་དུ་འགྲོ་བས་རང་གི་སྤྲུག་ཀ་
ནས་མཆོད་ལྷ་སྟོས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཆོད་ཇམ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་
ཤར་བ་དང་། སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབས་ཆེན་
རྫོགས་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

དེ་མེད་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་སྤྲུག་ཀྱི་དོན། །ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་གླ་
མེད་གོམ་པར་བྱེད་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་གྱི་སྟོང་
པོའི་སྐྱ་གསུམ་ལམ་ཁྲེད་ཀྱི་ནང་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྲེད་པའི་ལམ་ཁྲེད་བསྟོམ་
ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ཆོག་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་སྤྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་
སུ་སོང་བེན་ཅིང་། འདིར་ཆོག་དོན་ཅུ་ནི་སྤྲུག་ཀ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟར་རང་དང་
ཆོག་སྤེལ་ཞིང་གི་ལྷ་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་དང་།
རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཅུ་མ་མ་གཏོགས། དེ་དག་གང་ལ་འང་མ་བརྟེན་
པར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཅུ་མ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་

བ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་དེ་
སྒོ་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་འབྱོར་བ་རང་གི་སྒོ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་
པའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དངོས་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་
ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ་གོམ་པར་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

རབ་འབར་བྲག་པོའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི། །ཞེས་པ་ནས། ཅད་ནས་འབྲིན་
པའི་མ་ཐུ་དང་ལྷན་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་ཀྱི་དོན་ནི། བྲག་པོའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ལྷ་
ཡིག་ལས་བྱུང་བའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་བ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་སུ་རང་
ཉིད་གཞི་དང་མཛེས་རྒྱལ་པོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་བྱི་རོལ་ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱད་
དང་སྟེང་འོག་གཉིས་དང་བཅུའི་གནས་སུ། ཆོས་སུ་ཤེས་པ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་
ཤེས་པ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་དང་། གུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་
པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། གུན་རྩོམ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་
དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་བཅུའི་ངོ་བོ། གཏུམ་ཞིང་བྲག་ལ་བཟོད་
པར་དཀའ་བའི་བྲག་ཤུལ་དང་ལྷན་པའི་སྟོབས་ཆེན་ཁྱོ་བོ་བཅུའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོས། སྐུ་བ་པ་པོས་ལམ་བཟང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐུ་བ་པ་ལ་བར་དུ་
གཅོད་པའི་ནག་ཕྱོགས་བདུད་དབྱང་ཅ་ལག་སྟེ་དང་བཅས་ཅད་ནས་འབྲིན་པ་སྟེ་
མིང་གི་ལྷག་མར་བརྒྱག་བྱས་པའི་མ་ཐུ་སྟོབས་འབྲུན་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་
ཅེས་པའི་དོན་དང་།

ཤུགས་བྲག་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། བསྐྱོམས་པས་

རྒྱལ་བའི་ཞིང་མཆོག་འབྲུག་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། རྟོ་རྩེའི་རྩ་བ་ལེ་རི་
དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་སྟོབས་ཆེན་ཁོ་ལོ་བཅུའི་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ཤུགས་དྲག་གི་
སྟེ་བར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྲིད་ཞིའི་རོ་མཆོང་གི་
མཛེས་སྤྱད་གི་སྟོང་པོ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་སྦྲངས་པ་ལྟ་བུའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྒྱན་
གྱི་ཁོར་བུ་རེ་རེའི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་རྒྱས་པའི་འོད་
ཆགས་པ་སྟེ་གཟི་བུ་དང་ལྷན་ཞིང་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་ལས་བྱུང་བའི་ཞིང་མཆོག་རྒྱལ་
བའི་པོ་བྱང་ལྷུང་དུ་འབྲུག་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

པོ་བྱང་དབྱས་སུ་གཤམ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །ཞེས་པ་ནས། བར་དོའི་བྲི་བྲལ་
ལོངས་སྐྱོབ་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱས་སུ་
གཤམ་བ་སྟེ་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་མེ་རྒྱུད་འབྲེས་པའི་སྟོང་དུ་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
གདན་ལ་ཞབས་སེན་ཟངས་མདོག་ལྷར་དམར་བའི་འོད་ཆགས་པའི་རྟོ་རྩེ་སྐྱེལ་གྱུང་
གི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པའི་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་པར་མཆོན་དཔེའི་སྐྱ་
མཆོག་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས། གཞིའི་
བར་དོའི་སྐྱོན་གྱི་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་སྐྱབས་པའི་རྒྱལ་བའི་
ལོངས་སྐྱོད་རྩྭ་གས་པའི་སྐྱར་ལྷུང་དུ་འབྲུག་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

རྣམ་རྟོག་ཕུང་པོ་སྟེག་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱལ་སྐྱ་མཆོག་གི་
གར་གྱིས་རོལ་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། རྣམ་རྟོག་གི་ཕུང་པོ་སྟེ་བཟུང་
བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་བདེན་

འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟེག་པ་སྟེ་སྦྱོར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཆད་སྦྱོར་
ཐག་བརྒྱར་བྱས་པའི་ཉི་དཀྱིལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ཡིག་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས། ཁོ་པོའི་དོན་རྒྱུ་དང་ལྟ་བུ་ལེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་ཡིག་
གིས་མཆོན་པའི་སྒྲིལ་ཉི་དོན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་དོན་རྒྱུ་
འཛིན་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་དོན་རྒྱུ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྦྱེལ་བྱས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲ་རགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་རང་དབང་མེད་པར་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་བྱི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་འགོ་བའི་
སྒོ་ངོ་དང་འཆོམ་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱུར་གྱི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་སྟོན་
ཏུ་ས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

སྤྱབ་པའི་གསུང་རབ་མ་ལུས་བསྐྱུས་པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། རྫོགས་རིམ་
རྟོགས་པ་མཆོག་རྣམས་སྦྱེ་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། མཉམ་མེད་སྤྱབ་
པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྒོ་དང་འཆོམ་པའི་ཆོས་གསུང་རབ་རིམ་གྱི་
ཅིག་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སམ་དགུར་འདུས་
ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་ཅུ་
ཅ་བདུན་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོལ་བྱེད་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་རྣམས་
སྦྱར་བྱ་བྱུང་ལ་སྦྱེ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

དོན་རྒྱུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཉིང་
འཛིན་རྫོགས་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྦྱིར་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
བྱུང་པར་ཅན་སྦྱེ་བ་ལ་རོ་རྒྱར་གི་སྦྱར་བྱ་ཉིང་ཞུགས་པའི་སྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་

འདྲེན་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་པས། རང་རེ་འཛམ་བླ་སྤྱིར་བཏུ་མངལ་སྐྱེས་འབྱུང་བཞི་
དང་ཅ་དང་ཐིག་ལེ་སྟེ་ཁམས་བྲག་ལྷན་ཟབ་མོའི་ལམ་དེ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཡིན་པས་ན། རང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ར་བསྐྱོམས་པའི་རྟོ་རྟེ་ལུས་གྱི་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་
བཞི་ལྷན་གསལ་བཏབ་པའི་གནས་རྣམས་སུ་གནད་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་པས། ཐོག་མར་
སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་གྱི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་རྟོ་རྟེ་འདིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ལྷུ་
བཅས་ཆོན་གང་བ་བསྐྱོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལྷུངས་དཀར་གྱི་
འབྲུ་ཆད་ཅམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པས་རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ་རིམ་གྱིས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་
ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་ཏུ་བངས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་
བྲག་ལྷུ་ལྷུ་ཅན་དུ་སྐྱར་བའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སད་དུས་གྱི་ཆོས་ལོངས་སྐྱུལ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་གཉིད་དུས་དང་འཆི་དུས་གྱི་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་ལ་སྐྱོབ་དགོས་ཤིང་།

ཡང་སྤྱིར་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་རོ་པོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་
དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུང་དབྱ་མའི་ནང་ནས་བངས་ཏེ་ཁ་
སྐྱོར་བུམ་པ་ཅན་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་ཤར་ཏེ། འོད་གསལ་
ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྐྱོར་བ་དང་། ཡང་སྤྱིར་གའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་དམིགས་པ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་རྒྱུང་གི་འབྱུང་འཇུག་ལྷན་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདུངས་སུ་
མོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་

ཉགས་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་ཤར་ཏེ་འོད་གསལ་ལྷན་
སྒྲིག་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤར་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོངས་རྫོགས་
སྒྲི་བར་ཤོག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

དེ་ཡི་ཐབས་མཆོག་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མའི་སྒྲི། །ཞེས་པ་ནས། འཁྲལ་མེད་སྒྲིག་
རྒྱའི་ཉགས་སོགས་འཆར་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། གང་ཐོབ་ན་ཆེ་དེ་
ཉིད་ལ་རྩང་འཇུག་གི་སྒྲི་འབྲུབ་པར་རེས་ཤིང་། འབྲས་བུ་སྒྲི་གསུམ་གྱི་དཔལ་དང་
ལྷན་པའི་རྒྱ་མའི་སྒྲི། རྒྱ་ལ། རྒྱ་ལ། མིག་ཡོད། སྒྲིག་རྒྱ། མི་ལས། སྒྲིག་ཆ། སྒྲི་ལེ་
གོང་བྱེད། འཇལ་ཆོན། སྒྲིག་མིག་འབྲུལ། རྒྱ་བུར། གཟུགས་བརྟན་ཏེ་རྒྱ་མའི་དཔེ་
བརྟན་གཉིས་གྱིས་མཆོན་པའི་རྒྱ་ལུས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོས་པའི་ཐབས་གྱི་མཆོག་
སྟོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་འདྲན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཉིར་
ཐེམ་པའི་འཁྲལ་མེད་གྱི་ཉགས་སྤར་བ་ཤད་ཐེན་པ་ལྟར་འཆར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་
པའི་དོན་དང་།

རྒྱ་གཉེར་དབྱས་ནས་རྒྱ་བུར་རྟོལ་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས་མཆོན་དཔེས་
བརྟན་པའི་མཛེས་པར་ལྷང་བར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྫེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ་སྟེ་སེམས་དབེན་མཐར་སྐྱག་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་
ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྒྱ་གཉེར་གྱི་དབྱས་ནས་རྒྱ་བུར་རྟོལ་བ་བཞིན་དུ་
དབྱེབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་གྱི་སྒྲི་དང་རྫེས་སུ་མ་སྐྱབ་
པ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་བརྟན་པ་མཛེས་ཤིང་ལྟན་སྤྲུག་པའི་རྒྱ་མའི་སྤར་ལྷང་
ལུས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

སྐྱུ་མའི་ལུས་མངའ་ཡང་ཡང་འོད་གསལ་དུ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དག་སྒྲོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྐྱུ་ལུས་པ་དེ་འོད་གསལ་
སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་
ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་སངས་ཏེ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་
བྱུང་པ་དང་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྡེ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་
གིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་
ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལུས་པ་དེ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལས། དཔག་
ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅེས་དུ། །དོ་རྩེ་འབར་བའི་འོད་དག་གིས། །རྒྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་
བརྒྱན་པ་ཡི། །དག་པའི་བདག་ཉིད་སྤང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱུ་
མའི་སྐྱུ་བྱུ་བ་ཉེ་སྐྱུ་ལུས་པ་དེ་སྤང་ཡང་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། སྐྱུ་དག་
པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། ལུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྐྱུ་དང་ལུགས་སུ་རོ་
གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
པའི་དོན་དང་།

ལྟན་སྐྱེས་མཆོག་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཞེས་པ་ནས། དོ་རྩེ་འཆང་
དབང་ཆེ་འདིར་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གིས་
ཕྱིའི་རྒྱུ་ལྟ་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉན་གི་རྒྱུན་སྒྲོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འོད་
གསལ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དང་། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དོ་རྩེ་
ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་སྤྲ་མོ་ཟད་པར་སྤངས་

ཏེ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་
ལག་བདུན་ལྟ་ཏེ། སློབ་དཔོན་དག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྤྱིང་རྩེས་ཡོངས་གང་རྒྱན་མི་འཆད་དང་
འགོག་པ་མེད། །ཡན་ལག་བདུན་བཤད་དོན་དང་ལྟན་པ་བསྐྱབ་བྱ་འདིར། །བདག་
འདོད་ཆད་མས་ཡོངས་སློམ་སློ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཡན་ལག་དང་། རང་སྤང་གི་
ལྷ་མོ་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བྱ་ཚོས་བ་དང་། ཟག་པ་
མེད་བ་དང་། འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ནམ་
མཁའི་བརྒྱུ་ལྟར་ཡེ་མེད་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན། རྩམ་བ་བདེན་སྤྱོད་ལྟར་ཐབས་དང་བྲལ་
བའི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་
བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྤྱིང་རྩེས་
ཡོངས་སྤྱོད་གང་བའི་ཡན་ལག་དང་། སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་རྒྱན་མི་འཆད་
པའི་ཡན་ལག་དང་། སྐྱ་གཅིག་ཕྱ་དེའི་རྣམ་པ་ནམ་མཁའ། རི་སྤྱིད་གནས་གྱི་བར་དུ་
ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདའ་ཚུ་ལ་མི་སྟོན་པར་བཞུགས་པའི་འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་
བདུན་དང་ལྟན་པའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་རི་ལྷ་རི་སྟེད་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་གཅིག་ཆར་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་ཤིང་སྤྱལ་སྤྱུ་བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱེད་པ་སྟེ་སྤྱུ་གསུམ་ཡེ་
ཤེས་ལྷ་ལྟན་གྱི་དོ་རྩེ་འཆང་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་སྤང་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་
ཅས་པའི་དོན་དང་། མད་བྱང་ལམ་འདི་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས།

འགྲོ་བ་མ་ལུས་བདེ་སྒྲག་འགོད་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། མཉམ་མེད་རྩེ་
བཅུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། འདི་ན་རྩོགས་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོད་པ་ལ། །ཟབ་མོ་དོ་
རྩེ་ཐེག་དང་པར་བྱིན་ཐེག། རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་སྤགས་པར་བྱིན་ལས། །ཤིན་
ཏུ་བྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་རྩེ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་བྱད་ཆོས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་ཤིང་། དོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ཟབ་ལམ་འདི་ཉིད་རང་ཉིད་
གཅིག་ལུས་སྤྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱར་གྱི་དཔལ་མོ་དང་
འགྲོགས་པའི་ཚུ་གཉེར་བཞིན་དུ་ནས་ཡང་མི་རྒྱབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་
པར་དཀའ་བའི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཁའ་མཉམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྤྱིད་
ཞིའི་འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ་དོ་རྩེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགོད་རྒྱས་
པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །

བཞི་པ་ཉེར་བཟུ་ནི། དུར་ཁྲོད་བསྐྱུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་
ལ་ཐེམ། གཞལ་ཡས་ཁང་རང་ལ་ཐེམ། ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་དཔལ་མོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགྱིན་པར་ཞུ་
སྤགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆོན་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཉེར་བཟུ་བྱེད། དེ་ལྟར་
བསྐྱོམས་པས་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྟིང་
གར་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་། དེ་ལས་སྤྱི་མའི་སྤྱར་ལྡང་བ་སོགས་ཀྱི་དགེ་
ཙ་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསྟན་པའི་སྐབས་དང་བགལས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཏེ་
ཅང་ཆེ་བའི་སྐབས་བསྐྱུང་འཁོར་མི་བཟུ་བ་དམ་པ་གོང་མའི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་པས་དུར་

ཁྱོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་ཞེས་སོགས་སྒྲོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱལོ། །

ལྷ་པ་ཤེས་པ་བརྟོན་པ་ནི། རབ་ཡངས་ལྷ་ཡི་ལམ་དང་འཛིན་མའི་ཁྱོན། །ཞེས་
པ་ནས། ཤེས་བརྟོན་སྒྲུབ་བྱེད་ས་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་
ནི་ལྷ་ཡི་ལམ་ཞེས་པ་ནས་མཁའ་མིང་མེད་སྟེ་ནམ་མཁའ་མིང་ལ་ཀུན་གསལ་དང་། འཆི་
མེད་ལམ་དང་། ལྷ་ལམ་དང་། སྤྱིན་གྱི་ལམ་ཞེས་མངོན་བརྟོན་འཆི་མེད་མཛོད་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་མང་ཞིང་། འདིར་ལྷ་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྷ་བྱའི་ལྷ་ཡི་
ལམ་མས་ནམ་མཁའ་དང་། འཛིན་མ་སྟེ་ས་གཞི་བར་སྤང་གི་ཁྱོན་རབ་ཏུ་ཡངས་པ་
ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་བར་མཆོམས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གང་བའི་བཙུག་ལྟར་འདས་
གཤེན་ཟེའི་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་ཞེས། གཤེན་ཟེའི་གཤེད་ཀྱི་དོན་
བྱུང་པའི་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་དཔན་ཞུ་ཅན་མཛོད་པའི་གཤེན་ཟེའི་གཤེད་ཀྱི་འཆོ་
བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་དང་གཞན་ནམས་ཀྱིས། །དུས་དབྱའི་
ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་ཕྱོགས་གཤེན་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་
སྟོ་མེད་སུན་ཁང་བཅུ་བྱུག་ན་གནས་པའི་གཤེན་ཟེའི་འཁོར་བཙུག་ཕྱའི་གཤེན་ཟེ་
དང་། བརྒྱད་གཉིས་བཅུ་བྱུག་ཡོན་པའི་ན་ཆོད་ཅན་གྱི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དམར་
ནག་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུར་བསྟན་པ་དེའི་གཤེད་ཡིན་ནོ། །པས་མཆོན་པ་ཀླ་མའི་
རྒྱང་གཡས་རོ་མ་ནས་རྒྱ་བ་དང་། མས་མཆོན་པ་ཀླ་མའི་རྒྱང་གཡོན་རྒྱང་མ་ནས་
རྒྱ་བ་ནི་གཤེན་ཟེའི་ཡིན་ལ། རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་དེ་གཉིས་རོ་རྒྱང་གཉིས་སུ་རྒྱ་བ་བཀག་
ནས་ཀུན་འདར་མ་སྟེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ནི་དེའི་
གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཉི་མ་རོ་མ་དང་། རྒྱ་བ་རྒྱང་མའི་ལམ་གཉིས་པོར་ཀུན་རྟོག་གི་ནམ་

ཤེས་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་ག་ཤིན་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ག་ཤིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་ག་ཤིན་རྗེ་རོས་
འཛིན་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ལ། གང་ལྟར་དེ་ལྟ་
བུའི་ག་ཤིན་རྗེའི་ག་ཤིད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་མཆོན་ཅམ་ཡིད་ལ་བྲན་བས་ཀྱང་ནག་ཕྱོགས་
བདུད་བགོགས་རྩ་ལག་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་མཛད་ཅིང་། སྐྱབ་པ་པོའི་འབྲུལ་
ཡུན་གྱི་འདོད་དགའི་རེ་བ་མ་ལུས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་འབད་མེད་དུ་སྒྲོང་
བར་མཛད་ཅིང་། བཟ་ཤིས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ར་རོ་ཆངས་པའི་
སྒྲ་སྐད་སྒྲོག་པས། རྩ་འཐུང་སྟེ་སྤྱན་གྱི་གོ་སྐབས་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་
ཆར་འབབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དཔལ་
ཏེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་སྟོལ་བར་མཛད་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་
དགའ་མགུ་ཡི་རངས་བསྐྱེད་ཅིག་དང་། བཟ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྐྱ་
དབྱངས་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་།

དུས་གསུམ་གྱི་ལ་བའི་མཁུན་རབ་གཅིག་བསྐྱས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཁོ་གྱི་ལ་
རྩོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆོལ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི་ཕྱག་འཆོལ་ལོ་ཞེས་
བངས་ཏེ། གང་ལ་ན་ཁྱིམ་པོའི་གྱི་ལ་པོ་རྩོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལའོ་ཞེས་ཕྱག་འཆོལ་བའི་
ཡུལ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ལྡན་ཞེ་
ན། དུས་གསུམ་གྱི་གྱི་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་རབ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་བདག་
ཉིད་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་རེག་དང་བལ་བས་འཇམ་པ་
དང་། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡན་ལག་ཐུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཆོས་

སྟོན་པ་གང་དེས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མ་རུངས་སྒྲིག་ཅན་མཐའ་དག་འདུལ་བའི་བྱིར་
དུ་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོན་རྗེ་ཆེན་པོས་ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་གནད་ཆ་ཆང་བར་སྟོན་པའི་གཏུམ་ཆེན་ཁོ་པོའི་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་པའི་
ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་།

མགོན་དེ་དགེས་པ་ཀྱན་བསྐྱེད་མཁའ་འགྲོ་མ། །ཞེས་པ་ནས། མ་ལུས་རྒྱས་
པར་བྱེད་པའི་བཟ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་མཐའ་
དག་ལས་སྒྲོལ་བའི་མགོན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཐུགས་
རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་ཡུམ་
མཆོག་དོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ་དང་། ཡི་དམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མཆོག་བརྟེན་པའི་
སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ལི་ཏ་བཟླ་རམ་རོལ་བའི་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བརྒྱུད་གྱི་
ཟླ་མ་མཆོག་རྣམས་ལ་དགོ་ལེགས་གྱི་མཆོན་མ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མངའ་བའི་བཟ་ཤིས་དེ་
ནི། སྐྱབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཟླ་མ་དེ་
རྣམས་གྱི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཁྱུགས་ཏེ་ཕྱོགས་དུས་
གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཟླ་མེད་དོ་རྗེ་
ཐེག་པའི་ཟབ་ལམ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ལུས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་བཟ་
ཤིས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

འཛིགས་པ་མཐའ་དག་འཛིགས་པར་མཛད་པའི་སྐྱ། །ཞེས་པ་ནས། རམ་
མཁའ་མཛད་ལ་དབང་བྱེད་བཟ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི་སྟོན་པ་སྐྱ་
སུམ་ཆོགས་པ་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱུང་བདག་ཁོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་དོ་རྗེ་འཛིགས་

བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པར་བསྟན་ཏེ་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱི་ཆེས་ཞིང་ཆེ་བར་རྫོམ་
པའི་འཛིགས་པ་ཅན་མཐའ་དག་འཛིགས་པར་མཛད་པ་སྟེ་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་
གང་ལ་གསང་གསུམ་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལེགས་པའི་ཆོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
མཆིས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དེ་ནི་སྤྱབ་པ་པོ་བྱེད་རྣམས་ལ་ནག་ཕྱོགས་བདུད་རིགས་
གདོན་བགོགས་གྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྤྱགས་སྒྲུ་མེད་
གྱི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཟག་མེད་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་པ་
ཉིད་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྱོར་པ་ནམ་མཁའ་
མཛོད་དེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གི་མཐུས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
མཐའ་ཡས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཉིང་
དེ་འཛིན་གང་གི་མཐུས་དེ་ཐམས་ཅད་འི་མ་མེད་པར་བྱེད་པའི་འི་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་གི་མཐུས་མཛོད་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སེལ་ལྟར་
ཅེ་བར་བྱེད་པའི་སེལ་རྒྱུ་ལྷན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གང་
གི་མཐུས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་དང་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་
དབང་འབྱོར་བར་བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞི་ལས། རྒྱལ་སྤྱི་ས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ནམ་མཁའ་ནས་ཅི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཟད་མི་ཤིས་
པའི་ཆར་བབས་ཀྱང་སྟོན་ལན་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་རེ་བར་སྦྱིན་པའི་དགེ་བའི་
ཅ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་བར་སྤྱང་དུ་མི་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བབས་ཀྱང་
ཐོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འབབ་ཅིང་། དགེ་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གང་འདོད་དངོས་པོ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་

བས་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ་དབང་
བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཟ་ཤིས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

རིག་སྒྲགས་འཆང་གི་རྒྱད་ཕྱེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེའི། །ཞེས་པ་ནས། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་
ཏུ་རྒྱས་བྱེད་བཟ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་འཆང་གིས་སྐལ་ལྷན་གྱི་འཁོར་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱལ་བའི་རྒྱད་
འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་ལས། །སྦྱང་བྱ་གཞིའི་རྒྱད་དང་། སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་རྒྱད་དང་།
སྦྱངས་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱད་གསུམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་འདུ་བར་གསུངས་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་སྒྲགས་འཆང་
གི་རྒྱད་ཕྱེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིང་པོར་གྱུར་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཡིད་བཞིན་
ཀྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ཕུ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཅ་རྒྱད། བཤད་རྒྱད། ཕྱོགས་
མ་ཐུན་གྱི་རྒྱད་རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་ཆོགས་རི་སྟེང་ཅིག་མཆིས་པའི་བཟ་ཤིས་དེ་
ནི་སྦྱབ་པ་པོའི་སྦྱིང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོར་བུའི་
བུམ་བཟང་སྟོན་བྱེད་དང་གོལ་བྱེད་ཀྱི་ཟབ་ལམ་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་ཅིས་བཀའ་
སྟེ་ས་གསུམ་ན་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་འགྲན་པའི་སྒྲ་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་གནད་མཐར་
ཐུག་པའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་། ལམ་བཟང་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བཟ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་།

ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ན་རྒྱད་འདིའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག །ཅེས་པ་ནས། བདེ་བའི་
དགའ་སྟོན་འབར་བའི་བཟ་ཤིས་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་ཀྱི་དོན་ནི་འཁོར་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ན་རྒྱད་ཕྱེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་

འཛིན་པ་དང་། རྒྱུད་དོན་ཉམས་སྲ་ཁྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པ་མཆོག་བརྟེན་པའི་
གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མའི་ཆོག་སྒྲུབ་ལ་ལེགས་ཆོག་སྒྲུབ་
ཅི་སྟེད་ཅིག་མཆོན་པའི་བཀྲ་ཤིས་དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་བྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་གསང་བ་
མཆོག་གི་ལམ་བཟང་སྒྲུབ་པའི་བློ་གསལ་མཐུན་པའི་རྒྱུན་དཔེན་གསུམ་དང་སྒྲུབ་ལུས་
གང་རུང་ལ་གནས་པའི་ཞིང་སྐྱེས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཐ་དགས་གང་རུང་ལ་གནས་
པའི་སྤྲུལ་སྐྱེས་དང་། རྩང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་པོ་ཉའི་བློ་གསལ་དང་
འདུས་པ་ལས། འཛེན་བྱེད་ཉལ་གསུམ་གྱི་ཨེ་མི་དང་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་མཉམས་པར་སྦྱར་
བའི་དོ་རྩེ་དང་བརྒྱ་ཅེ་དགར་རོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འབར་བ་སྟེ་རྒྱུས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་བཀྲ་ཤིས་པར་བྱུང་ཅིག་
ཅས་པའི་དོན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མཆོམས་སྲ་ཅི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་སྦྱོང་དང་སྒྲུབ་ཐབས་
ཀུན་བཟང་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བའི་
ངང་ནས་གཟུགས་སྲ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟས་
ལ། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་སྤྲུལ་དང་བྱུག་རྒྱའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་
དེའི་བྲན་པ་མ་གཞིར་བའི་སྦྱོང་ལམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ལུས་ཀྱི་སྦྱུལ་བསྐྱོད་དང་། དག་གི་སྦྱ་བརྗོད་བཏང་སྟོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བྱུག་རྒྱ་བཅིང་བ་དང་། སྤྲུལ་སྐྱེས་པ་དང་འབྲུག་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་
བར་གསུངས། ཟས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ནི། བཟའ་བཏུང་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། ཁ་
ཐབ་ཁུང་། ལག་པ་གཉིས་དགར་གཟར་ལྷུགས། བཟའ་བཏུང་སྟེག་རྩས་སྲ་མོས་ཏེ་

སྒྲིང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ལ་ཁོངས་སྒྲིང་།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་འབྲ་བའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་
བྱེད་ཅིང་དད་ཟས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཀྱི་ཕུང་པོ་འང་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བར་བྱས་པས་བྱ་
ལོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་བཟའ་བཏུང་
རྣམས། །བསྐྱོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྱ། །འདི་ལྟར་སྒྲིང་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །བྱ་
ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སང་གའི་ཉལ་སྦྱབས་ཀྱིས་ཉལ་ཏེ་དག་པའི་སྒྲིང་
བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་བྱ་སྟེ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྒྲིང་སྒྲིང་ནས་རིམ་གྱིས་
འོད་བྱ་སྟེ་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་ཐིམ། དེ་ཡང་འོད་དུ་བྱ་སྟེ་མི་དམིགས་པ་སྒྲིང་བར་
གྱུར་པར་བསམས་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན། ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཅ་ཅི་ཀ་
ལ་སོགས་པའི་ལྟ་མོའི་སྒྲིང་བྱངས་ཀྱིས་བསྒྲུལ་ཏེ་ལྡང་བར་ཐོས། ལྟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
ནི་ཚུ་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་བྱི་ནང་གི་ལྟས་བྱེད་པ་སྟེ་སྤྱན་དང་སྤྱན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་མཐའ་དག་རྒྱ་དུ་སྟེ་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་ཚུ་ལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལྡང་བར་
བྱའོ། །སྒྲིང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་པ་སྤྱན་བཞིར་བསྐྱོམ་པས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་
སྒྲིངས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཆེ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ་ལྟག་པའི་ལྟས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་དག་པར་བྱེད་པར་
གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་རགས་མཐར་བྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་དངོས་བྱུང་རང་དང་
ཡུལ་འཁོར་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ནད་གདོན་ཉར་འཆེ་ཞི་བ་དང་། ཆེ་བསོད་དཔལ་

འབྱོར་རྒྱས་པ་དང་། བཞོད་གྲུའི་ཕུན་ཚོགས་དབང་དུ་བསྟུ་བ་དང་། བསྟན་པ་ལ་
གཞོད་པའི་གཞོད་བྱེད་ཆར་གཙོད་པའི་ལས་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་
ཡིན་ན་བསམ་གཏན་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་འང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་
པ་ཅམ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་དེ་མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་ལྟའི་རྣམ་འབྱོར་བཏན་ཞིང་བསྐྱེན་པ་
ཆད་དུ་འཁྱོལ་བས་སྦྱིན་སྟེག་དང་འཁྲུལ་འཁོར་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུབ་པའི་
ཚུལ་དངོས་གྲུབ་ཚུང་དུ་དང་། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུབ་པ་ན་དངོས་
གྲུབ་འབྲིང་དང་། དངོས་གྲུབ་མཆོག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་གང་རུང་མཐར་ཕྱིན་
ནས་རྫོགས་རིམ་རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་གླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲུབ་
བདག་འཇམ་དཔལ་རྩོུའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། །

སྤྲུམ་པ། ལྷན་སྤྲུམ་གྱུར་གྱུམ་སྤྲངས་པའི་རི་དབང་ཅེར། །ཆེ་རྒྱས་དཔལ་ལས་
རབ་བཞད་ལྷན་པ་གྱིས། །གར་གྱི་རི་མོ་བགྱིད་པ་ལ་འཁྲུབ་པའི། །ཟུར་ཕུད་ལྷ་ལྷན་
ཞབས་བད་གྲུས་པས་མཆོད། །ལྷག་བསམ་དག་པའི་ཡིད་གྱི་མེ་ལོང་དུ། །ཟབ་ལམ་
ཆོན་རིས་བཟ་བར་བཀོད་ལགས་ཀྱང་། །འགལ་འཁྲུལ་ནོངས་པའི་རྒྱ་མས་སྤགས་པ་
རྣམས། །སྦྱིན་བུལ་ཉི་མ་བཞེན་དུ་དྲངས་པར་མཛོད། །རྣམ་དཀར་དགེ་ཆོགས་རྟ་
བདུན་འོད་སྟོང་གིས། །སྦྱིགས་མའི་རྒྱད་ཆོགས་ཕུན་པ་མཐར་བསྐྱེད་དེ། །སྤེ་བཞིའི་
ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་ཆེལ་བཞད་པར། །ཡིད་ཅན་རྒྱུག་གིས་པས་རོལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་ཡི་དམ་རྩོུའི་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་
ལེགས་བཞད་གསང་ཆེན་ཟབ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མདོ་སྤགས་གཞུང་ལུགས་
གྲུག་ལ་མཁྱེན་དཔྱོད་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པའི་དགའ་ལྷན་ཆོས་གླིང་གི་མཁན་ཟུར་

འཇམ་དབྱངས་བཀ་ཤིས་ཀྱིས་ལྟ་དར་བྱང་། མིའི་མཆུལ། ཟངས་ཤི་ཆོན་གསུམ།
ཟམ་སོ་དཀར་སོ་ཡུག་གཉིས་བཅས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་བ་ལྟར།

༥༥ རྒྱུའི་བཅུན་བ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཆན་སེང་གོའམ་མིང་གཞན་དཔལ་མི་
བསྐྱེད་བཞད་པའི་དོ་རྩེར་འབོད་པས་ཚུ་འབྲུག་གནས་ལོའི་ཉོར་ཆུ་བརྒྱད་པའི་ཡར་
ཆོས་བཟང་པོར་འགོ་བཅུགས། ལོ་དེ་གའི་ཉོར་ཆུ་དགུ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་
བ་དང་པོའི་ཉིན་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉི་ཤོས་ཀྱི་དུས་ཆོད་དགེ་བར་གྲུབ་
པར་བགྱིས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཡིག་རིགས་སོགས་ལ་ནམ་དུ་བྱོད་ཡངས་བ་མཛོད་པ་
ཆོས་རྩེའི་ཆ་བོ་བསྟན་བ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བགྱིས་བ་ལ་སྐར་རང་ལོ་གོ་གཉིས་སུ་
སོན་པ་ས་སྤེལ་ལོར་པར་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་བསྟན་བ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ད་དུང་
དམིགས་གནད་ནམས་རེ་གསལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ལྟར་མི་བསྟན་འགའ་དང་
བཅས་གྱིས་བ་འདིས་ཀྱང་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རིང་ལུགས་ཟབ་མོ་སྟོང་
ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མེད་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་བསྟན་བ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་དར་རྒྱས་མི་རུབ་ཡུན་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ། ། རྩ་ལྟར།

༡༡། །དཔལ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་དཔལ་ལོ་གཅིག་པའི་རྩོགས་

རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འདམ་དཔལ་དབྱིས་པའི་

མཆོད་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བ་

བཞགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལོ་ལྟ་ཡ། རེ་བཙུན་ལྷ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་
དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་བྱལ་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཅེ་བ་ཆེན་
པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེས་སུ་བརྒྱང་གསོལ། འདིར་དཔལ་དོ་
རྩེ་འདིགས་བྱེད་དཔལ་ལོ་གཅིག་པའི་རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་ཉམས་
སུ་ལེན་ཚུལ་དགོད་པར། དེ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱུ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་འཇམ་
དཔལ་དམར་པོ་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་རྩོགས་རིམ་ལ་རྩེ་ལྷ་མས་འདིགས་བྱེད་བཙུ་
གསུམ་མར་ཁ་སྤོ་མཛད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། གང་གིས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་
ཀྱི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་མིག་གི་
འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བའི་གང་ཟག་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། སྒོན་འགོ་དང་དངོས་

གཞིའོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས།

༼ ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་འགྲོ་ལ་བསྐྱབ་པ། ༽

དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལས་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ། དལ་
འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ། ལས་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས། རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་
བསྐྱེད་དེ། དེ་ལས་སྒྲོ་བ་པའི་སྐྱབས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཚུལ་སོགས་
སྤྱང་ཐག་པ་ནས་བྱེད་པ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲོམ་པ་དང་བྱིན་དུག་བསྐྱབ་བཞི་
དང་བཅས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ཅིང་། ཞི་གནས་སྤྲུག་མཐོང་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་
སོགས་ལ་ལེགས་པར་སྐྱངས་པ་སྟོན་རུང་དང་པོ་དང་། ཡི་དམ་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་སྐྱབ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་། དབང་དུས་
སུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་སྟོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བ་སྟོན་རུང་གཉིས་པ་དང་།
བསྐྱེད་ངེས་སྤར་གས་མཐར་བྱིན་པའི་བར་ལ་སྟོབ་པ་ནི་སྟོན་རུང་གསུམ་པ་སྟེ། འདི་
དག་རྫོགས་ངེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཐུན་མོང་པའི་སྡོན་འགྲོར་བཞག་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོན་འགྲོ་ནི། སྤྲུག་སྐྱབ་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
རྩོམ་སེམས་དཔའི་བསྒྲོམ་བསྐྱེད་དང་། བྱིན་ཐུབས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྐྱེ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་
ངེས་པ། འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས།

༼གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ༽

དང་པོ་ལ། ལུས་སེམས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ། ལུས་སེམས་སྤྱན་མོང་བའི་
གནས་ཚུལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་འདུས་པའི་ལུས་ནི་ལུས་རགས་པ་
དང་། གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཞོན་པ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་
དམར་རྣམས་ནི་ལུས་སྤྲ་བ། འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་དང་། མི་
ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ནི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ། རྫོ་ལཱེ་རྣམ་ཤེས་ནི་
སེམས་རགས་པ། ཀུན་རྟོག་རྣམ་ཤེས་ནི་སེམས་སྤྲ་བ། འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་
གྱུར་པའི་རྒྱུད་དང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་
བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལུས་སེམས་སྤྱན་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པ་དེས་འཁོར་འདས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཞི་བྱེད་ཅིང་སྤྲགས་སྤྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་འདིར་རྒྱུད་དང་སེམས་གཉིས་ལྷོག་
པས་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས། ངོ་བོ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་ཐོ་བདེ་ཆེན་གྱི་
འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སྤྲུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་པ། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་
བཅུ་དྲུག་པ། སྤྱིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ། ལྷེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་
རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་པ། གསང་གནས་བདེ་སྤྱོད་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་
པ། རོར་བུའི་དབུས་སྤྲུ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་དང་། དེས་ན་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་

སོགས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བའི་ཉེན་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་
སྤྱི་པོར་གནས་པ་དང་། རོ་དུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་མགིན་པ་ཡིན་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་ཤིན་དུ་ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྤྱིང་གར་
གནས་པ་དང་། བདེ་ཆེན་སྤྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཏུམ་མོ་ལྟེ་བར་གནས་པ་དང་། ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་
བདེ་བ་གཙུག་པོར་གསང་གནས་ནས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་
དོ། །དེ་ཡང་གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་རྒྱང་དབྱ་མའི་ནང་ནས་ཡས་མས་ཐལ་
བྱང་དུ་རྒྱ་བ་མེད་དེ། རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་དམ་པོས་བཅིངས་ཡོད་པས། འོན་ཀྱང་
དབྱ་མའི་སྤྱབས་སྟོང་ན་རྒྱང་གནས་པ་ཅམ་ནི་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱང་
དང་སྟོག་ཐུར་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་བར་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱི་པོ་དང་།
ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིདེ་དབྱས་སུ་སད་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་
ཡོད་པས། སད་དུས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ན་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
དགོས། མགིན་པ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིདེ་དབྱས་སུ་མི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས། མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ན་དེ་གཉིས་
སུ་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན། སྤྱིང་ག་དང་ཞོར་བྱའི་དབྱས་སུ་གཉིད་འཇུག་
གི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས་གཉིད་འཇུག་གི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ན་དེ་
གཉིས་སུ་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་བཤོ། །རྒྱང་དེ་ལ་ཡང་བྱེན་རྒྱ། སྟོག་འཛིན།
མཉམ་གནས། ཐུར་སེལ། ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཅ་བའི་རྒྱང་ལྗང་། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ།
ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ། རབ་དུ་རྒྱ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྗང་།

བཅུ་ལོ། །ཁྱབ་བྱེད་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པས་འཆི་ཁར་མ་
གཏོགས་སྒྲ་སྒོ་ནས་མི་རྒྱ་ཁིང་། ཅ་བའི་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ནི་སྒྲ་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ལོ། །

། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། །

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་
རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དེ། །དབྱིབས་དང་སྒྲགས་དང་དམ་ཆིག་དང་། །རྣམ་དག་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་བྱ་བས། །སྲིད་པའི་འཆིང་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས་འདིར་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོག་མར་བཤད་པ་སླ་མའི་
མན་ངག་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུད་དབུ་
མར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་དང་། བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེའི་ཐོགས་འདོན་སེམས་
དབེན་གྱི་ངོ་བོ་དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

། ལུས་དབེན་བཤད་པ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་དབེན་གྱི་ངོ་བོ་ལྟེ་བའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་།
དག་དབེན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་
ཚོགས་རིམ་ཁོ་ནར་གཅིག་བྲིལ་བཤད་པར་གསུངས་ནའང་ད་ལྟའི་གང་ཟག་པལ་མོ་
ཆེ་ཐུན་སྟོད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་ནས་དེའི་མཐུག་ཏུ་ཚོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་
བསྐྱོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་བཞིའི་རེ་རེར་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྐོམ་

བཤམ། ཐུན་དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པར་བསྐྱོམས་ནས། ཐུན་ཕྱི་མ་ནམས་ལ་
བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྡུས་བྲས་ནས་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་གང་
བདེར་གསུངས་བས། དེ་ཡང་གནད་བཞི་དང་ལྔན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་བས།
དུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྤྱིར་རྒྱན་དང་བྱད་པར་ཐོ་རངས་རིག་པ་བྲངས་པའི་དུས་དང་། ཕྱི་
རོ་མེ་ཁམས་ཤུལ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་བསྐྱོམ། ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེགས་
བྱ་ལ། ཀླང་པ་དོ་རྩེ་སྤྱིལ་གྱུང་། ལག་བ་གཉིས་ལྟེ་འོག་མཉམ་བཞག། སྤྱལ་ཆིགས་
བྲང་བོར་བསྐྱང་། དབྱུང་བ་ཐད་སོར་བརྒྱུངས། མགྱིན་བ་ཅུང་ཟད་གྲུག། སོ་དང་མཚུ་
རང་བབས་སུ་བཞག། མིག་སྒྲ་ཅེར་གཏད་དེ་ནམ་སྒྲ་གི་ཆོས་བདུན་ལྔན་གྱ། ལྷང་
གི་གནད་ནི་སྒྲ་བྲག་གཡས་ནས་རྩབ་ལ་གཡོན་དུ་འབྱུང་བ་གསུམ། གཡོན་ནས་
རྩབ་ལ་གཡས་སུ་འབྱུང་བ་གསུམ། གཉིས་ཀ་ནས་རྩབ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ནས་འབྱུང་བ་
གསུམ་སྟེ་རྒྱང་རོ་དབྱ་བྲགས་སུ་བསམ།

ལུལ་གྱི་གནད་ལ་ཐོག་མར་རྩ་གསལ་འདེབས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པའི་
མཐུག་ཡིན་ན། རང་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་དབྱུས་བྲང་ཐད་དུ་
སོག་ཅིའི་རྒྱབ་ཅམ་ལ་ཆིགས་ཀྱི་ནང་དོས་སུ་རྩ་དབྱ་མ་ཕྱི་ཅུང་ཟད་སྡོ་ལ་ནང་དམར་
བ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྔན་མར་སྒྲ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཅམ་དུ་རག་དུང་གི་ཁ་ལྟ་བུའི་ནང་
དུ་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་མོ་ཚུད་པ་ཡར་སྒྲ་སྤྱི་བོར་བརྒྱུད་དེ་སྤྱིན་མཆོམས་སུ་སེག་
ཁར་བྲག་ཏུ་རེ་ཡོད་པ། དེའི་གཡས་སུ་རོ་མ་དམར་ཞེ། གཡོན་དུ་རྒྱང་མ་དཀར་
ཞེ། གསུམ་ཀ་འང་བྲ་སྒྲོམ་བྲོ་སོག་ཅམ་རོ་རྒྱང་གཉིས་དབྱ་མ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
ལུས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ། དེ་ནས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྩ་འཁོར་

ནམས་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ། ཁྱད་པར་ལྟེ་བའི་ཙ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ནང་དུ་ཉི་
གདན་སྒན་མ་བྱེད་གཤགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་བཅས་ཆོན་གང་བ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་རྩེ་
ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་དཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཙམ་ཐིག་ལེ་རྒྱ་དྲ་དང་བཅས་པ་ཞིག་
བསམས་ལ་དེ་ལ་སེམས་ཁྱུགས་པ་བཞིན་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔལ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆམས་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས་དམ་ཆིག་པའི་
སྦྱའི་ཆ་ཐམས་ཅད་མེར་གྱིས་གང་། འོད་ཟེར་བ་སྦྱའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་སྟོན་གྱི་
འཛིག་རྟེན་ལ་ཕོག་པས་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་དག་པའི་ཁྲིང་དུ་བསྐྱར།
བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕོག་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསམས་ལ།

དེ་ནས་བསྐྱར་འཁོར་དུར་ཁྲོད་དང་བཅས་པ་སྤང་བར་བྱས་ལ་གཞལ་ཡས་
ཁང་ལ་ཐིམ། གཞལ་ཡས་ཁང་རང་ལ་ཐིམ། རང་དམ་ཆིག་སེམས་དཔལ་རིམ་གྱིས་
ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ལ་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཡབ་ཡུམ་ཡང་རིམ་
གྱིས་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ལ་ཐིམ། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་
ཞབས་ཀྱ་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་ཉེ་རྒྱ་དྲ་ཡང་སྦྱའི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་གི་
ཆད་ཙམ་ལ་སེམས་ཁྱུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་འཛིན་ཅེ་ཐུབ་བྲ། མཐར་དེ་ཡང་མི་
སྤང་བར་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ངོ་བོར་སོང་སྟམ་དུ་དམིགས་ནམ་བསྐྱངས་
པའི་བསྐྱར་རིམ་ལས་བདེ་ཆེན་བྱངས་ཉེ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་
ཡེ་ཤེས་ནི་འདིར་བསྟན་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་མཉམ་པར་བཞག །སྤྱར་ཡང་

733

ནམ་མཁའ་གཡལ་དག་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་གི་སྤང་བ་འབྱུང་།

སྐབས་འདིར་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ནི། རང་རྒྱ་ལུགས་འབྱུང་གི་
ཀྱན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དང་། ལུགས་ལྟོག་གི་མཆེད་པ་
བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གང་རུང་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་རོ་བོ་སྟོན་གནས་
གཡལ་དག་ལ་སྒྲ་འོད་གྱིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན།
རང་འབྲས་ཆགས་བྲལ་ནས་སྤག་དོག་གྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་གྱི་
ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་སྤང་བ་དང་པོའི་
མཆོན་ཉིད། རང་རྒྱ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དང་།
ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གང་རུང་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་
གི་རོ་བོ་སྟོན་གནས་གཡལ་དག་ལ་ཉི་འོད་གྱིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དམར་ལམ་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་རང་འབྲས་ཆགས་པ་ནས་བྱ་བུའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་
བརྒྱའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་སྤང་བ་
མཆེད་པའི་མཆོན་ཉིད། རང་རྒྱ་ལུགས་འབྱུང་གི་མཆེད་པ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་
པ་དང་། ལུགས་ལྟོག་གི་འོད་གསལ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གང་རུང་ལས་བྱུང་
ཞིང་། རང་གི་རོ་བོ་སྟོན་གནས་གཡལ་དག་ལ་མཆོམས་གྱི་སྤག་ནག་པོས་བྲབ་པ་ལྟ་
བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྤར་ལྟར་རང་འབྲས་ཆགས་པ་བར་མ་ནས་ཐེ་
ཆོམ་གྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་གྱི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉེར་ཐོབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་འབྲུ་བའི་སྤང་བ་གསུམ་པོ་
དེ་གཞི་ལ་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། གཉིད་དུས་སུ་རྫོགས་པར་མི་

འཆར་ཡང་མཆོན་ཉིད་པ་འཆར་ལ། ལས་དུས་སུ་སྒྲིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུང་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་
བ་ལས་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། རྒྱ་རྒྱུང་གནས་གཞན་དུ་རྒྱུང་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་བ་ལས་
རྫོགས་པར་མི་འཆར་ཡང་མཆོན་ཉིད་པ་འཆར་བར་གསུངས་སོ། །

ད་ལྟ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྟགས་སོགས་དེ་ལྟར་
རྒྱུང་བར་མོས་ནས་བྱེད་བ་སྟེ། རིམ་གྱིས་འབད་བས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། འདི་དག་
གི་སྐབས་གོགས་སེལ་བོག་འདོན་གྱི་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། བྱད་པར་རྩ་གོགས།
རྒྱུང་གོགས། འཛིག་གོགས། ཉན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གོགས་སེལ་ཚུལ་ཡི་གོ་གཞན་
དང་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲགས་ཀྱི་ལུགས་འདིར། ལས་རྒྱུང་གཡོ་བ་ཀུན་རྟོག་
བརྒྱད་ཅུ་དང་། དེས་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་། དེས་ནི་ལས་བསགས་པའི་དབང་
གིས་བདེ་འགོ་དང་དན་འགོ་རྣམས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད་ལ། རྒྱང་མི་གཡོ་བས་ནི་བྱ་
དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བས། དེས་ན་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་
རྣམས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན་ཐོག་མར་ཞེ་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་ནི་རིམ་ལྔ་ལས།
ཆགས་བྲལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་སོ་དང་། །ཡིད་ལ་འགོ་ཞིང་འོང་
བ་དང་། །སྤྱང་ན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན། །ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཛིགས་པ་
དང་། །འཛིགས་པ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས། །སྤེད་དང་སྤེད་པ་བར་མ་དང་། །ཤིན་ཏུ་
སྤེད་དང་ཉེར་ལེན་ལ། །མི་དགེ་བཀའ་དང་སྒྲོམ་ཉིད་དང་། །ཆོར་དང་ཆོར་བ་བར་མ་
དང་། །ཤིན་ཏུ་ཆོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་། །རིག་པ་སོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི། །སོ་སོར་
རྟོག་དང་ངོ་ཆ་ཤེས། །སྒྲིང་རྗེ་དང་ནི་བཙེ་བ་གསུམ། །དོགས་དང་བསགས་པ་ཉིད་
དང་ནི། །སྒྲག་དོག་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བྲགས། །རང་བཞིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གང་། །ལུས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

དེའི་དོན་ནི། ཆགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་མི་འདོད་པའི་སྐོར་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཤས་ཆེ་
ཆུང་བར་མ་གསུམ། ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་ཞེས་པས་ནི་ཡིད་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་
པར་འགྲོ་བ་དང་། བད་གི་ཡུལ་ལ་ཆུར་འབྲུག་པའི་ཆེ་རྒྱུག་པ་འདི་རྣམས་སྤྱི་བར་
བསྟན་ནོ། །སྤྱང་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། ཞི་བ་ནི་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་བ་དང་། རྣམ་རྒྱུག་ནི་
སེམས་སྤྱི་ལ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། འཇིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བ་
དང་སྤང་ནས་སེམས་སྤྱུག་པའི་སྐོར་སྤྱི་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། མེད་
པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། ལེན་
པ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱུན་ཏུ་འཇིན་པའི་སྐོར་དང་། །མི་དགེ་བ་ནི་དགེ་བའི་
ལས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། བཀེས་པ་ནི་ཟས་འདོད་པའི་སྐོར་དང་། །སྒྲིམ་པ་ནི་བརྟུང་
བ་འདོད་པ་དང་། ཆོར་བ་ནི་བདེ་སྤྱུག་བརྟུང་སྒྲིམས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །རིག་པ་སོ་དང་རིག་འཇིན་བཞི་ཞེས་
པས་ནི། རིག་པ་སོ་དང་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་རིག་བྱའི་ལས་གསུམ་ལ་རྒྱུག་པའི་སྐོར་
གསུམ་མོ། །སོ་སོར་རྒྱུག་པ་ནི་རིགས་མི་རིགས་དཔྱེད་པའི་སྐོར་དོ། །རྡོ་རྗེ་ལས་པ་ནི་
རང་རང་ཆོས་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཇེམ་པ་དང་། སྤྱང་རྗེ་ནི་སྤྱུག་
བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྐོར་དང་། བཅེ་བ་ནི་དམིགས་བྱ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་སྐོར་
དང་། སྤྱུག་པ་དང་སྤང་བར་འདོད་པའི་སྐོར་དེ་གསུམ་མོ། །དོགས་པ་ནི་ཡིད་འཕྲོག་
པའི་སེམས་དང་། བསགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་སྤྱད་པའི་སེམས་དང་། སྤྱག་དོག་ནི་གཞན་

གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོག་ལ་སེམས་འཁྲུག་པའོ། །འདོད་ཆགས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་
བཞི་བཅུ་ནི་རིམ་ལྔ་ལས། ཆགས་དང་ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགལ། དགལ་བ་བར་མ་
ཤིན་ཏུ་དགལ། །རངས་དང་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་དང་། །རོ་མཆར་དེ་བཞིན་ཞོད་པ་དང་།
ཆིམ་དང་དེ་བཞིན་འཁྲུད་པ་དང་། །འོ་བྱེད་དེ་བཞིན་འཛིབ་པ་དང་། །བརྟན་དང་
བཅོན་དང་རྒྱལ་དང་། །བྱ་དང་དཔོག་དང་སྟོབས་དང་ནི། །སྟོ་དང་སྟན་ཅིག་སྟེས་
ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་སྟན་ཅིག་སྟེས་བར་མ། །ཤིན་ཏུ་སྟན་ཅིག་སྟེས་དང་བྱུག །རྣམ་
པར་སྟེག་དང་ཞེ་འགྲས་ཉིད། །དག་དང་ཆོག་གསལ་བདེན་པ་དང་། །མི་བདེན་པ་དང་
དེ་བཞིན་ངེས། །ཉེ་བར་མི་ལེན་སྦྱིན་པ་པོ། །བསྐྱལ་དང་དེ་བཞིན་དཔལ་པོ་དང་། །རོ་
ཆ་མེད་དང་སྦྱ་དང་སྦྱག་མི་སྦྱན་པ་དང་གྲ་གྲ་ཉིད། །མཆོན་ཉིད་བཞི་བཅུ་གང་ཡིན་
པ། །ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ།

དེའི་དོན་ནི། ཆགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། ཞེན་པ་
ནི་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགལ་བ་ནི་ཡིད་འོང་མཐོང་ནས་སེམས་དགལ་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ། །རངས་པ་ནི་འདོད་དོན་གྲུབ་
པས་བདེ་བའི་སེམས་དང་། ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོང་བའི་
སེམས་དང་། རོ་མཆར་བ་ནི་སྒར་མ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་། ཞོད་པ་ནི་
ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་སེམས་ཆགས་པ་དང་། ཆིམ་པ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་སྟོང་བ་ལ་དོན་
གསལ་གྱིས་བཞད་ཀྱང་། ཡུལ་དེས་ངོམས་པའི་རྟོག་པ་དང་། འཁྲུད་པ་དང་འོ་བྱེད་
པ་དང་། འཛིབ་པ་གསུམ་ནི་དེ་རྣམས་བྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་དང་། བརྟན་པ་ནི་
རྒྱུད་མི་འགྲུར་བའི་སེམས་དང་། བཅོན་པ་ནི་དག་བ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། རྒྱལ་ནི་

སེམས་གཟེངས་མཐོ་བའི་སྒོ་དང་། བྱ་བ་ནི་ལས་སམ་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
དཔྱོག་པ་ནི་ནོར་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། སྟོབས་ནི་གཞན་གྱི་དབྱང་འཛོམས་པར་
འདོད་པ་དང་། སྟོ་བ་ནི་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་དེགས་པའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་ལ་སྟོད་པ་དང་། དག་པ་ནི་རྒྱ་མེད་
པར་ཡང་དམ་པ་རྣམས་དང་ཚོད་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱེག་པ་ནི་ཡིད་འོང་མཐོང་བས་
ཅེ་བར་འདོད་པ་དང་། ཞེ་འགྲམ་པ་ནི་ཁོན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། དགེ་བ་ནི་དགེ་བའི་
ལས་ལ་བརྩོན་པར་འདོད་པ་དང་། ཆོག་གསལ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་གོ་བར་སྤྲུལ་འདོད་
གྱི་སྒོ་དང་། བདེན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱར་བར་སྤྲུལ་འདོད་གྱི་སྒོ་དང་། མི་བདེན་པ་ནི་
འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཉེ་སྤྲུལ་འདོད་པ་དང་། དེས་པ་ནི་ཡི་དམ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། ཉེ་བར་
མི་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པའི་སྒོ་དང་། སྤྱིན་པ་པོ་ནི་བཏང་
བར་འདོད་པའི་སྒོ་དང་། བསྐྱལ་བ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བར་འདོད་པ་དང་།
དཔལ་ལོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱི་དབྲུ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དང་། རོ་ཆ་མེད་
པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཛེམ་པར་མི་དགེ་
བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་ནི་བཅོས་མས་གཞན་བསྐྱུ་བ་དང་། སྤྱིམ་པ་ནི་བགཞི་བའི་
སེམས་དང་། སྤྱག་པ་ནི་ལྷ་བ་ངན་པ་ལ་བྱང་བའི་སྒོ་དང་། མི་སྤྱན་པ་ནི་གཞན་ལ་ཐོ་
འཆོམ་པ་དང་། བྱ་གྲུ་ནི་མི་བྱང་བའི་སྒོ་ལོ། །གཏི་སྤྱག་གི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་བདུན་ནི།
རིམ་ལྔ་ལས། ཆགས་པ་བར་མའི་སྐྱད་ཅིག་དང་། །བརྗེད་ངས་པ་དང་འབྱུང་བ་
དང་། །མི་སྤྱ་གྱུར་དང་སྟོ་བ་དང་། །ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།
བརྗེད་ངས་པ་ནི་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ནི་སྤྱིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་

མཁའ་སྒོའི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བལ་བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཐོ་རངས་ནམ་མཁའི་རང་
མདོག་རི་ལྷ་བ་བཞིན་འབྱུང་ཞིང་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་རུབ་པའི་འོད་
གསལ་དེའི་རང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པ་འདོག། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་
པའི་རང་ནས་ཉྱེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་རྒྱ་དྲ་དང་བཅས་པ་ལ་མེ་སྐར་ཉེ་ཅེ་ནང་ཐམས་
ཅད་ནས་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ། སྤྱི་པོ་ནས་མཁྱིན་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ། མཁྱིན་པ་
ནས་སྤྱིང་གར་སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགལ། སྤྱིང་ག་ནས་ཉྱེ་བར་སླེབ་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་
དགའ་བ། ཉྱེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེར་སླེབ་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ། ཡང་ནོར་བུའི་
ཅེ་ནས་ཉྱེ་བ་དང་ཉྱེ་བ་ནས་སྤྱིང་ག། སྤྱིང་ག་ནས་མཁྱིན་པ། མཁྱིན་པ་ནས་སྤྱི་པོར་
སླེབ་པ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡས་
བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་བྲངས་པའི་བཞི་
པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱར་ཉེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ།
འདི་ལ་ནི་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།

འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྡང་བར་བཅོན་པ་ན་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་ནས་སྤྱིག་
རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར་ཞིང་། སྤང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དོ་རྩེ་
འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་སུ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡང་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་
ལ་སད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་འབྲུ་བའི་ལོངས་སུ་བདེ་སྤང་པོ་
རྟིང་བ་ལ་ཁྱུགས་པར་འདོད་པ་ན། སྤང་པོ་རྟིང་བ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་
བའི་སྤྱི་པོ་ནས་ཁྱུགས། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲ་བུག་གཉིས་ནས་རྒྱུང་རྒྱ། གར་སྒྲང་
ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་བ་དེ་དང་རང་གི་སྟོ་བདེ་བ་ཆེན་

པའི་ཐོ་བོར་སོང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྐྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་
 ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟུང་ནམ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་འཆར་བ་ལ་
 བསྐྱབ། དེ་ལ་ནི་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྲ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་
 གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིག་སྙིང་གར་བྲངས། དེ་ལ་སེམས་ཁྲུགས་བ་བཞིན་དུ་
 ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་པས། སྒྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་
 འཆར། འདིའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས་བདེ་སྟོང་
 སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ། འདི་ལ་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྲ། འོད་གསལ་དེ་
 ལས་ལྡང་བར་བརྩམས་བ་ན། བྱང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དོ་རྗེ་འཇིགས་
 བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་སུ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡང་། འདི་ལ་གཉིད་དུས་ཀྱི་
 ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྲ། འདི་དེ་ལོངས་སྐྱ་བ་དེ་གཉིད་སད་བར་འདོད་
 བ་ན། བྱང་པོ་རྩིང་བ་དམ་ཆིག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་སྐྱུ་ལོ་ནས་ཁྲུགས། དེ་དང་
 དུས་མཉམ་དུ་སྐྱ་བྲག་གཉིས་ནས་རྒྱང་རྒྱ། ཡུལ་རྣམས་འཆར། གར་སྐྱང་སྟོང་པ།
 སྟོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ། འདི་ལ་གཉིད་
 སད་བ་སྐྱུ་ལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྲའོ། །

འདི་དག་གི་སྐྱབས་གོགས་བྱང་ན་སེལ་ཞིང་། སྐྱེད་མ་བྱང་ན་ལོགས་འདོན་
 བྱེད་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་མང་དུ་ཡོད་པས་ཡི་གེ་གཞན་དང་བྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་
 པར་བྲའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལས་གོང་མའི་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་མཛོན་དུ་མ་
 སྐྱར་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱང་ན། འཆི་དུས་སུ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིག་སྙིང་གར་བྲངས་ཏེ་དེ་
 ལ་སེམས་ཁྲུགས་བ་བཞིན་དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས་པས། རྒྱང་དབུ་མར་ཁྲུགས་

གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སྟོག་རྒྱ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་
བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། འདིའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྟིང་གར་འདུས་པའི་དགའ་
བ་ཡོད་པས་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྟོམ། འདི་ལ་འཆི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱའི་
བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་བརྩམ་བ་ན། ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་
ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་བར་དོར་ཕྱང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་
ལོགས་སུ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་སུ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷང་
བ་དེ་འབྱུང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྟོག་རྒྱའི་བར་གྱི་
རྟགས་རྣམས་འཆར། འདི་ལ་ནི་བར་དོ་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འབྱ་བའི་
ལོངས་སྐྱ་བ་དེ་སྤྲགས་སྟོན་པའི་རྟེན་ཁུད་བར་ཅན་དུ་འགྱུར་ངེས་ཤེས་པའི་ས་མ་
གཉིས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ་སྐྱེ་བ་
ལྷངས་པས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པོ། །

༼ དག་དཔེན་གྱི་རོ་པོ་སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། ༽

གཉིས་པ་དག་དཔེན་གྱི་རོ་པོ་སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། ཐོག་མར་ལྟེ་བར་གཏུམ་མོ་བསྟོམས་ནས་བརྟན་པ་ནི་སྟིང་གར་བསྟོམ་པ་
དང་། སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་སྟོམ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། རྫོང་སེམས་བསྟོམ་བསྐྱས་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་སྟོན་དུ་
བཏང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟེགས་བྱ་ལ་ལུས་དུས་རྒྱུད་གི་གནད་གསུམ་སྤར་ལྟར་
བྱས་ལ་རང་ལུས་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་
བཞི་ལྟན་སྤར་འབྱུང་། རོ་རྒྱུད་གི་མར་སྐྱ་ལྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཅམ་ནས་དབྱ་མར་ཚུད་

བ་ཆ་ཡིག་གི་ཞབས་ལྟ་བུ་ཉེ་བའི་རྩ་འདབ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ཉེ་བའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་
 ཉི་གདན་ལ་ཨ་མ་ཐུང་ཤད་གི་རྣམ་པ་ཅན་མགོ་པོར་རྒྱ་ཆེས་ཡི་གེ་རྒྱ་དང་དང་བཅས་པ་
 ཡེ་ཤེས་གི་མེ་འབར་བཞིན་པ་སོགས་གསལ་བཏབ། རྒྱུ་རྩོམ་ལ་ཉེ་སྣ་བུ་ག་
 གཉིས་ནས་རྒྱུ་འཇམ་ལ་རིང་བ་དལ་གིས་རྟུག། མཆིལ་མ་སྤྲེལ་དུ་མིད་ནས་ཉེ་
 འོག་དུ་རྩོམ་ནས་དབུ་མར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཤད་ལ་ཐིམ་པར་བསམ་ལ་
 གཏུམ་མོའི་མེ་གསོབ་སྤར་བ་སོགས་བྲ་བ་དང་། དེ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་
 ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་།
 ཐིམ་པའི་རྟགས་དང་འདྲེ་སྟོང་སྤར་ནས་བསྟོམ་ཚུལ། སད་དུས་གཉིད་དུས་འཆི་དུས་
 གི་བསྐྱེ་བའི་སྟོར་གི་ཉམས་ལེན་རྣམས་སྤར་བཞིན་དང་། འདི་ནི་ཉེ་བའི་བྱམ་པ་ཅན་
 ཉེ། འདི་ལ་བཏེན་ནས་དོར་བཞས་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྩ་འཁོར་སོགས་སྤར་ལྟར་ལ་རྒྱུ་
 འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་དེ་རྩྱི་གི་གདངས་གིས་སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གི་དབུས་སུ་སོང་། ཨོྲེ་གི་
 གདངས་གིས་སྤར་ལོག། ཞུ་འདི་གདངས་གིས་ཉེ་བའི་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པར་གནས་
 པར་བསམ་པའི་དོར་བཞས་ལན་གསུམ། དེ་བཞིན་མགིན་པ་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་དུ་
 ལན་གསུམ་གསུམ་སྤར་ལྟར་བྲ། དེ་ནས་ཉེ་བའི་ཨ་ཐུང་ལས་རྒྱུ་ཕྱིར་ལྟར་བ་རྩྱི་གི་
 གདངས་གིས་སོང་ནས་རྒྱ་རྩེའི་ཡས་སྤར་ནས་ཐོན། ཨོྲེ་གི་གདངས་གིས་སྤར་ལོག། རྒྱ་
 རྩེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཉེ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་ལ་ཐིམ། ཞུ་འདི་གདངས་གིས་
 གནས་པར་བསམས་པས་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་
 པའི་རྟགས་དང་འོད་གསལ་ལྟན་སྤྱིས་གི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤར་ཚུལ། བསྐྱེ་བ་སྟོར་
 དབུ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྲའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པ་ལ་གཉིས། བྱམ་པ་ཅན་
དང་། རྟོག་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོ་པའི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་འདྲེན་པར་བྱང་བ་དང་གཏུམ་མོ་རྟོར་བསྐྱེས་
ལ་བྱང་བ་ན། ཅུ་ཆོག་ལས། ལྷིང་གར་རྩྱ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ། །ཡུལ་སོགས་དམིགས་
པ་མི་བྱེད་པར། །རྒྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་བྱེད་ན། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་རྟོ་རྟེ་སྦྱིལ་གྱང་རམ་སེམས་སྦྱིལ་བྱས། ལག་
མཐེལ་གཉིས་བྱས་མོ་གཉིས་ལ་བཀག། རྒྱང་རོ་བསལ་ལ་རང་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་
ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་སྦྱིང་གའི་རྩྱ་རྩྱའི་ནང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལེ་དང་རོ་པོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྩྱ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡོངས་འབྱུང་ཅན་ཞིག་བསམས་ལ། དེ་
ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་སྦྱང་རྒྱང་རྣམས་སྦྱིན་མཆོམས་ནས་རྩྱ་རྩྱའི་
ནང་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་སྦྱིང་གའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་ཐིམ། འོག་རྒྱང་རྣམས་གསང་གནས་ནས་རྩྱ་
རྩྱའི་ནང་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་སྦྱིང་གའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་མོས་ནས་ཁ་སྐྱོར་བྱས་པ་ཅན་ཆེ་
འབྱིང་རྒྱང་གསུམ་སོགས་བརྒྱང་བས་རྒྱང་དབྱུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་
འབྱུང་། ཐིམ་པའི་ཉགས་སྦྱིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་།
དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྦྱིང་གར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས་བདེ་སྦྱོང་སྦྱར་ནས་
བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པས་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བསྒྲོར་གསུམ་ལ་སྤར་བཞིན་བསྐྱེབ་པོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སྦྱིང་གའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་སེམས་
ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། རྒྱང་དབྱུ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྦྱིང་གར་འདུས་པའི་དགའ་བ་

ཡོད་པས། བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལས་གོང་མའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན། འཆི་ཁར་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་སེམས་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲིག་རྒྱུ་ནས་ཉེར་སྐྱོབ་ཀྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྤྱིང་གར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་རྡོ་རྗེའི་བཟླས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱམ་པ་ཅན་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱང་འོག་གི་རྒྱུད་རྣམས་སྤྱིང་གར་སྤྱད་པ་ལ་བྱང་བ་ན། བྱལ་ཆེན་གྱིས། དག་པའི་སྟོར་བས་དག་བྱ་སྟེ། །དགྲག་པའི་སྟོར་བས་དགྲག་པར་བྱ། །ཞི་བ་ཡིས་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །རངས་པའི་སྟོར་བས་མི་གཡོ་བའོ། །སྟོར་བ་བཞི་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །དངོས་བྱལ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྩྱུ་རྩྱའི་ནང་དུ་མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྤྱང་དཀར་འོག་དམར་བ་གཡུ་ཁ་སྟོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེ་མ་ཅོམ་གྱི་ནང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ་ཡུངས་འབྱུང་ཅམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རོ་པོ་བདེ་མེར་བ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་འཇིན་པ་ནི་སྤྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་དབུ་མའི་སྤྱང་འོག་ནས་རྒྱུད་

ནང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་འབྲུག་པ་ཨོྲ་གྱི་གདངས། གཞི་ལ་བྱར་དུ་མེད་ཀྱང་གནས་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གནས་པ་ལྷན་ཏེ་གདངས། དམིགས་ཉེན་ལས་རྒྱུ་ཕྱིར་ཐུང་བ་རྩྭ་གི་གདངས་སུ་ཤར་བར་མོས་པའི་རྩོམ་པ་བྱས་པས། རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སང་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྒྲོར་གསུམ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྒྲོར་གསུམ་དང་། འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྒྲོར་གསུམ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་བསྐྱབ། དེ་ཡང་ཡིད་བརྒྱས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའས། ཡི་གེ་གསུམ་ཐེང་བ་དང་། རྒྱུང་ཐེང་ཐག་ལྟ་བུ་བྱེད་པའས། རྒྱུང་ཡི་གེ་གིས་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མ་ཡིན་པར་རྒྱུང་གི་རང་སྤྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་སྤྱིར་ཤར་བ། དཔེར་ན་དབྱ་མའི་ནང་དུ་རྒྱུང་ཞུགས་པ་ན་འུར་འུར་ཞེས་རྒྱུང་གི་རང་སྤྱི་འབྲེན་པ་ལྟ་བུའས། ཨོྲ་ལྷན་རྩྭ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་པ་བཞིན་བྱས་ནས། རང་སེམས་རྩྭ་ཡིག་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ་རྒྱུང་གི་རང་གདངས་ཨོྲ་ལྷན་རྩྭ་གི་གདངས་སུ་རང་ཆས་སུ་སྒྲོགས་པར་ཤར་བར་མོས་པ་ཅིག་དགོས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྟོག་ཐུར་བསྐྱེ་བའི་རྩོམ་བརྒྱས། ཡན་ལག་གི་རྩོར་བརྒྱས། ཆེ་བསྐྱེངས་པའི་རྩོར་བརྒྱས། ལས་སྒྱུར་གྱི་རྩོར་བརྒྱས། ཐུབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྩོར་བརྒྱས། སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཅན་གྱི་རྩོར་བརྒྱས་སོགས་ཡི་གེ་གཞན་དང་སྤྱི་མའི་ཞལ་གྱི་གདངས་པ་ལས་ལེན་དགོས་པ་མང་དུ་འདུག་གོ། །

དེ་ལྟར་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་རྒྱ་འབྱུང་སོགས་ཐོབ་པ་དང་། བྱད་པར་
གྲོལ་དཀའ་བ་སྤྱིང་གཤི་རྩ་མཐུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ནས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་
རྣམས་གཞིའི་འཆི་རིམ་རི་བཞིན་སྤྱིང་གཤི་མི་ཤེས་པའི་ཐིག་ལེར་བསྐྱུས་པ་ལས་
སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། དེའི་རྒྱང་སེམས་ལས་མ་དག་
པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་
འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པ་ལས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེའི་རྒྱང་སེམས་
ལས་ཟུང་འབྱུག་གི་སྦྱ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

༼དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ༽

གཉིས་པ་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྒྱང་དག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་བརྒྱས་
པ་ལ་འབད་བས་སྤྱིང་གཤི་རྩ་མཐུད་ལྟོད་པོར་སོང་བ་ན། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་བརྒྱ་ཅན་དང་། རི་དྲགས་ཅན་དང་། དུང་ཅན་མ་དང་། སྤང་པོ་ཅན་
མ་དང་བཞི་ལས། བརྒྱ་ཅན་ནི་མཆོག་ཡིན་པ་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་
ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱད་སྤངས་ཚུལ། དེ་ནས་སྟོད་བྱང་དུ་བསྐྱུབ་པ་དང་། སྟོད་བྱང་
ནས་རིམ་གཉིས་ལ་སྟོང་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་ལ་རྩ་བཙའ་ཚུལ་དང་། རྟེན་
ནས་བཟོད་ཚུལ་བཞི་དང་། བཟོད་དུས་ཀྱི་ཆོག་ཆང་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་རྫོགས་
རིམ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་ལ་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཐེ་དུ་མར་བསྐྱགས་ལ། དེ་ལས་
ལྟོག་ནས་ཡ་མཆོན་པར་སྤྱད་ན་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་དཔལ་བར་གནས་པར་
བཤད་པས་གནད་ལ་མཁས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱང་
ན་ཕྱི་རྒྱུན་རོ་ལངས་མར་གསལ་བའི་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འབྱུག་བཞིན་པའི་དང་

ནས། བུ་གི་རྒྱུ་སྤྲོད་གཤི་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྲད་རིམ་དང་། བུ་མ་པ་ཅན་དང་། རྫོང་མི་
བཟུངས་པ་གསུམ་གང་རུང་བུ་མ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་
གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་སྤྲིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་
རྣམས་འཆར། དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་ངོ་བོར་འབྱུང་། འོད་གསལ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དུས་
སུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་སད་དུས་གྱི་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་སྤར་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བོ། །དེ་ལྟར་བུ་མ་པ་འབྱོར་བ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་རྗེས་གཞིག་གི་
སྤྲད་རིམ་དང་། བུ་མ་པ་ཅན་དང་རྫོང་མི་བཟུངས་པ་གསུམ་གང་རུང་བུ་མ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་སྤྲིག་རྒྱུ་
ནས་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་ངོ་བོར་
འབྱུང་། འོད་གསལ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་གཉིད་
དུས་གྱི་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བོ། །དེ་ལྟར་བུ་ག་རྒྱ་སྟོག་ཅོལ་
གྱི་མན་ངག་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་བུ་ག་རྒྱ་དང་སྒྲོ་མས་པར་
འབྱུག་པའི་སྒྲོད་པ་རྒྱ་བ་བུ་ག་གས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི་དཔལ་ཚིག་གི་རྣམ་འབྱོར་
དངོས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་དབྱ་སྤྱར་བུ་མ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ།
དབྱེབས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དང་། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་
དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

། དབྱེབས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་པ། །

དང་པོ་ནི། མཉམ་རྗེས་གྱི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་བསྐྱུངས་པའི་འོག་དུ་མ་དག་པའི་

སྐྱུ་ལུས་དབྱེབས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འབྱུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན།
ཕྱི་ལོ་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས། རང་གི་རྒྱུ་རྗེས་
གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། བྱམ་བ་ཅན་དང་། རྟོ་རྟེ་འཇུག་པ་གསུམ་གང་རིགས་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དབྱེབས་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་
རྟགས་སུ་སྟོག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དགའ་བཞི་སྟོང་
བཞི་འོ་བོར་འབྱུང་། འོད་གསལ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་སྟོམ་པར་
བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱུབ་གཞིར་གྱུར་པའི་
སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན་ནོ། །

དཔེའི་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་བཅུམ་བ་ན། འོད་
གསལ་དེའི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྡ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་
དེའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་པོ་རྟེང་བ་ལས་གོ་ས་
ལོགས་སུ་རྟོ་རྟེ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱར་
དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་བ་དེ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་
ཐོབ་ནས་སྟོག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱ་དེ་མི་ལམ་གྱི་
ལུས་ཁྱད་པར་བ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྒྱ་
རྒྱ་དང་། སྐྱ་མའི་མི་དང་། རྒྱ་བྱར་དང་བཅས་དཔེ་ལྡས་མཆོན་ཞིང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་
དེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤྱད་པོ་རྟེང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡོད་
ཀྱང་། སྤར་ཡང་སྤྱད་པོ་རྟེང་བ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་སྤྱད་པོ་
རྟེང་བ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྟན་

དེ་ཡང་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་ཡང་མཚན་
དཔེས་སྤྲས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་རྒྱ་བ་དེ་རོ་མོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
ཅུ་སྟོད་གང་དུ་ཡོད་པའི་སར་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་འཆར་བ་
བཞིན་དུ། སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་ཡང་རོ་མོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་དུ་
སྟོན་ཅུས་པའོ། །སྦྱ་མའི་མི་དེ་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་
བཞིན་དུ། སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་པ་ཡིན་
ནོ། །ཅུ་ལས་ཅུ་བྱུར་དེ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཐོལ་ཏེ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་
སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་ཡང་རང་གི་བསྐྱབ་གཞི་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་
ལ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ཐོལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་དག་
པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་སྤང་ཡང་བྱུང་པོ་རྩིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་བཟུང་
སྟེ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། བསམ་གཏན་
གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་བསྟོམ་པའི་སྟོད་པ་རྒྱ་བྱག་གས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་སྤང་བས་རྣམ་
དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བར་འབྱུང་རོ། །

༼ རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། ༽

གཉིས་པ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་
རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྱུང་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་
བ་ན། བྱིད་སྦྱོར་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་རང་ནས། རང་གི་སྦྱོར་
བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་སྤྲུག་སྟེ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་ལ། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྟོག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་

གི་བར་གི་ཉགས་རྣམས་འཆར། དེས་ལུགས་འབྱུང་གི་ཉེར་ཐོབ་འགགས་པ་དང་།
རིམ་པ་གསུམ་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དབྱིབས་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནས་
མཁའ་ལ་འཇུག་པའི་བ་བཞིན་དོན་གི་འོད་གསལ་དུ་དག་པ་དང་། ལྷན་སྦྲེས་གི་བདེ་
བས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལྷན་གི་གང་ཟག་
འཕགས་པར་སོང་བ་དང་། ཉོན་སྦྱིབ་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་ལྟ་
དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་
དོན་གི་འོད་གསལ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པ་ན། འོད་
གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟ་བུས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་
དེའི་སེམས་གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དབྱིབས་གི་
རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དངོས་གཉེན་ལ་བཞེངས་པ་དེ་འབྱུང་ཞིང་སྤངས་
པ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྦྲེས་རྒྱུའི་
བར་གི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུབ་པ་དང་། རིམ་པ་
བཞི་པའི་དོན་གི་འོད་གསལ་འགག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལྷན་གི་གང་ཟག་དག་བཅོམ་
པར་གྱུར་པ་དང་། ཉོན་སྦྱིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་ཐོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་པལ་
པ་ཐོབ་པ་ལྟ་དུས་མཉམ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་
པའི་ཉགས་སུ་སྦྲེས་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་གི་བར་གི་ཉགས་རྣམས་འཆར། འོད་གསལ་
ལྷན་སྦྲེས་གི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་

ཉོན་སྲིབ་དག་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་། ཐུགས་དོན་
དམ་བཤེན་པ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སྐྱ་དང་ཐུགས་སྐྱ་དངོས་ལོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་སློབ་
པའི་བྱང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་རྫོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་བྱང་འཇུག་པ་དེ་རྣམས་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་གང་ཡང་བྱང་བ་ཞིག་བྱང་ནས་སྐྱོད་པ་
ཟླ་བ་བྲུག་གམ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་སྐྱད་པས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་
མཆན་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

༼འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།༽

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་པ་དེ་མི་
སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆན་མ་མཐོང་བ་ན། བྱིའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་དང་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བར་གི་རྒྱུན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སྟེགས་རྒྱ་ནས་
འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། འོད་གསལ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེས་ཤེས་
སྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་བཞིན་པའི་དང་ནས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་པའི་སྐྱིའི་རིགས་འབྲ་
བྱི་མ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པ་དང་།
གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱལ་སྐྱ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྲུམ་གཅིག་ཅར་སྟོན་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པའི་སྟོ་
ནས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རོ་པོར་འཆར་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་རིམ་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་འཛོལ་བ་ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་།
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནམས་གྱི་ངོ་བོ། གངས་ངེས། གོ་རིམ་ནམས་རྒྱས་པར་གཞན་ནས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ནམ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་
བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པའི་
ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཟུར་བཤད་དང་། གཞུང་
གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱས་བཤད་གྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ན་གོ་བ་སྟེར་བུལ་ཆེན་པོར་མང་
དུ་དོགས་པ་དང་། གསང་བའི་གནས་འདི་དག་ཏུ་ཅང་གསལ་ཆེན་འཚུ་བ་ཆའང་
འབྱུང་སྟེན་པས་མ་བཀོད་དོ། ། །

ཞེས་དཔལ་རྟེ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་རྟེ་གས་རིམ་གྱི་ཆུ་
 བཞག་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དགའ་སྤྱན་ཆོས་
 མྱིང་གི་མཁན་ཟུར་མདོ་སྤྱགས་ཡོངས་ལ་མཁུན་དཔྱོད་ཡངས་བ་འཛིགས་མེད་
 འཇམ་དབྱངས་ནས་ལྷ་དར་དང་བཅས་བསྐྱལ་མ་མཛད་བ་ལྟར། ལྷ་གྲའི་བཙན་བ་
 མོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་སེང་གེས་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་བཞི་མཛོད་བ་ཆོས་རྗེའི་ཆ་པོ་
 བསྟན་བ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བགྱིས་བ་འདིས་གྲང་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་
 མདོ་སྤྱགས་ཟུར་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བ་ཚོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་
 ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །

བར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དབར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཁུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲིན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེལ་འཛིན་པའི་སྤྱད་ཀྱིན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱུན་བྱལ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་གྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ།

༄༅། །ནམ་མཁའ་སམ་རྒྱལ་དཔྱེན། །ཨ་ཅི་ན་ལྷ་དཔྱེན་ལྷ་ལྷེ་མོ། །ཨོྭ་རེ་སྤྱན། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །